

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3(71)-1985

Securitatea

1985

Exemplar nr. **633**

STRICT SECRET

Cuprins

	<u>pag.</u>
* * *	
— Promoția Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român	5
— Cunoașterea și neutralizarea acțiunilor cu caracter fascist, naționalist-iredentist, de propagandă ostilă la adresa R. S. România puse la cale de străini, pe timpul șederii lor în țara noastră — general-maior ARON BORDEA	11
— Unele elemente de practică diplomatică a căror cunoaștere este necesară ofițerului de contraspionaj — lt. col. EMIL RĂDULESCU și lt. col. NICOLAE CĂLUGĂRIȚA	21
— Căi, metode și mijloace folosite de unele firme comerciale, corporații și conserne occidentale în culegerea de informații economice, comerciale și tehnico-științifice — col. ȘTEFAN ALEXANDRU , lt. col. VALERIU GHEORGHE și maior NICOLAE BĂLAN	31
— Mutații survenite în situația operativă de securitate din zona de frontieră și modalități specifice de realizare a conceptului de prevenire în rîndul militarilor trupelor de grăniceri — col. GHEORGHE CEAUȘU și col. GHEORGHE BADEA	37
— Cum muncim cu rezidenții — col. TRAIAN SIMA	41
— Intensificarea activității ostile a postului de radio „Europa liberă” și contracararea influențelor ei nocive — col. ILIE MERCE și lt. col. GHEORGHE HULUȚA	46
— Considerații cu privire la metodologia de analiză a unui caz sau dosar de urmărire informativă — cpt. CONSTANTIN AIOANEI	56

În sprijinul învățămîntului de specialitate

Ancheta noastră

Informații interne

Din experiența noastră

	— Unele probleme operative și concluzii rezultate din lucrarea informativă a radioamatorilor — col. CONSTANTIN ARONESCU	60
Documentar	— „Yoghismul” — formă disimulată a subversiunii — mr. IONEL GRIGOROIU	63
Punct ochit punct lovit	— Apropo despre „yoga”: cazul Bivolaru — cpt. GHEORGHE SPIRACHE	68
	— Prins în flagrant — mr. LUCIAN FAGHI și mr. NICOLAE BĂLAN	72
	— Rezolvarea unor cazuri privind așezarea de obstacole pe calea ferată — cpt. DĂNILĂ GIURESCU	75
Fişier documentar	— „Cocom” — instrument de îngrădire a schimburilor economice Est-Vest — col. IOAN TOMA și lt. col. GEORGES ALEXANDRU	78
Din presa de peste hotare	— Scenarii demascate	82
	— Reconstituirea „execuției” — traducere de mr. ION PIRVU	84
	— Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate (pentru convocările pe anul 1985)	87

„Victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, înfăptuirea revoluției socialiste, au deschis o eră nouă în dezvoltarea poporului, a patriei noastre.

Intr-o perioadă scurtă, poporul nostru a parcurs mai multe etape istorice de dezvoltare economico-socială — de la orînduirea burghezo-moșierească, cu puternice caracteristici ale feudalismului, la societatea socialistă multilateral dezvoltată.

In acest amplu proces revoluționar, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a marcat o nouă epocă în dezvoltarea economico-socială a țării.

Congresul a analizat critic activitatea de construcție socialistă și a stabilit orientările de perspectivă, pornind de la necesitatea înlăturării tuturor denaturărilor și abuzurilor, a tot ce era vechi și perimat, a dogmatismului și șablonismului, a unor concepții antiștiințifice, deschizînd calea continuării și dezvoltării spiritului revoluționar, afirmării a tot ce este nou, în toate domeniile de activitate.

Prin aceasta au fost descătușate energiile creatoare ale clasei muncitoare, ale țărânimii, intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale întregului popor, s-a deschis — se poate spune — un drum nou, liber, gîndirii și acțiunii revoluționare”.

Din Cuvîntarea tovarășului
NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara
 C.C. al P.C.R. și a activului central
 de partid din 24 iulie a.c.

PROMOȚIA CONGRESULUI AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Este un privilegiu să-ți vezi marcat destinul individual cu însemnele de prestigiu ale unor clipe aurorale pentru țară sau, mai puțin retoric spus, de a-ți raporta propria devenire, în ceasurile de sărbătoare ale patriei, la evenimentele care, prin unicitatea lor, sint consacrate să inaugureze o nouă istorie în destinul colectiv al unui popor. Iar de acest privilegiu beneficiază toți contemporanii Omului, Revoluționarului, Conducătorului nostru drag — tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte al Republicii Socialiste România, comandant suprem al forțelor armate, cel mai iubit fiu al națiunii noastre socialiste, ctitor și părinte al României moderne.

Cu toate acestea, puțini sint aceia care să spună că s-au născut o dată cu „Epoca Ceaușescu“, vîrsta lor biologică și spirituală confundîndu-se plenar cu vîrsta cea nouă a socialismului din România. Puțini sint aceia care să declare că au făcut parte din promoția Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, piatră de hotar în istoria politică, economică și socială a Republicii Socialiste România, șansă spirituală unică pe care le-a oferit-o timpul de a-și identifica vîrsta de muncă, luptă și creație cu idealurile, măreția și eroismul cotidian ale României, măsurîndu-și implicarea în programul ei de luptă cu puterea de angajare și dăruirea totală pentru apărarea cuceririlor revoluționare socialiste, a independenței și suveranității scumpei noastre patrii, așa cum ne-a cerut-o, cu numeroase prilejuri, comandantul nostru suprem.

Cu o parte din aceștia vom sta de vorbă acum, în spațiul acestui interviu, invitații urmînd să-și mărturisească emoțiile și gîndurile despre:

1. Ce au însemnat pentru propria viață cei 20 de ani de activitate din „Epoca Ceaușescu“;
2. Cum s-au reflectat în activitatea lor profesională prețioasele orientări și indicații ale comandantului nostru suprem privind perfecționarea neconținută a muncii în domeniul apărării securității statului;
3. Cum înțeleg să transpună în practică îndemnul tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de a face totul pentru apărarea cuceririlor revoluționare socialiste, a independenței și suveranității României socialiste.

● Lt. col. CONSTANTIN SOARE, șeful Securității județului Brăila.

1. La puțin timp după Congresul al IX-lea al P.C.R. din iulie 1965, în viața mea personală s-a petrecut un eveniment deosebit de important: acordarea gradului de locotenent în cadrul Ministerului de Interne. De atunci au trecut două decenii în care am avut de învins greutăți, dar m-am bucurat și de satisfacții și împliniri, atât pe plan profesional, cât și pe cel personal.

Mi-am încheiat o familie trainică și sănătoasă, în mijlocul căreia am găsit liniștea și afecțiunea de care aveam nevoie în activitatea mea zilnică. Tot ca o realizare personală se înscrie și absolvirea cursurilor Facultății de drept.

Pe plan profesional, încă de la începuturile activității mele, ca tinăr comunist și ofițer, eram conștient de necesitatea unei neconținute autoperfecționări, a angajării plenare în munca profesională, creșterii răspunderii și exigenței în tot ceea ce facem. Aceste coordonate de formare a omului nou le-am găsit viu prefigurate în prețioasele orientări și indicații date organelor noastre de comandantului suprem, pe care le-am însușit și aplicat neabătut în muncă și în viață, reușind astfel să-mi îndeplinesc cu succes sarcinile și misiunile ce mi-au fost încredințate.

2. Aplicând riguros, în întregul proces instructiv-educativ, cerințele documentelor de partid, indicațiile și orientările date de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, m-am străduit să dovedesc prin fapte că încrederea ce mi-a fost acordată a fost întemeiată. La loc de frunte în întreaga activitate ce am depus-o s-a aflat permanent sarcina fundamentală de prevenire a infracțiunilor și a altor fapte antisociale.

Recent, ca o dovadă a încrederii și aprecierii rezultatelor muncii depuse în acești ani, am primit o sarcină de mare răspundere, anume aceea de a îndeplini funcția de șef al Securității județului Brăila.

3. Conștient de sarcinile deosebite ce-mi revin în această calitate, voi depune toate eforturile și voi aplica cunoștințele acumulate pentru perfecționarea stilului meu de muncă, al tuturor cadrelor din subordine, în vederea executării ireproșabile a misiunilor ordonate.

Călăuzit de sarcinile ce ne revin din documentele de partid, între care și cele din orientările adresate întregului popor de Plenara din iulie 1985, de comandantului nostru suprem, particip și eu, cu tot elanul, la realizarea obiectivelor de mare răspundere ce îmi revin, conștient că stă în puterea mea să fac totul — prin dăruire, pasiune și neprecupețirea nici unui efort — pentru conducerea și îndrumarea efec-tivelor securității județului, prin implicarea directă în cazurile cele mai importante vizând apărarea cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității țării.

Faptul că în cadrul Securității județului Brăila își desfășoară activitatea, din aceeași promoție de ofițeri a anului 1965, alți ofițeri, a fost și este de natură a-mi stimula activitatea și a-mi da certitudinea că în noua funcție am în acești tovarăși un sprijin de nădejde.

Subliniez de asemenea faptul că toți acești ofițeri, muncind cu abnegație pentru transpunerea în viață a hotărârilor de partid și de stat, în prezent conduc unele compartimente de muncă ori au devenit ofițeri specialiști, constituind o rezervă de cadre capabile să îndeplinească, în orice moment, sarcini dintre cele mai complexe.

● Maior MARIN GHERGHE, șef serviciu în Direcția de contraspionaj.

1. Cei 20 de ani de activitate din „Epoca Ceașescu“ au însemnat satisfacții și realizări, atât în plan profesional, cât și în cel familial. Acum 20 de ani mi-am început activitatea ca ofițer de securitate în actualul județ Olt, iar pe parcurs am devenit și activist al Comitetului județean de partid. Acești ani au însemnat acumularea unei bogate experiențe, cu reflecții în executarea sarcinilor și misiunilor încredințate.

În „Epoca Ceașescu“ mi-am întemeiat o familie frumoasă, am o fiică, în prezent studentă.

2. Indicațiile și orientările date organelor de securitate de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, comandantului nostru suprem, vizează permanent realizarea în profunzime a noului concept de prevenire, precum și fundamentarea științifică a acestuia, locul central constituindu-l, în mod necesar, atât lărgirea bazei de sprijin în rindul colectivelor de oameni ai muncii, al organismelor democrației muncitorești, al organizațiilor socialiste, cât și asigurarea legalității, în dublu sens, respectiv nici o încălcare a legii să nu rămână nepedepsită și, în același timp, nici să nu fie sancționată fără să fie vinovat. Toți cei care lucrăm pe linie de contraspionaj sintem conștienți cât de prețioase sint aceste indicații, orientări și ordine în munca specifică de zi cu zi.

3. Îndemnul tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU adresat, de altfel, întregului popor, de a face totul pentru apărarea cuceririlor revoluționare socialiste, a independenței și suveranității țării înseamnă pentru mine — ca activist, ofițer de securitate — mobilizare totală în executarea sarcinilor și misiunilor încredințate, indiferent de gradul de dificultate al acestora.

Este imperios necesar să ținem seama de indicațiile comandantului nostru suprem date la Congresul al XIII-lea al partidului ori cu alte prilejuri potrivit cărora pericolul vine din afară, în ultima perioadă, rolul serviciilor de spionaj a crescut, acțiunile acestora sporind ca număr și agresivitate, iar unele dintre ele adoptă sau revin la concepția de lucru a spionajului total.

La noul loc de muncă, ce mi s-a încredințat de curind în aparatul central de contraspionaj, cu sprijinul organizației de partid și sub îndrumarea permanentă a conducerii unității, mă voi strădui să fiu permanent la datorie, să veghez zi și noapte — dacă va fi nevoie; trebuie să

ne adaptăm mijloacele și metodele specifice muncii pentru a răspunde noii problematice și pentru ca varietatea și complexitatea muncii de contra-spionaj să nu ne găsească nepregătiți.

● **Maior SILVIA ISPAS**, ofițer într-o unitate specială din aparatul central.

1. Este, într-adevăr, o mândrie, iar emoțiile de-a dreptul coplesitoare, să știi că cei 20 de ani de lumină și biruință ai „Epocii Ceaușescu” sînt și cei 20 de ani de activitate în rîndul cadrelor din Departamentul Securității Statului. Pentru că, în anul 1965, imediat după absolvirea liceului, primul loc de muncă din viața mea l-a constituit actuala unitate în care lucrez.

2. Apărarea securității statului este una dintre cele mai nobile misiuni ale oricărui cetățean al Republicii Socialiste România, aceasta însemnînd apărarea cu credință și devotament a suveranității și independenței scumpei noastre patrii, a libertății și demnității sociale — cuceriri epocale ale orînduirii noastre socialiste, sub înțeleapta conducere a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Cu atît mai mult pentru mine, activistă de partid într-un domeniu special, îndemnul și prețioasele orientări ale comandantului nostru susprem de a apăra cu strășnicie aceste cuceriri revoluționare s-au concretizat în înțelegerea necesității unei neconținute pregătiri politice, ideologice și profesionale, a însușirii temeinice a tezaurului de idei din vasta operă de gîndire și acțiune revoluționare, profund patriotică, a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, a sporirii vigilenței și conspirativității în activitatea de zi cu zi.

3. Specificul domeniului în care lucrez solicită o continuă sporire a capacității profesionale, aprofundarea esenței politice a sarcinilor încredințate, o înaltă exigență și disciplină exemplară în executarea ordinelor. De aceea, pentru mine, ca și pentru tovarășele mele de muncă, îndemnul comandantului suprem ca toți comuniștii să apere secretul de partid și de stat, să dea dovadă în permanență de înaltă vigilență și combativitate revoluționară, de discernămint politic, devine principiu sacru de viață și muncă.

● **Lt. col. MARIAN URECHE**, șef serviciu informații interne la Securitatea municipiului București.

1. Pe plan profesional și personal, acești ani au însemnat acumularea unei bogate experiențe, constînd mai ales în acumulări cantitative în beneficiul calității muncii și al maturizării personale.

2. Profundul umanism ce domină ideile și tezele secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, au determinat, neîndoielnic, schimbări de fond asupra propriilor noastre concepții. Subliniez în acest sens un fapt de o semnificație deosebită: activitatea de pre-

venire nu poate fi concepută astăzi în afara unei legături strînse cu oamenii muncii, evident, dublată de vigilența față de faptele cu semnificație de securitate. Pe această direcție ne-am străduit ca activitatea prestată să se înscrie pe coordonatele satisfacerii unor comandamente sociale majore, implicînd obiectivitate, nivel profesional ridicat și respectarea legilor.

Perfecționarea muncii de securitate, în general, a inclus perfecționarea stilului și metodelor de muncă, neanunțarea și adaptarea acestora la cerințele documentelor de partid, o mai bună circulație a informațiilor și o judicioasă exploatare a lor.

3. Pentru apărarea integrității teritoriale, a independenței și suveranității țării nici un sacrificiu nu este prea mare. Ordinele comandantului nostru suprem, în acest sens, nu pot fi transpuse în practică decît printr-o maximă responsabilitate și implicare deplină în problemele prioritare ale muncii. Evidențiez în acest context dorința de a ne înscrie mai constant pe coordonatele unei cooperări eficiente cu unitățile specializate pentru combaterea efectelor negative ale propagandei ostile desfășurate împotriva țării noastre de cercuri reacționare din exterior.

În spiritul orientărilor și indicațiilor date de comandantul nostru suprem, apreciez că activității ostile, concertate, din exterior, nu i se poate riposta eficient, pe fondul problemelor puse în discuție, fără eforturi evidente pe planul profesionalizării, conjugării și sincronizării acțiunilor noastre.

● **Lt. col. LAURENȚIU SMARANDA**, șef serviciu III la Securitatea județului Sibiu.

1. Cei 20 de ani din „Epoca Ceaușescu” au însemnat foarte mult pentru mine. Pot afirma că sînt cei mai frumoși ani ai vieții mele. În această perioadă istorică m-am format ca activist de partid într-un domeniu special, acumulînd experiență și ridicîndu-mi neîncetat nivelul de pregătire politico-ideologică, de specialitate și militară. Mi-au fost încredințate misiuni de înaltă răspundere privind apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului nostru, pe care m-am străduit să le realizez în condiții cît mai bune, fiind conștient că pentru apărarea patriei, a ființei noastre naționale, nici un efort nu este prea mare. În „Epoca Ceaușescu” mi-am întemeiat și o familie cu care mă mîndresc.

2. Nu exagerez cu nimic cînd afirm că rezultatele bune pe care le-am obținut în muncă sînt într-o legătură strînsă cu prețioasele orientări și indicații pe care le primim în permanență de la comandantul nostru suprem, iar dacă pe parcurs au existat și unele neajunsuri în activitatea mea și a colectivului pe care îl conduc, acestea se datorează faptului că uneori nu am reușit să transpunem în viață, în totalitate, inestimabilele idei privind perfecționarea muncii de securitate.

3. Îndemnul comandantului suprem de a face totul pentru apărarea patriei înseamnă însăși rațiunea noastră de a trăi și exista ca ofițeri de securitate, ca activiști ai partidului, trimiși să lucreze în acest do-

meniu important, să ne facem pe deplin datoria, iar dacă va fi nevoie, chiar cu prețul sacrificiului suprem. A face totul pentru apărarea cuceririlor revoluționare socialiste, a independenței și suveranității țării presupune în primul rînd însușirea temeinică a documentelor de partid, a doctrinei militare naționale al cărei genial fondator este tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Odată însușite documentele de partid, ele trebuie aplicate în practică ținînd seama de situația operativă existentă în fiecare obiectiv, problemă sau caz în parte. A face totul pentru apărarea cuceririlor revoluționare înseamnă a fi tu însuți un revoluționar convins, iar aceasta presupune să găsești de fiecare dată noi soluții și căi de rezolvare a complexelor probleme cu care te confrunți în îndeplinirea întocmai și la timp a misiunilor ce-ți sînt încredințate de partid.

● **Maior NICOLAE GIUVELEA**, ofițer specialist în Direcția de contrainformații în sectoarele economice.

1. Printr-o fericită coincidență, „Epoca Ceaușescu“ a însemnat pentru mine tot atîția ani de activitate ca ofițer de securitate. Am început ca tînăr ofițer la fostul Raion de Securitate Turnu Severin, iar acum sînt ofițer specialist într-o unitate centrală. Cei doi copii ce-i am — o fată și un băiat — s-au născut și au crescut în acești ani măreți și glorioși.

2. Ordinele și indicațiile comandantului nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, mi-au fost călăuză permanentă în muncă. Am acționat și acționez continuu pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a orînduirii de stat și de drept din țara noastră. Am fost crescut și educat de partid; patria, partidul și poporul îmi sînt crez în viață, idealuri de muncă și de luptă. Ca pionier, U.T.C.-ist, iar apoi comunist, am fost educat și crescut cu aceste idealuri și crezuri. În acești ani am învățat și m-am perfecționat pentru a fi în pas cu vremea, cu cerințele ei, cu progresul, cu cele mai noi cuceriri ale științei. Am crescut o dată cu țara. Pentru a-i putea fi de folos cît mai bine, am învățat, mi-am ridicat permanent nivelul de pregătire culturală și profesională, am absolvit o facultate, cursuri postuniversitare, cursuri profesionale și de partid.

3. Sînt, prin educație, convingere și instruire, un soldat devotat al partidului. Așa îmi cresc și copiii. Apărarea cuceririlor revoluționare ale socialismului, a independenței și suveranității patriei sînt pentru mine datorii sfinte, scopuri pentru care acționez neîncetat, pînă la sacrificiul suprem. Îl am permanent ca exemplu însuflețitor pe neînfricatul patriot și comunist, eroul națiunii noastre socialiste, comandantul nostru suprem — tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE SPECIALITATE

Cunoașterea și neutralizarea acțiunilor
cu caracter fascist, naționalist-iredentist,
de propagandă ostilă la adresa R.S. România
puse la cale de străini, pe timpul șederii lor
în țara noastră

— consultație —

Problematica deosebit de complexă și caracteristicile situației operative de securitate pun în evidență creșterea fără precedent a agresivității acțiunilor serviciilor de spionaj, ale cercurilor imperialiste și organizațiilor reacționare din exterior împotriva României socialiste.

Strălucita analiză și aprecierile realiste făcute de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în magistralul Raport prezentat la Congresul al XIII-lea al P.C.R., ca și în expunerile cu prilejul importantelor evenimente politice interne din acest an, evidențiază agravarea fără precedent a situației internaționale, recrudescența acțiunilor anticomuniste întreprinse în mod concertat de reacțiunea externă.

„În ultimii ani — sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în Cuvîntarea la Congresul al III-lea al F.D.U.S. — în viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă, cum nu a mai fost — se poate spune — niciodată de la terminarea celui de-al doilea război mondial. Trebuie să spunem deschis că cercurile imperialiste și alte forțe reacționare nu se împacă încă cu realitățile lumii de azi, cu schimbările petrecute în viața internațională, cu tendințele general-obiective de dezvoltare istorică a omenirii pe calea progresului, libertății și independenței“.

Este evident că, pe acest fond, s-au intensificat și activitățile antiromânești, tot mai frecvent întreprinse și coordonate unitar din străinătate, manifestate pe multiple planuri: diversiune ideologică; încercare de destabilizare a ordinii interne, a climatului politic; de subminare a unității morale politice a poporului nostru, a economiei naționale; preocupări

de compromitere a intereselor statului nostru pe plan extern și prestigiului României pe arena internațională etc.

În acest scop, forțele reacționare, anticomuniste din exterior acționează tot mai intens, prin forme și metode aflate într-un proces de continuă diversificare și ascuțire, folosind toate mijloacele subversiunii moderne și ale propagandei contemporane.

Căi, metode și mijloace de cunoaștere, prevenire și neutralizare

În condițiile unei situații operative ce a evoluat deosebit de complex, aparatului de informații interne îi revin noi și importante sarcini, în vederea perfecționării și diversificării căilor, metodelor și mijloacelor specifice folosite pentru a se asigura o eficiență corespunzătoare activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a oricăror încercări de acțiuni clandestine, cu caracter fascist, naționalist-iredentist ori de propagandă ostilă inițiate de străini pe timpul șederii în țara noastră.

În scopul menționat, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului de interne nr. 00120/1979, ale Programului de măsuri pentru îmbunătățirea activității de supraveghere informativ-operativă a străinilor aflați în România și ale Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul în curs, s-a acționat pentru: intensificarea muncii informative în rîndul străinilor și al legăturilor lor suspecte create în rîndul autohtonilor; dispunerea mai judicioasă a potențialului informativ în mediile frecventate de străini; inițierea unor combinații, jocuri operative și măsuri speciale complexe prin care au fost demascați străini ce au avut în preocupări acțiuni de genul celor arătate mai sus; îmbunătățirea conlucrării între profilurile de muncă pentru realizarea sarcinilor de cooperare; creșterea numărului de cazuri lucrate în mod organizat; analiza permanentă și sistematică a informațiilor etc. Căile, metodele și mijloacele de cunoaștere, prevenire și neutralizare au fost, desigur, adecvate conținutului și caracterului fiecărei acțiuni ostile în parte. Astfel:

● În cadrul competențelor sale, aparatul de informații interne a urmărit în mod constant instituirea unui control mai eficient asupra străinilor și emisarilor unor centre și organizații reacționare din străinătate care au încercat să desfășoare în țară acțiuni de propagandă dușmănoasă, naționalist-iredentistă sau fascistă, cunoscându-se mai bine preocupările și legăturile realizate.

Din datele obținute rezultă că reactivarea și relansarea, la nivelul factorilor de decizie din principalele state capitaliste (S.U.A., R. F. Germania, Franța, Spania și altele), a propagandei și luptei anticomuniste au avut un efect stimulator asupra activității organizațiilor, grupărilor și elementelor legionare din cadrul emigrației. Unii legionari din emigrație sînt preocupați să cunoască situația prezentă a anumitor elemente din țară, în scopul folosirii lor în eventuale activități ostile. De exemplu, legionarii simiști din Spania și din alte țări, dirijați și stimulați de serviciile de spionaj și contraspionaj străine, vizează crearea

unor nuclee clandestine de rezistență pe teritoriul R. S. România, acreditînd ideea că centrul de greutate al activității legionare, în etapa actuală, trebuie orientat spre țară. La rîndul lor, gruparea legionară din R. F. Germania și cea din Canada sugerează ideea organizării în țară a „rezistenței morale împotriva regimului comunist”, îndemnînd la acțiuni ostile.

Alte grupări legionare din străinătate se preocupă să antreneze elemente din rîndul tinerilor stabiliți mai recent în Occident, stăpîniți de concepții retrograde, la acte cu caracter extremist-terrorist.

Verificările întreprinse pe baza informațiilor obținute relevă că organizarea unor acte teroriste pe teritoriul țării noastre se află în stadiu de intenție, iar prin măsuri informativ-operative se acționează pentru destrămarea grupărilor semnalate cu astfel de preocupări și descurajarea elementelor respective de a desfășura activități potrivnice statului nostru.

În cadrul măsurilor informativ-operative întreprinse asupra legionarilor, descendenților și legăturilor acestora care ne-au vizitat țara, prioritar s-a realizat un control atent asupra celor despre care se dețineau deja informații că desfășoară activitate legionară în exterior, fac parte din grupări ostile sau sînt pretabili de a acționa ostil, sub diferite forme, în perioada vizitei în țara noastră.

Din supravegherea informativă asupra acestora, a rezultat că unii dintre ei au realizat contacte cu legionari cunoscuți din activitatea comună sau din timpul detenției, precum și cu alte persoane cu antecedente politice sau penale, în vederea informării reciproce asupra situației prezente și a comunicării de „noutăți” privind preocupările celor din emigrație. Alții au încercat să introducă în țară publicații legionare sau materiale de propagandă anticomunistă, au avut manifestări dușmănoase, de denigrare a orînduirii socialiste, au incitat la emigrare unele legături și rude din țară.

Cei stabiliți cu preocupări ostile au fost cercetați, avertizați sau declarați indezirabili. Cei mai mulți însă au fost contactați în scopul influențării pozitive și, acolo unde a fost cazul, s-a acționat pe linia exploatării informative pentru a se obține date cu valoare operativă, referitoare la preocupările și activitățile celor din emigrație.

Semnificativ este cazul „NICOLETA”, aflată în anturajul unui grup de legionari din S.U.A., trimisă în țară de aceștia cu sarcini de a introduce materiale cu conținut fascist, de a contacta legături ale celor din emigrație și a scoate clandestin în exterior o persoană.

Ca urmare a măsurilor luate în cooperare cu alte unități, s-a prevenit punerea în aplicare a intențiilor acesteia, iar din cercetarea sa informativă au fost obținute date de interes operativ referitoare la activitățile ostile ale legionarilor din S.U.A.

O conlucrare în această privință s-a realizat cu Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei, prevenindu-se introducerea sau scoaterea din țară a unui însemnat număr de materiale cu caracter legionaro-fascist ostil. De asemenea, a fost semnalată cu operativitate intrarea în R. S. România a unor legionari și legături ale acestora din emigrație.

● În rîndul unor categorii de străini care au venit în țară ca turiști sau „vizitatori la rude“, au fost depistate *elemente cu preocupări naționalist-fasciste și iredentiste*, destinate a leza valori fundamentale politico-morale ale statului român, independența, suveranitatea și integritatea teritorială.

Trebuie remarcat că în străinătate au fost identificate peste 300 de cercuri, grupări, organizații, asociații și cluburi ale emigrației maghiare, dintre care mai mult de jumătate desfășoară activități ostile țării noastre, editează peste 100 de publicații periodice în limba maghiară ori difuzează programe de radio cu conținut naționalist-iredentist, antiromânesc.

La toate acestea se adaugă cele aproape 400 de biserici romano-catolice, reformate și unitariene, precum și casele de rugăciuni baptiste maghiare, fiecare în parte constituind factori de exacerbare și incitare a spiritului naționalist-iredentist.

Indiferent de titulatura și scopul declarat ale acestor cercuri, grupări și organizații reacționare, acțiunile lor convergente sînt orientate în următoarele direcții: calomnierea politicii României în problema națională, a drepturilor și libertăților de care se bucură naționalitatea conlocuitoare maghiară din țara noastră; contestarea continuității poporului român în Transilvania și a drepturilor sale legitime asupra acestui teritoriu; compromiterea intereselor economice și politice ale țării noastre, în cadrul raporturilor sale cu alte state; influențarea negativă a unor personalități ale vieții politice occidentale și angrenarea lor în acțiuni ostile României; dezinformarea opiniei publice în legătură cu situația naționalității conlocuitoare maghiare din țara noastră și incitarea unor elemente autohtone la activități ostile de nuanță naționalist-iredentistă.

În același context se înscrie activitatea unor emisari ai cercurilor iredentiste maghiare, îndeosebi din S.U.A. și R. F. Germania, care, pe lângă *culegerea de date privind pretinsa oprimare a naționalității maghiare*, au trecut la *acțiuni de incitare și reactivizare a unor elemente din țară considerate de ei „mai reprezentative“*. Este relevantă activitatea emisarului „SILAGY“ din S.U.A., care a contactat mai multe elemente cu atitudini naționalist-iredentiste de pe raza unor județe din Transilvania, fiind preocupat și de găsirea unor mijloace și modalități de transmitere rapidă și clandestină a informațiilor. În mod similar, „LAJOS“ din R. F. Germania, cu prilejul vizitelor la Cluj-Napoca, intrînd în contact cu mai multe persoane cuprinse în baza de lucru, s-a interesat de situația populației de naționalitate maghiară din țara noastră. Despre el s-a mai stabilit că este membru al „Asociației mișcării catolice“ din R. F. Germania și întreține relații cu persoane din conducerea postului de radio „Europa liberă“, secția maghiară. „TIBOR“ din S.U.A., legătură apropiată a unor lideri ai emigrației maghiare reacționare din această țară, a sosit în R. S. România la începutul acestui an ca trimis al unui conducător al organizației iredentiste „Comitetul pentru drepturile omului din România“, cu sediul la New York, în vederea contactării mai multor persoane cunoscute cu concepții și atitudini naționalist-iredentiste.

Prin măsurile luate s-a prevenit realizarea acțiunilor preconizate de aceștia.

● Activitatea emisarilor se completează cu cea a *diplomaților occidentali acreditați la București*, în special americani și englezi, și a *acelor ziariști care manifestă interes sporit față de „problemele“ naționalității maghiare din România*. În acest scop, numai în ultimul timp s-au deplasat în Transilvania 4 diplomați și mai mulți ziariști occidentali.

Anumite date vădit tendențioase cu privire la situația populației de naționalitate maghiară, culese și transmise în exterior, au fost folosite apoi în acțiuni propagandistice ostile țării noastre de secția maghiară a postului de radio „Europa liberă“ și presa reacționară din Occident.

Ca urmare a instigărilor din străinătate, o serie de români de naționalitate maghiară, relativ tineri, unii avînd funcții de răspundere în domeniile învățămîntului, artei, culturii și presei, au adoptat atitudini naționalist-iredentiste, stimulînd asemenea manifestări și la alte persoane.

● În realizarea controlului informativ asupra străinilor care vin în țara noastră cu sarcini de a iniția acțiuni cu caracter naționalist-iredentist, o atenție prioritară se acordă *persoanelor care au deținut funcții de conducere în fostele partide și organizații naționalist-fasciste, au condus ori au participat la comiterea unor acte bestiale în perioada guvernării horthyste în diferite zone din Transilvania sau au fost condamnate pentru infracțiuni contra securității statului*. Sînt vizate elementele care au legături cu grupări sau organizații din exterior, cu conducători sau emisari ai acestora, ținîndu-se seama și de amplificarea vizitelor la rude ale străinilor care se dedau la diferite acțiuni profund ostile țării noastre.

Tactica organizării dispozitivului informativ pe coordonatele situației operative existente în diferite zone, folosirea cu pricepere a celorlalte mijloace specifice și a unei maniere ofensive de lucru oferă garanția pătrunderii informative calificate pe lângă elementele ce compun baza de lucru în problemă. Organizîndu-și în acest mod activitatea, securitățile județene din Transilvania au reușit să depisteze, de cele mai multe ori în fază incipientă, o serie de acțiuni ostile. Spre exemplu, pe raza județului Sălaj au fost semnați 4 cetățeni străini în frunte cu „SZABO“, care, venind de mai multe ori și la intervale scurte de timp în țara noastră, și-au creat legături cu un cerc larg de tineri pe care îi influențau în spirit naționalist-șovin și iredentist. Ca rezultat al instigărilor, 11 tineri, legături ale acestor străini, s-au dat la manifestări naționalist-iredentiste, colportînd știri dușmănoase transmise de posturile de radio occidentale. Acțiunea lor de a se organiza într-un grup „CSÖVES“ a fost curmată prin avertizarea tuturor componentelor grupului și declararea ca indezirabili a celor 4 cetățeni străini, precum și informarea organelor de partid și factorilor educaționali.

Între obiectivele urmărite de emigrația maghiară se află și *crearea de grupuri în România care să acționeze împotriva autorității de stat, atragerea tineretului de partea lor, compromiterea intelectualilor de naționalitate maghiară atașați orînduirii socialiste și altele*.

● Ca urmare a perfecționării mijloacelor și metodelor specifice de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor de propagandă ostilă desfășurată de unii străini pe timpul șederii în țara noastră, au fost obținute noi informații care atestă că *guvernele unor state occi-*

dentale alocă din bugetele lor sume importante de bani destinate subvenționării cercurilor, organizațiilor și grupărilor religioase. Spre exemplu, s-a stabilit că activitatea de penetrare în România, desfășurată de organizațiile baptiste americane, este subvenționată de guvern cu 15 milioane dolari. O parte din această sumă este cheltuită pentru editarea de literatură mistică, ostilă, depozitată apoi în centre din R. F. Germania, Austria, Elveția și introdusă clandestin la noi în țară de emisari care au fost cadre sau agenți ai C.I.A. ori au desfășurat alte activități ilegale.

S-au obținut date certe care atestă că *spionajul american acordă o atenție sporită activității și dezvoltării în R. S. România a cultelor neoprotestante*, pe motivul că acestea ar fi singurele capabile să realizeze opoziția față de puterea de stat. În acest sens el acționează pentru cunoașterea stării de spirit în rindul credincioșilor, instigarea unor elemente fanatice la acțiuni ostile, introducerea clandestină de literatură mistico-ostilă, folosind atât emisari care vin la noi în țară, cât și diplomați americani acreditați la București.

Analiza informațiilor obținute în procesul urmăririi informativ-operative a activității desfășurate de numeroși emisari cultici, precum și a celor din cazurile finalizate de la începutul anului 1984 și pînă în prezent evidențiază că principalele centre și organizații din care se acționează împotriva țării noastre sînt situate pe teritoriul R. F. Germania, Austriei, Elveției, Olandei, Finlandei, Israelului și S.U.A. Acestea dispun de parcuri de autoturisme prevăzute cu ascunzători speciale — unele chiar cu comandă electronică — folosite la introducerea și scoaterea din țară de materiale. Autoturismele sînt conduse de echipe formate din două persoane — de regulă, unul fiind cetățean american — care, ajunse în R. S. România, predau materialele unor elemente fanatice din cadrul cultelor neoprotestante.

Din analiza frecvenței cu care majoritatea emisarilor cultici sosiți în țară cu astfel de autoturisme tranzitează județele Timiș, Arad, Hunedoara, Alba, Mureș, Cluj, Bihor și municipiul București, s-a desprins concluzia că transmiterea materialelor către elementele ostile din interior se face și prin sisteme impersonale. În acest sens, au fost depistați doi cetățeni americani care fotografiaseră atât locuri pretabile a fi folosite drept căsuțe poștale, cât și detalii de orientare în teren, punctate în județele Alba, Mureș, Cluj și Hunedoara.

Dintre cazurile de emisari ai unor centre, organizații sau grupări cultice și sectante reacționare din exterior, depistați la noi în țară, mai semnificative sînt:

— „DRIWER“, cetățean american, baptist, fondator și conducător al organizației „Ajutorul creștin pentru România“ (Amicii Bisericii) — organizație care se ocupă cu trimiterea de valută și colete cu alimente și obiecte de îmbrăcăminte unor credincioși neoprotestanți, în general așa-ziselor familii nevoiașe — a venit în țară în 1984 și 1985, de cîte două ori. Vizitele sale în țară au avut o acoperire oficială, prin tratativele purtate cu „COMTURIST“ și „ROMTRANS“, spre a justifica interesul său pentru „ajutorarea“ unor credincioși. În realitate, incitat de unele elemente ostile din străinătate cu care se află în legătură, a prezentat în mod denaturat situația din țara noastră privind drepturile și libertățile religioase existente, acționînd în continuare pentru stringerea de fonduri destinate „ajutorării“ credincioșilor „persecutați“ din Ro-

— Recent a venit în țara noastră un grup alcătuit din 14 cetățeni americani și 2 englezi, reprezentanți ai unor organizații religioase reacționare, condus de un membru al Congresului S.U.A., toți cunoscuți cu activitate ostilă R. S. România și cu legături în rindul elementelor anarho-protestatere din emigrația română și din țară, membri ai cultelor neoprotestante. Scopul real al vizitei l-a constituit obținerea de informații asupra așa-zisei represiuni religioase din R. S. România și intervenția, în numele creștinilor „reprimați“, la conducerea superioară de stat.

Prin măsurile informativ-operative întreprinse s-a stabilit că, deși formal au acceptat programul propus de organele locale, membrii grupului și-au consacrat majoritatea timpului realizării de contacte cu elemente baptiste recalcitrante din diferite localități din țară, au participat la slujbe religioase, purtînd discuții cu caracter incitator, și au vizitat lăcașuri de cult, îndeosebi din cele intrate în perimetrul de sistematizare, care au fost sau urmează să fie demolate ori din cele construite fără autorizare. La întilnirile oficiale pe care le-au avut cu reprezentanți ai organelor locale, au formulat întrebări tendențioase și provocatoare cu privire la respectarea drepturilor omului, în general a libertăților religioase, la relațiile dintre stat și biserică și la situația populației de naționalitate maghiară din țara noastră.

● În cadrul acțiunilor ostile inițiate din exterior împotriva țării noastre, o atenție deosebită se acordă *instigării unor oameni de cultură, în special din rindul creatorilor de artă și literatură*.

Cercurile reacționare din străinătate folosesc tot mai intens în scop diversionist acordarea de burse, invitații și ajutoare materiale unor intelectuali români, în intenția de a reuși să-i influențeze, să-i indoctrineze cu idei anticomuniste, iar mai apoi să-i angreneze în activități ostile țării noastre.

Obiectivul principal urmărit este de a crea ori stimula idei și sentimente de natură conflictuală față de principiile socialismului în general și sistemul social-politic ca atare, pentru a determina, în final, constituirea în țară a unui așa-zis nucleu contestatar-disident. Majoritatea organizațiilor reacționare au acționat într-un mod sau altul asupra oamenilor de cultură, pentru a-i determina să adopte atitudine ostilă, trimițînd în acest scop în țară emisari care culeg informații despre diverși oameni de artă și cultură români, îi studiază și intră în contact cu cei pretabili la activități dușmănoase.

Un exemplu concludent îl constituie cel al cetățenei americane de origine română „IOANA“ care, venind anul trecut în România, a contactat elemente anarhice, contestatar-disidente din rindul scriitorilor, le-a exploatat informativ, instigîndu-le să se opună pe orice cale politicii culturale a partidului și statului nostru. Intrînd în legătură cu un scriitor, s-a oferit să-i scoată ilegal din țară diverse scrisori cu conținut dușmănos destinate postului de radio „Europa liberă“ și să-i acorde sprijin material.

● Informațiile obținute indică existența unor *străini aflați la studii care fac propagandă dușmănoasă, desfășoară activități informative pe teritoriul R. S. România ori pun la cale săvîrșirea de acte cu caracter diversionist-terrorist*. Frecvențele stări tensionale și conflictuale ce apar

între diverse grupuri naționale ori între formațiuni cu orientări politice diferite care, în multe cazuri, au luat unele forme de manifestare violentă și de dezordine publică, pot avea implicații pentru relațiile statului român cu alte state, în special arabe. Astfel, au fost mai multe situații cînd, pe fondul sărbătorilor naționale ale țarilor de origine, al divergențelor politice sau nemulțumirilor de ordin personal, unele grupuri naționale ale studenților și doctoranzilor, îndeosebi arabi și africani, au inițiat și organizat acțiuni cu caracter anarhic, au difuzat materiale cu conținut propagandistic denigrator la adresa altor state, au provocat acte de dezordine publică în zona căminelor studentești ori în localuri publice. Au fost clarificate sau sînt în curs de verificare unele informații privind intenții de acte teroriste pe teritoriul țării noastre sau împotriva unor ambasade din Capitală, prin care să se aducă prejudicii politicii externe a statului ori să se afecteze climatul politic de ordine și liniște existent pe plan intern.

În acest context, reține atenția faptul că unele reprezentanțe diplomatice din R. S. România, în special arabe, au intervenit direct și au stimulat asociațiile studenților conaționali ori ai altor state — atît prin punerea la dispoziție de fonduri bănești, cît și prin întocmirea, multiplicarea și difuzarea unor materiale cu caracter propagandistic — la adîncirea disensiunilor dintre grupările naționale studentești și perpetuarea stărilor conflictuale.

Unii funcționari diplomați, concomitent cu manevrarea atitudinii asociațiilor studentești naționale în raporturile cu autoritățile universitare, au participat direct la susținerea unor așa-zise „probleme personale ale studenților străini” și, ca urmare, o serie dintre aceștia adoptă tot mai frecvent poziții de respingere a prevederilor regulamentelor universitare și a măsurilor stabilite pe linie de învățămînt.

● În baza unor informații primite, precum și a unor verificări mai riguroase executate la punctele pentru controlul trecerii frontierei, au fost găsite și confiscate de la studenți străini un număr însemnat de publicații cu conținut fascist-legionar, naționalist-iredentist și de propagandă dușmănoasă țării noastre.

Față de acțiunile de natură să lezeze interesele statului român din partea străinilor aflați la studii, organele de securitate aplică în practică o serie diversificată de măsuri de prevenire, între care: verificări premergătoare aprobării de înscriere la studii, pentru a nu se permite intrarea în țară a persoanelor suspecte ori pretabile de a săvîrși fapte contrarii intereselor statului nostru; împreună cu factorii educaționali se organizează acțiuni de popularizare în rîndul acestora a principalelor acte normative ale R. S. România, atrăgîndu-li-se atenția că legile țării noastre trebuie să fie respectate de toți, fără nici o derogare; acțiuni de influențare pozitivă prin persoane cu prestigiu, cadre didactice, studenți români sau alte relații; avertizarea unor străini, fie nemijlocit de către organele de securitate, fie prin cadre de conducere din Ministerul Educației și Învățămîntului, instituțiile de învățămînt superior și Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști din România; coroborarea datelor privind atitudinea și faptele antisociale cu situația precară la învățătură a unora, luîndu-se măsura exmatriculării lor din instituțiile de învăță-

mint; întreruperea dreptului de ședere în R. S. România, declararea unora ca persoane indezirabile; invitarea la Ministerul Afacerilor Externe ori la Ministerul Educației și Învățămîntului a unor șefi de misiuni diplomatice și alți membri ai ambasadelor, unde sînt informați asupra preocupărilor, comportamentului și intențiilor unor studenți și doctoranzi conaționali, solicitîndu-le să intervină pentru aplanarea stărilor conflictuale și determinarea celor în cauză să respecte prevederile legilor țării noastre și ale regulamentelor universitare.

De asemenea, o serie de informații au fost finalizate prin organele de miliție care aplică avertismente milițienești, amenzi contravenționale sau fac trimiteri în justiție pentru infracțiuni de drept comun — trafic de valută, speculă, tulburarea liniștii publice etc.

● Din măsurile informativ-operative întreprinse asupra unor emisari, s-a stabilit implicarea lor tot mai directă în scoaterea ilegală din țară a unor cetățeni români.

Edificator este cazul „RUTIERII”, în care mai mulți cetățeni vest-germani și șoferi T.I.R. români au reușit să scoată clandestin din R. S. România mai multe persoane. Datele obținute în acest caz, precum și în altele similare, atestă existența în R. S. România a unor grupări special constituite pentru scoaterea frauduloasă din țară a unor cetățeni români, fiind sprijinite în acest sens de Serviciul federal de informații și reprezentanțele diplomatice vest-germane.

De asemenea, „MELECU”, plecat fraudulos din țară și stabilit în R. F. Germania, după obținerea cetățeniei vest-germane, a venit de 17 ori în R. S. România, a instigat la emigrare rudele și legăturile sale, reușind să scoată fraudulos peste frontieră mai multe persoane, fără ca Securitatea județului Caraș-Severin să sesizeze activitatea infracțională a acestuia.

Perfecționarea modalităților specifice de cunoaștere, prevenire și neutralizare

Avînd în vedere numărul relativ mare de străini depistați ca emisari ai centrelor, organizațiilor și grupărilor reacționare din străinătate, precum și perspectiva creșterii numărului celor care vin în țară cu diverse misiuni ostile, se impun, în continuare, următoarele măsuri mai eficiente de control informativ-operativ asupra acestora:

— Dezvoltarea potențialului informativ, atît prin recrutarea de noi surse, cît și printr-o mai bună valorificare a posibilităților rețelei existente, în vederea asigurării unui control de securitate deplin asupra locurilor, mediilor și obiectivelor aflate în atenția organizațiilor și centrelor reacționare din străinătate, precum și a categoriilor de persoane vizate a fi angrenate în activități ostile statului nostru. Este necesară, de asemenea, continuarea selecționării surselor cu posibilități de rezolvare a unor sarcini informative în străinătate.

— Identificarea și urmărirea mai calificată a străinilor veniți în țară în scopuri ostile și, de asemenea, a cetățenilor români care întrețin ori intenționează să-și creeze legături cu organizații reacționare din străinătate sau emisari ai acestora.

— Impulsionarea clarificării cazurilor luate în lucru și aplicarea măsurilor de prevenire și neutralizare adecvate fiecărui caz în parte.

— Pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a tuturor persoanelor din sectoarele de responsabilitate, atât prin măsuri specifice, cât și prin demascarea în presă, în emisiuni de radio și televiziune a unor fapte antisociale, de natură să afecteze securitatea statului, comise de elemente aventuriere, trădătoare sau fanatice.

— Instruirea temeinică a întregului potențial informativ pentru a semnala în timp util prezența străinilor în obiectivele și locurile din competență, precum și preocupările acestora.

— Aplicarea unor măsuri mai ferme și diversificate de ripostă, prevenire și neutralizare a acțiunilor dușmănoase desfășurate de emișari și legăturile lor din țară.

— Îmbunătățirea cooperării între unitățile și compartimentele de securitate, cu respectarea regulilor de conspirativitate, pentru sporirea eficacității acțiunilor de dezinformare și descurajare a centrelor și organizațiilor reacționare din străinătate, care desfășoară activități antiromânești

— Descoperirea și neutralizarea tuturor căilor clandestine de legătură cu centre, organizații și grupări reacționare din străinătate, prin care se transmit informații, materiale de propagandă ostilă și cu caracter denigrator la adresa țării noastre.

— Cunoașterea din timp a sosirii în țară a străinilor suspecti sau cunoscuți ca emișari, în vederea asigurării unui control informativ eficient asupra acestora, a edificării asupra atitudinii, preocupărilor și legăturilor pe care le realizează, și aplicarea măsurilor adecvate de prevenire și neutralizare a oricăror activități ostile.

— Intensificarea activității de punctare, verificare și studiu în scopul atragerii la colaborare a unor străini, identificarea celor mai eficiente modalități de punere a acestora în dependență față de organele de stat, astfel încât să se asigure un caracter sistematic și permanent culegerii informațiilor privind organizarea și activitatea centrelor, organizațiilor și grupărilor reacționare din străinătate, precum și preocupările ostile ale acestora față de R. S. România.

General-maior Aron BORDEA

Contraspionaj

UNELE ELEMENTE DE PRACTICĂ

DIPLOMATICĂ A CĂROR

CUNOAȘTERE ESTE NECESARĂ

OFITERULUI DE CONTRASPIONAJ

- Statutul diplomatic — acoperire predilectă pentru cadrele și agenții de spionaj
- orice diplomat dispune de o instruire în domeniul culegerii de informații
- sarcina esențială a diplomaților — stabilirea de contacte și informarea multilaterală
- principalele surse de informare: presa, mediile economice, lumea afacerilor, autoritățile oficiale ale țării gazdă, intelectualitatea ș.a.
- atașatul militar-diplomat politic
- organele de contraspionaj trebuie să aibă permanent în atenție diplomații străini.

Este notoriu faptul că statutul diplomatic constituie o acoperire predilectă pentru serviciile de spionaj, în primul rînd ca urmare a avantajelor ce decurg din imunitățile de care se bucură această categorie de persoane. Totodată — un aspect de importanță comparabilă — diplomații au avut în mod tradițional sarcini de a culege informații din țara în care sînt acreditați, practică ce și-a găsit consacrară în Convenția de la Viena din 1961, care, în articolul 3, printre funcțiile misiunii diplomatice o enumeră și pe aceea de „a se informa prin toate mijloacele licite despre condițiile și evoluția evenimentelor din statul acreditar și a ra-

porta cu privire la aceasta guvernului statului acreditar”. Desigur, convenția vorbește de „mijloacele licite” — nici nu s-ar fi putut altfel — dar mulți diplomați încearcă adesea să depășească aceste limite.

Funcția de informare a misiunilor diplomatice are o consecință logică și imediată: orice diplomat — indiferent dacă lucrează sau nu pentru un serviciu de spionaj — are o instruire specială în privința culegerii de informații, a tehnicii stabilirii de contacte și relații umane. Evident, această instruire este mult mai completă atunci cînd diplomații sînt cadre sau agenți de spionaj.

În cele ce urmează nu ne vom referi însă, în principal, la această situație — cînd, de fapt, avem de-a face cu spioni pentru care activitatea diplomatică e doar o acoperire —, ci la modul de pregătire a diplomatului chiar înainte de a fi abordat de un serviciu de spionaj (lucru de altfel extrem de rar). În tratarea subiectului propus vom folosi în primul rînd date din instrucțiunile de lucru ale diplomaților occidentali, completîndu-le și interpretîndu-le prin prisma informațiilor obținute de organele de contraspionaj în activitatea de supraveghere a acestora.

◆ Activități înainte de sosirea la post și în timpul misiunii

Orice diplomat trebuie să se familiarizeze cu țara în care urmează a-și desfășura activitatea (istorie, cultură, politică, economie, limbă, stadiul relațiilor bilaterale etc.), aspecte cu care ia contact într-o primă fază prin intermediul materialelor documentare pe care le deține orice minister de externe.

De asemenea, înainte de a se prezenta la post diplomatul trebuie să ia contact cu funcționari competenți

cunoscători ai spațiului și consultă dosarele referitoare la noua sa misiune. Anumite centrale organizează, în cursul acestei perioade de pregătire, întâlniri cu alte ministere și organisme a căror activitate are legătură cu țara acreditată, iar în unele state anumitor diplomați li se facilitează contacte cu persoane originare din țara respectivă, stabiliți în statul acreditant. Un astfel de stațiu poate fi completat cu o orientare generală asupra muncii în exterior, absolut obligatorie pentru diplomații tineri și pentru ambasadorii selecționați din afara sistemului relațiilor externe; acest gen de orientare s-a dovedit foarte profitabil și pentru soțiile diplomaților, care — așa cum demonstrează practica — de multe ori își ajută soții, inclusiv în realizarea unor misiuni de informații.

De asemenea, este foarte util a se citi **raportul postului** (un document editat cu regularitate — de exemplu, anual — de fiecare ambasadă și care conține informații privind condițiile de existență, considerații privind regulile de comportare în țara respectivă etc.), precum și **raportul de sfârșit de misiune** (în cazul ambasadorilor, care întocmesc un asemenea document cu ocazia încheierii activității la post), în scopul orientării succesivului asupra nivelului raporturilor bilaterale în diverse domenii (politic, economic și cultural), al acțiunilor începute și încă nefinalizate, al persoanelor pe care s-a decis să le cultive, atitudinea lor față de statul acreditant, ca și pericolele care trebuie evitate.

Problema stabilirii de contacte umane cu personalități din statul acreditat în principiu nu se pune în această fază. Totuși, ambasadorul are posibilitatea de a stabili relații cu o persoană oficială: omologul său, acreditat în capitala proprie (a statului acreditant).

În prima perioadă după ocuparea postului, **sarcina esențială a fiecărui ambasador este stabilirea de contacte**. Primele contacte cu autoritățile sunt determinate de două considerente: primul, strict protocolar; al doilea — mult mai important — de ordin profesional. **Selecția inalienabililor funcționari și a „personalităților influente și inteligente” care trebuie avute în vedere pentru stabilirea de contacte este legată, evident, de anumite criterii, dar, mai ales, ea implică recurgerea la anumite surse; în această problemă, în practică se întâlnesc două situații probabile.**

Astfel, dacă postul diplomatic este nou creat, aceste surse — cu excepția unor eventuale informații furnizate, cu titlu personal, de alte ambasade sau de personalități cu care ambasadorul are legături amicale — sunt de origine străină: diverse publicații (în special anuare și publicații de tipul „Who's Who”) și documente oficiale cu circulație restrinsă (de exemplu, cu privire la M.A.E., lista principalilor funcționari, stabilită de protocol, sau organigrama ministerului). Dar, prin definiție, aceste surse de origine străină dau indicii mai mult sau mai puțin incomplete și mai ales formale. Ele nu spun nimic asupra unor probleme de tipul: **Unde rezidă realmente puterea și influența? Care sint „eminențele cenușii”? Care este rolul exact al consilierului X sau al simplului secretar privat al șefului de stat, de guvern sau al cutărui ori cutărui ministru?**

Din contră, dacă ambasadorul este numit pe un post existent mai de mult și mai ales bine organizat, aceste surse de referință sint interne. De fapt, ambasada trebuie să posede propria sa listă, confidențială și ținută la zi, care să fie un fel de **repertoriu biografic de personalități sau cartoteci cu fișe**. Pe baza acestora, ambasadorul — ajutat de principalii

săi colaboratori — organizează primele vizite, restabilește relațiile predecesorului său și ale ambasadei în general.

Această documentație internă și confidențială a ambasadei conține numele tuturor personalităților de prim rang și de nivel secundar. Ultimele interesează diverși alți diplomați; de altfel, în timp ele pot deveni personalități de prim plan. Fiecare personalitate face obiectul unei fișe proprii, schematică, compusă din două părți: a) curriculum vitae și mai ales b) o serie de informații private.

Această ultimă parte conține elementele cele mai importante: tip de personalitate, caracter, concepții, opinii și tendințe, calități și defecte, inclinații și dispoziții, situație de familie, relații, simpatii și antipatii etc., începînd de la observații aparent anodine (ca de exemplu, preferința unei persoane pentru o anumită băutură). Pentru anumite puteri, orice detalii sint bune, întrucît ele pot deveni într-o zi „interesante”. Mai mult, informațiile sint codificate, introduse pe ordinoare, alimentate cu regularitate. Astfel, se stabilește „profilul psihologic” al unor persoane cu funcții de răspundere sau funcționari și, ca urmare, ambasada este în măsură să **anticipeze oarecum reacțiile acestora**.

Oricum, deși astfel de repertoare (fișe) sint incomparabil mai utile decît o listă de nume, se recomandă ca să se evite a li se atribui o „putere magică” pe care nu o au; trebuie să fie utilizate „inteligent și cu grijă”. Mai mult, se menționează că ele pot induce în eroare dacă se iau ca adevăruri absolute anumite informații, prin forța lucrurilor subiective. De asemenea, se atrage atenția că informațiile respective ar putea indispuce pe interlocutor și tăia orice posibilitate de stabilire a unei relații bazate pe încredere, dacă sint folosite

cu stîngăcie, de exemplu, dezvăluind date care se dețin asupra sa și pe care el însuși nu le-a dezvăluit. Pe de altă parte, nu trebuie uitat că — cu sau fără reper-toar — stabilirea de relații personale depinde de o mulțime de factori emnamente umani, inclusiv privind pe diplomatul însuși: personalitatea sa, sociabilitate, experiența și cunoașterea oamenilor, cultura sa generală etc.

Primele întâlniri și vizite ale unui diplomat nu sint decît o parte a procesului de cunoaștere din timpul misiunii sale, introducerea în importanta sarcină ce-i revine de a stabili relații personale.

De fapt, în permanență vor exista și persoane pe care diplomatul n-a putut ori a neglijat să le întâlnească; dar el trebuie să depună un efort considerabil pentru a menține și cultiva pe cele mai interesante dintre ele. Pe de altă parte, nu trebuie uitat că relațiile se schimbă, evoluează și se multiplică. Astfel, persoane și ministere „dispar de pe scena oficială”, pentru a face loc altor personalități și oameni politici; unii funcționari ocupă noi posturi, trec de la un nivel la altul, sint transferați etc. Încă de la venirea sa, diplomatul trebuie să prevadă această situație și să se intereseze intens de oamenii viitorului (cu perspectivă). Tot timpul misiunii, el trebuie să încerce a stabili relații cu noi personalități pe care nu le cunoaște.

În legătură cu problema relațiilor personale, mai formulăm cîteva remarci generale, în primul rînd cu privire la „**ocaziile mondene diplomatice**” (recepții etc.). Fiind un cîmp de manevră și observație, aceste reuniuni sint pentru diplomat ocazii prețioase de a face noi contacte. Ducîndu-se la o recepție, ambasadorul poate, în interval de o jumătate de oră, să întâlnească personalități pe

care în alte circumstanțe nu le-ar fi putut aborda decât după demersuri îndelungate; aici discută pe scurt o problemă pendinte, fixează direct o întâlnire etc. Ocaziile de acest fel favorizează stabilirea și menținerea de relații și legarea unor amiciții. De fapt, din acest punct de vedere trebuie făcută o distincție netă: pe de o parte, între recepțiile mari — cum sînt cele date cu ocazia sărbătorilor oficiale, unde relațiile se situează la un nivel mai curînd superficial; pe de altă parte, dejunurile și dineurile restrînse care permit ridicarea calității acestor relații, aprofundarea și atingerea unui grad cît mai mare de intimitate.

O altă remarcă se referă la relațiile de familie. Pentru anumiți diplomați căsătoriți, **rolul soției** constă înainte de toate de a fi o bună stăpînă a casei. Dar contribuția cea mai eficientă pe care soția unui diplomat o poate avea pentru soțul ei constă în relațiile pe care ea le poate stabili cu alte doamne sau cupluri. Chiar și **copiii** pot, în anumite cazuri, să joace un rol în stabilirea relațiilor de familie.

O a treia remarcă se referă la atenția și, în mod special, la **cadouri**. Acestea sînt în mod incontestabil „mijloace normale de menținere a relațiilor personale“. Diplomatul trebuie să respecte regulile vieții de societate, care reflectă atît obiceiurile mai mult sau mai puțin universale, cît și uzanțele locale.

Totuși, pe lîngă cadourile sincere și nevinovate, există și unele care nu sînt altceva decît **forme deghizate de corupție**. La acest capitol, instrucțiunile recomandă prudență și circumspecție, insistînd asupra faptului ca tinerii diplomați să nu recurgă la acest procedeu.

Cu privire la continuitatea și permanentizarea relațiilor personale ale ambasadei: ca regulă generală, rela-

țiile fiecărui diplomat trebuie cunoscute de cel puțin un coleg, în mod special de cel care, în absența primului, îi ține locul. Pe de altă parte, administrația centrală ar trebui ca, ori de cîte ori este posibil, să facă în așa fel ca plecarea unui diplomat transferat să nu aibă loc înainte, ci la un oarecare timp după venirea succesorului. Uneori, relațiile de maximă importanță (în special cele suspecte) au fost predate în exterior, cu ocazia deplasărilor cetățenilor autohtoni în statul acreditant ori într-o țară terță.

În timpul sejurului, este foarte important a se vizita diferite orașe și zone, intrucît „nici o capitală din lume nu reflectă perfect ansamblul țării“. În plus, nu trebuie subestimate aceste vizite din punct de vedere al relațiilor personale. De fapt, în general este **mai ușor să stabilești relații cu oameni din provincie**, decît cu cei din capitală, aceștia din urmă avînd mai multe ocazii de contact cu străinii și ca urmare „sînt mai blazați“. În plus, se consideră că în capitale „controlul politic este mai strict“.

A stăpîni **limba locală, eventual o limbă de circulație în țara în care sînt acreditați**, constituie pentru diplomați un element esențial, un atu major. Ea este un instrument de lucru, dar totodată — și acesta este punctul asupra căruia am dori să insistăm — un instrument de cunoaștere generală și de comunicare.

În cazul relațiilor oficiale, **nivelurile de contact** sînt determinate de considerente protocolare (funcții corespondente, echivalente), natura și importanța demersului, natura relațiilor politice dintre cele două state, dar și de **relațiile personale** pe care diplomații le au în statul acreditar. Un alt considerent este **de ordin tactic**. În general, în condiții normale, este recomandabil ca demersul ini-

țial să se facă la cel mai scăzut nivel posibil, unde se poate obține o rezolvare. Experiența confirmă imaginea ambadorului ca o „forță de rezervă“ care nu trebuie să ia parte prea des la „bătălie“. Dacă nu se obține o rezolvare la nivel scăzut, nivelul poate fi treptat ridicat. Dacă, din contră, o problemă este pusă la nivelul cel mai ridicat posibil și se înregistrează un refuz sau un eșec — de exemplu, în obținerea unei informații — nu mai există nici o soluție (imediată sau nici măcar în perspectivă).

În continuare se menționează că relațiile ambasadelor cu ministerele economice, tehnice în mai multe țări sînt supuse unor restricții, din **motive de securitate**: funcționarii acestora, mai ales cei tineri, nu sînt obișnuiți cu anumite metode particulare — **flatări, corupție indirectă etc.** — de care „unele ambasade abuzează“. Dar și astfel de relații sînt influențate atît de nivelul relațiilor politice, cît și de relațiile personale ale ambadorului și ale echipei sale. Un demers oral, uneori un simplu telefon — ca să nu mai vorbim de conversațiile de la reuniunile mondene și sociale — pot facilita în mare măsură rezolvarea problemei.

◆ **Informațiile, presa, propaganda, ziaristii (locali)**

Dintotdeauna, informațiile au constituit una din preocupările majore ale diplomaților. Acestora le revine în principal misiunea de a face cunoscută străinătății țara lor, de a răspîndi opinii și idei și de a încerca să impună punctul de vedere și interesele guvernului lor în statul în care sînt acreditați. Activitățile ambasadei în domeniul informațiilor constituie rezultatul unei evoluții în trei direcții:

— Obiectul s-a diversificat și s-a extins. În concepția tradițională, diplomatul se interesa numai de informațiile politice, mai ales de politica externă. În zilele noastre, toate aspectele vieții naționale constituie obiect de propagandă. În realitate, obiectul informațiilor se extinde mai mult sau mai puțin la toate sectoarele ambasadei și mai ales la problemele comerciale.

— Auditoriul s-a lărgit considerabil. Mai ales după fiecare din cele două războaie mondiale, în cele mai multe țări auditoriul s-a tot extins, pînă la ceea ce în mod comun numim **marele public** și în special organizațiile de masă.

— Tehnicile activității de informații au devenit mai numeroase, mai variate și mai eficiente ca oricînd. În diplomația clasică, diplomatul nu putea întrebuița decît mijloace orale și directe. În zilele noastre, pe lîngă contactele umane, deși „mai importante ca oricînd“, se recurge la: organizarea de conferințe de presă, filme și mijloace de comunicare în masă (în special presa), biblioteci, difuzare de publicații etc.

Pentru ambasadele anumitor țări, problemele culturale nu reprezintă decît aspecte ale informațiilor și propagandei.

Astăzi, mai mult decît în practica diplomatică tradițională, ambasada se interesează de presa locală, pentru că presa constituie pentru ambasadă „**una din sursele de informații cele mai importante**“, avînd și avantajele regularității. Pe de altă parte pentru că — pe lîngă informații și în legătură cu ele — presa vehiculează opinii, implicînd mijloace de interpretare a acestora.

Atașatul de presă ori alt diplomat care are sarcina de a studia și analiza presa trebuie să posede în prealabil un minim de cunoștințe generale cu privire la situația din statul de reșe-

dintă. Majoritatea ambasadelor au abonamente la presa locală și chiar și la cea din provincie.

În instrucțiuni se menționează că sarcina primordială a ambasadei trebuie să constea în a obține colaborarea presei grație unor „relații personale inteligente”. Aceste relații trebuie stabilite, pe de o parte, cu „grupurile de presiune și de decizie” care dirijează și controlează presa locală, respectiv: guvernul, partidele politice, comerțul și industria, sindicatele, studenții, intelectualii, cercurile religioase etc. Pe de altă parte, ambasada trebuie să stabilească **contacte umane cu ziaristii**. Experiența arată că nivelul și calitatea contactelor determină în mare măsură succesul sau eșecul tuturor acțiunilor de informare și propagandă.

Dar cum se creează, întrețin și dezvoltă relațiile personale cu ziaristii? Diplomatului i se oferă de regulă următoarele posibilități: de exemplu, prin telefon sau o scrisoare adresată persoanei pe care dorește să o întâlnească. În practică se folosesc și alte procedee: facilitarea contactelor printr-un alt diplomat care-l cunoaște pe ziaristul vizat, abordarea directă la recepție etc.

Acest prim contact trebuie pregătit cu multă grijă. Întrucât diplomatul nu-și cunoaște personal interlocutorul, el trebuie să se informeze asupra sa (eventual din fișele existente la ambasadă). Conversația va fi mai agreabilă dacă diplomatul a citit cu atenție câteva din articolele ziaristului. Vorbind despre acestea, diplomatul va dovedi o excelentă manieră de a-și manifesta interesul față de persoana ziaristului, de profesia și de ziarul său. Dacă ziaristul în cauză emite, în scrierile sale, critici la adresa statului reprezentat de diplomat, nu este în interesul său ca, în acest stadiu inițial, să deschidă o discuție în legătură cu ele, ci, din

contră, să-l felicite pe ziarist pentru unele articole cu alte subiecte. În rezultatul acțiunii se insistă asupra acestui aspect, întrucât o serie de diplomați care contactează un ziarist pentru prima dată, în urma unui articol defavorabil cu privire la țara sa, angajează cu acesta o discuție (contradictorie) referitoare la acest aspect. Or, există suficiente subiecte care ar putea prezenta un interes comun pentru diplomat și ziarist și asupra cărora opiniile lor concordă.

Cîteva indicații practice care se dau privind relațiile particulare cu ziaristii:

— evitarea unor relații formale (indiferent de rangul diplomatului);

— invitarea ziaristilor la recepții și alte manifestări protocolare ale ambasadei, de preferat dineuri intime și originale (de exemplu, cu specific național);

— marcarea recunoștinței ambasadei prin mici atenții;

— ajutor profesional, de exemplu prin facilitarea sau acordarea priorității unui interviu cu anumite personalități, prioritate în publicarea unui material; de asemenea, între cele două părți trebuie să se stabilească un schimb de informații și de servicii;

— oferirea unor călătorii de informare și documentare în țara pe care o reprezintă diplomatul;

— continuitatea raporturilor cordiale, care trebuie întreținute.

◆ *Atașajii militari*

Prin excelență, se recunoaște că funcția clasică a atașatului militar este **observarea**. Astăzi, obiectul activității sale este dublu: pe de o parte, pur militar, inclusiv aspectele sale conexe (economic, industrial, științific, diplomatic etc.), pe de altă parte, poli-

tic. În ultimele decenii, acest domeniu de observație al atașatului militar a cunoscut o mare extindere. În numeroase țări — se menționează în instrucțiuni — armata joacă un rol din ce în ce mai important în viața publică; loviturile de stat și instaurarea de guverne militare au devenit „fenomene curente”. Atașatul militar este bine plasat pentru a putea urmări astfel de evenimente și, grație contactelor sale oficiale, el poate cultiva relații la nivel guvernamental. Acest nou aspect al funcției atașatului militar explică de ce în multe țări — în special din lumea a III-a — atașatul militar este, înainte de toate, un diplomat politic. Cînd țara sa este guvernată de un regim militar, el este un veritabil reprezentant, eclipsîndu-l și pe ambasador.

(În instrucțiuni se fac referiri și la celelalte categorii de diplomați — economici, politici etc. —, dar ele au o relevanță redusă pentru tema noastră).

◆ *Căutarea de informații; schimbul de informații*

Funcția de observare, care constă în principal în a se informa, este pentru ambasadă o **sarcină esențială**. Dar opiniile și faptele culese constituie nu numai un capital de cunoaștere indispensabil îndeplinirii funcțiilor ambasadei, ci și o „marfă” susceptibilă de a deveni obiect de schimb.

Această activitate de informare, în care fiecare membru al echipei are

de jucat un rol, **nu se poate concepe fără surse**. Autoritățile oficiale — care nu reprezintă decît o parte din sursele ambasadei — fac parte din **sursele primare**; publicațiile, celelalte ambasade etc. sînt **surse secundare**.

Pentru anumite probleme, una din sursele de informații este **omul obișnuit**: șoferul de taxi, șoferul ambasadei, barmanul unui mare hotel etc. Totuși, pentru cea mai mare parte a problemelor, care prezintă interes pentru ambasade, principalele surse de informații sînt: presa, mediile economice și lumea afacerilor, intelectualitatea și, bineînțeles, autoritățile oficiale ale țării gazdă (cărora ambasadale trebuie să se adreseze pentru a cunoaște punctul de vedere oficial). Dar înainte de a sublinia limitele acestei surse, în instrucțiuni se dau **cîteva orientări generale privind tehnica de informare**:

— În primul rînd se stigmatizează două „atitudini neîndemînatice”: a) a pune întrebări la tot pasul (adeptii ei nu vor întîrzia să fie clasificați ca interlocutori antipatici și să fie evitați sistematic); b) a pune întrebări indiscrete, procedeu care creează rezerve, neîncredere și suspiciune.

— Totuși, cum se procedează? Avînd în vedere complexitatea și varietatea cazurilor nu poate fi dat un răspuns schematic, în instrucțiuni evidențiindu-se „etapele principale” și anume:

a) Înainte de toate este important ca diplomatul să fie cît se poate de bine informat asupra problemei; o

cunoaștere generală și particulară a dosarului respectiv este indispensabilă. Diplomatul să știe cu precizie ce informații dorește să obțină sau să verifice, ce întrebări să pună și, dintre ele, care sînt mai importante. De asemenea, el trebuie să cunoască la ce organ și la ce nivel să se adreseze și, în special, cine este competent în fiecare caz. În principiu, nu trebuie niciodată întrebuintate mijloace importante pentru cauze minore.

b) În acest stadiu preliminar, diplomatul se confruntă și cu alte probleme practice. Astfel, mai ales cînd solicită o întrevvedere, cum s-o justifice? Fără a generaliza; se sugerează că este recomandabil să se dea alt motiv decît obținerea unei informații. E vorba de a găsi un pretext valabil și, de preferat, ocazia de a aduce la cunoștință o veste bună. Aceste subterfugii și probleme nu se pun în cazul unor „relații personale de confidență”, ca și în cazul ocaziilor mondene, mai ales în al celor cu caracter intim, restrîns.

c) În timpul discuției, o condiție este primordială: diplomatul să facă tot ce este posibil pentru a crea și menține un **climat de confidență**. Căutarea unei informații trebuie să pară în ochii interlocutorului ca o dorință sinceră de înțelegere față de țara sa, de dezvoltare armonioasă a relațiilor bilaterale etc. Dar **nu trebuie neglijat omul**. Micile gesturi de curtoazie nu sînt niciodată inutile. (De exemplu, evocarea unei luări de cuvînt a interlocutorului, pe tema respectivă, mulțumiri pentru un serviciu făcut etc.).

d) Momentul cînd se pun întrebările esențiale depinde de circumstanțe și de practica personală. Unii diplomați procedează în felul următor: în timpul întîlnirii schimbă cu interlocutorul tot felul de idei pe subiecte diverse, serioase sau lipsite de importanță, apoi în momentul cînd își iau rămas bun — uneori în pragul ușii — pun problema care-i interesează cel mai mult. Esențial este ca diplomatul să reușească să orienteze discuția în direcția vizată inițial. Dacă are experiență, va reuși să nu se lase distras, pentru a nu fi nevoit să tot revină la subiect.

e) Maniera de a pune întrebarea este de asemenea importantă. De regulă, e preferabil să fie clară și precisă. Evident, sînt și circumstanțe în care o metodă indirectă este necesară. Diplomatul trebuie mai întîi să tatoneze terenul, apoi să se aventureze puțin cîte puțin.

f) Dacă interlocutorul nu răspunde la o anumită întrebare, se pot pune mai multe întrebări colaterale, din răspunsurile cărora se pot reconstitui elementele informației căutate. Diplomatul să le analizeze în acest stadiu și să fie atent inclusiv la expresia și gesturile interlocutorului.

În instrucțiuni se precizează că activitatea de căutare de informații prin mijloacele descrise mai sus are limite. Nici cei mai experimentați diplomați nu le obțin întotdeauna. Un interlocutor cărui i se pune de exemplu o întrebare politică poate rămîne închis într-o carapace, poate eluda subiectul, repeta o declarație oficială sau face trimitere la un material

publicat. Și alte atitudini sînt posibile. Oricum, diplomatul trebuie să-și pună probleme de ce interlocutorul a reacționat așa.

g) Pentru a-și completa datele, un diplomat poate recurge la **schimb de opinii și informații** cu diplomați ai altor state. Acesta este un element cotidian al muncii diplomatice, întrucît toți colegii urmăresc un scop comun: obținerea de informații. Condiția esențială este reciprocitatea, conform principiului clasic „îți dau ca să-mi dai”, altfel n-ar fi vorba de schimb. Diplomatul care nu are nimic de oferit trebuie să se aștepte să nu primească nimic. Există diplomați care se eschivează de la orice întrebări ce li se pun pentru motivul că sînt cel mai prost informați.

Desigur că schimbul nu trebuie înțeles simplist; el nu se face în cadrul unei singure întîlniri. E vorba de „o piață constantă și continuă”, unde rezultatele se măsoară pe termen mai lung sau mai scurt.

Schimbul de informații trebuie să aibă la bază și loialitatea. Diplomații care nu procedează așa pot face, mai devreme sau mai tîrziu, obiectul rezervei și neîncrederii. Oricum, informațiile primite de la colegii străini, ca de altfel și din alte surse, trebuie privite critic și verificate.

Există și o problemă a alegerii diplomaților străini cu care se face schimbul de informații. În primul rînd, este vorba de colegii din țările aliate și prietene. Dar diplomatul care se limitează la aceștia comite o mare eroare, întrucît, din punct de vedere profesional, cei mai intere-

sanți colegi sînt diplomații celorlalte state, inclusiv ai celor cu care nu există relații diplomatice. O altă distincție derivă din tendința de polarizare în jurul diplomaților marilor puteri.

◆ Unele considerații privind spionajul și securitatea

Toate ambasadele se informează asupra problemelor politice, economice, culturale, consulare etc., acestea făcînd parte din domeniul lor de activitate. În instrucțiuni se atrage atenția că această funcțiune de observare, în special în domeniul militar, a făcut ca **diplomații să fie taxați ca spioni**. O atare optică ar fi „eronată și simplistă”, activitatea de informare nefiînd sinonimă cu spionajul, ci din contră, „o funcție normală și tehnică indispensabilă” unui număr de activități statale, sociale și umane. Confuzia în această problemă ar proveni din **dificultatea de a determina linia de demarcație între diplomație și spionaj**. Unii sînt tentați să stabilească distincția prin prisma mijloacelor — legale sau ilicite — folosite în culegerea de informații. Dar criteriile, mai ales în acest domeniu, sînt extrem de aleatorii și, în plus, diferă sensibil de la un stat la altul. În realitate, diferența fundamentală între diplomație și spionaj rezidă în „caracterul secret al ultimului”.

Se pot găsi agenți de spionaj în ambasade? În instrucțiuni se recunoaște: cu certitudine, da. „**Spionajul poate exista oriunde, inclusiv sub acoperire diplomatică**”.

Se mai adaugă cîteva remarci. Termenul de „acoperire“ nu trebuie înțeles în mod absolut. Agentul secret nu este întotdeauna necunoscut membrilor ambasadei, uneori nici măcar terților, mai ales statului gazdă și cîtorva ambasade. În fine, spionajul nu are în vedere doar statul acreditar, vizînd adesea obiective străine — între care, ambasadele altor țări — iar uneori pe cetățenii propriului stat.

Cu privire la incidența spionajului asupra funcțiilor diplomatice se precizează că aceasta este în primul rînd influențată de rolul serviciului central de informații în statul acreditar, în sistemul guvernamental al administrației în general. La nivelul ambasadei, uneori consecințele se traduc în unul din următoarele moduri: agenții de informații spionează pe ambasador și echipa sa, uzurpînd o parte a funcțiilor acestora sau **dețin veritabila putere în principalele domenii de activitate.**

Ultima remarcă este legată de extinderea activității serviciilor de informații ale diverselor state — statul gazdă și alte state străine — și de progresul în însăși tehnica muncii de informații. Avînd în vedere creșterea pericolelor care amenință ambasadele, „problemele de securitate au o importanță tot mai mare“. Au devenit necesare noi măsuri, adaptate la circumstanțe, și mai ales un nou personal, compus din specialiști — legați într-un fel sau altul de serviciile de informații — avînd sarcina de a se ocupa exclusiv de securitatea internă a acesteia.

Cum era de așteptat, instrucțiunile respective nu intră în detaliile muncii secrete, ale creării și folosirii de surse clandestine din rîndul cetățenilor autohtoni. Nici noi nu insistăm asupra lor, ele fiind în general cunoscute aparatului și au fost tratate în diverse alte materiale. Evidențiem doar cîteva concluzii:

- avînd sarcina de a culege informații, diplomatul constituie un pericol potențial pentru secretele statului acreditar, practica arătînd că nici măcar diplomații care nu lucrează pentru serviciile secrete nu s-au gîndit la obținerea de date publice ori la mijloacele permise de lege;

- prin formația lor, diplomații constituie un element esențial, uneori indispensabil, pentru serviciile de spionaj, care își trimit cadrele sub această acoperire sau recrutează masiv rețea de informații;

- organele de contraspionaj trebuie să aibă în permanență în atenție diplomații străini, chiar atunci cînd nu se dețin date că sînt cadre sau agenți de spionaj (date, de altfel, greu de obținut și care, de cele mai multe ori, se obțin pe parcursul activității diplomatului în țara noastră);

- atenție specială trebuie acordată altor diplomați cu funcții care, în principiu, sînt ocupate de cadre sau agenți de spionaj și care diferă de la o țară la alta.

Lt. col. Emil RADULESCU
Lt. col. Nicolae CALUGĂRIȚA

COMERȚ EXTERIOR

CĂI, METODE ȘI MIJLOACE FOLOSITE DE UNELE FIRME COMERCIALE, CORPORAȚII ȘI CONZERNE OCCIDENTALE ÎN CULEGEREA DE INFORMAȚII ECONOMICE, COMERCIALE ȘI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

În dezvoltarea economico-socială, în procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, România a obținut într-o perioadă de timp relativ scurtă succese de însemnătate istorică.

Nevoile generate de eforturile pe care le facem pentru dezvoltare au determinat preocupări constante de diversificare a formelor de cooperare tehnico-economică internațională, precum și de creștere a eficienței și volumului comerțului nostru exterior, iar în cadrul acestuia, în mod prioritar a exporturilor — principal mijloc de rambursare cit mai rapidă a creditelor externe, echilibrare a balanței de plăți și creare a fondurilor necesare pentru importuri.

Așa cum arăta secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, aceste activități trebuie să se desfășoare în spiritul „echității, avantajului reciproc, deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, excluderii oricărui amestec în treburile interne“.

În actuala fază de manifestare a crizei economice mondiale, cu toate implicațiile și repercusiunile directe sau indirecte ale acesteia asupra climatului și condițiilor în care se desfășoară schimburile economice pe plan internațional, respectarea acestor principii în politica noastră de comerț exterior și cooperare economică internațională se impune cu deosebită acuitate.

Caracterul imperativ al acestei conduite este impus de următorii factori și situații specifice:

- Lupta pentru supremație economică pe plan mondial a determinat o ascuțire și diversificare a contradicțiilor dintre marile puteri capitaliste, care caută tot mai mult să-și promoveze interesele pe seama țărilor sărace ori aflate în curs de dezvoltare.

- Sînt tot mai evidente și din ce în ce mai brutale acțiunile statelor capitaliste dezvoltate de frinare a ascensiunii economice a unor state, de înlăturare a acestora de pe piața mondială ca parteneri competitivi și de promovare a propriilor interese, recurgîndu-se la tot felul de mașinațiuni destinate să dezorganizeze cursul normal al vieții economice și politice a acestora.

În esență, ele constau în: crearea sau agravarea unor deficiențe economice interne; deteriorarea raporturilor economice și politice internaționale; înglodarea în datorii și ridicarea exagerată a dobinzilor; slăbirea economică din toate punctele de vedere și compromiterea pe piețele externe etc.

● Au crescut frecvența și intensitatea acțiunilor destabilizatoare pe plan economic, întreprinse direct sau regizate din umbră de serviciile de informații ale unor state ori de organizații, firme comerciale sau elemente interesate, metodele și procedeele utilizate în acest scop cunoscând o mare diversitate.

● România, ca posibilă piață de desfacere pentru produsele marilor firme capitaliste exportatoare, precum și ca un concurent potențial pe diferite piețe, prezintă un interes major în planurile unor țări capitaliste dezvoltate.

Din cazurile soluționate în ultima perioadă și informațiile de dată recentă rezultă că nu doar cițiva comercianți izolați, ci chiar puteri, organizații și cercuri străine desfășoară împotriva țării noastre activități urmărind frînarea dezvoltării economice și zădărnicierea eforturilor pentru un comerț exterior eficient, încercând să lovească atât în economia noastră națională, cât și în prestigiul binemeritat de care se bucură România în lume. Această activitate se dovedește a fi concertată și cu bătaie lungă. Astfel:

— Se constată o accentuare a legăturilor de cooperare între firmele comerciale și diplomați din țările respective, aceștia implicându-se din ce în ce mai mult în activități de comerț exterior, uneori participând chiar la tratative, ceea ce le dă posibilitatea să contacteze un număr mare de persoane din ministere, întreprinderi de comerț exterior, întreprinderi beneficiare sau furnizoare. Văzind în aceasta o posibilitate reală de culegere de informații, unele reprezentanțe diplomatice din R. S. România și-au modificat structura internă, sporind numărul celor cu preocupări de natură economică. Fiind cadre cu pregătire temeinică în domeniu, pe baza informațiilor ce le primesc sau le culeg, acestea coordonează și supraveghează mai ușor acțiunile comercianților conaționali în relațiile cu țara noastră, influențându-i asupra conduitei pe care să o adopte, trasându-le anumite sarcini concrete de natură informativă sau de studiu asupra unor persoane, instruindu-i cum să procedeze în coruperea unor lucrători din comerțul exterior etc.

Așa au procedat, spre exemplu, unele cadre de la Ambasada vest-germană din București, care au coordonat direct acțiuni ale firmei „HOECHST” de a corupe și folosi în activitatea informativă pe unii cetățeni români de la reprezentanța firmei respective din Capitală.

— Se observă tot mai multă preocupare și insistență pentru a se găsi pretexte de tot felul în vederea pătrunderii în unități socialiste, beneficiare sau furnizoare de marfă pentru export.

— Se speculează interesul României în crearea de societăți mixte sau alte forme de cooperare cu diferiți parteneri, pentru a se intra pe piețele unde sîntem prezenți ori unde putem pătrunde datorită unor bune relații politice, iar după ce se vîd introduși în afaceri, caută să ne defăimeze, să ne înlătore.

— Se caută pe orice cale să se deterioreze relațiile țării noastre cu furnizorii de materii prime. După ce cîștigă unele afaceri cu România, unele firme încearcă să întîrzie darea în funcțiune a obiectivelor, să livreze utilaje cu deficiențe de calitate etc.

Din analiza activității informative desfășurate de comercianții străini rezultă că principalul domeniu pe care aceștia îl vizează este cel economic, dar au manifestat interes și pentru informații din alte domenii, cum ar fi cel militar, tehnico-științific etc. Din sfera relațiilor comerciale caută, în special, să obțină informații și date privind:

— programe naționale pe termen lung (în industrie, energetică și agricultură, în domeniul materiilor prime etc.) și implicațiile lor asupra relațiilor externe;

— planuri de import-export, relațiile economice cu diferite state (mai ales în cadrul C.A.E.R.), orientări spre diferite piețe și zone geografice;

— firmele concurente, evoluția unor tratative, limite de preț, punctele de vedere ale părții române, condiții de livrare;

— avizele tehnice ale beneficiarilor de importuri, studiul comparativ al ofertelor;

— dotarea tehnică a unor întreprinderi, producția realizată, probleme de aprovizionare și desfacere, tehnologiile folosite, organizarea producției, perspective de producții, desfacere și altele.

De exemplu, un consilier de la concernul „General Electric” a manifestat preocupări pe linia culegerii de informații din domeniul energetic, activitatea desfășurîndu-o pe baza unui chestionar privind perspectivele dezvoltării energetice a țării noastre.

Tot mai frecvent se află în atenția comercianților străini lucrători din comerț, din unitățile productive care exportă marfă sau beneficiază de produse din import, personal cu sarcini de avizare tehnică a ofertelor, de proiectare și cercetare din domeniul respectiv de activitate, personal din transporturi, întrucît partea română este reprezentată la tratative de lucrători din astfel de sfere de activitate care cunosc, în principiu, toate datele cu privire la tranzacția respectivă.

Fără a se scăpa din vedere posibilitatea coruperii unor lucrători de execuție, se țintește din ce în ce mai mult spre cadre de decizie, prin care să se poată rezolva probleme mai mari și de perspectivă. Astfel, odată coruptă o asemenea persoană, ea este determinată să accepte: clauze defavorabile sau condiții care nu dau garanția recuperării contravalorii mărfii livrate; modificarea unor clauze pe parcursul derulării afacerii; plasarea de produse necorespunzătoare din punct de vedere calitativ și la prețuri foarte mari; intrarea în diverse combinații cu rezultate păgubitoare pentru partea română.

O categorie aparte de persoane asupra cărora se acționează o constituie cetățenii români reprezentanți de firme străine. Avînd posibilități mai largi de comunicare, datorită cunoașterii limbii române și cultivării unor legături în unitățile socialiste care îi interesează — unii au lucrat chiar în aceste întreprinderi, au acolo foști colegi, cunoștințe de tot felul — și pot culege mai ușor informațiile căutate.

Spre exemplu, coordonatorul comercial și tehnic al firmei „CIBA GEIGY” i-a solicitat reprezentantului acestei firme la București să-i furni-

zeze informațiile necesare obținerii în condiții cât mai avantajoase a unor contracte cu parteneri români, și anume : cine sînt factorii de decizie în realizarea contractelor, ce preferințe personale au aceștia, cum se comportă la serviciu și în afară, ce relații au etc. ; ce produse de coloranți se folosesc în întreprinderile care interesau firma ; ce cantități de coloranți sau produse auxiliare ale firmei s-ar putea contracta ; cine sînt eventualii concurenți și la ce prețuri fac ofertele.

În perioada de studiere a persoanelor vizate, sînt utilizate o multitudine de metode și procedee de cunoaștere, în intenția de a se stabili cu precizie modul, locul și timpul propice de abordare a persoanei punctate. Un astfel de studiu se realizează atît în țară, cît și în străinătate. Cazuistica existentă confirmă că în exterior se acționează cu și mai mult curaj în vederea compromiterii sau coruperii unor persoane cu atribuții în domeniul comerțului exterior, iar în ultima perioadă, cu metode din ce în ce mai brutale, dar eficiente, specifice muncii de informații și contra-informații.

Astfel, cetățenii români asupra cărora urmează să se acționeze prin corupție și șantaj pentru a-i atrage la comiterea de fapte infracționale sînt selectați cu grijă în baza unui studiu complex. În acest scop se exploatează cu multă abilitate trăsăturile negative de caracter ale acestora, respectiv : tendința de căpătuială, moral descompus, lipsa de răspundere în muncă. Pe lângă alte posibilități de studiu psihologic utilizate, se realizează momente și situații de „test“ de a se cunoaște care este reacția lor la cadouri, bani, excursii gratuite sau alte facilități ori promisiuni*.

De exemplu, un comerciant străin l-a punctat și studiat în vederea racolării pe un cadru de conducere într-o întreprindere de comerț exterior, acționînd asupra lui și în țară, dar mai ales în străinătate. La început a cultivat relații de apropiere, rezervîndu-i acestuia camera la un hotel de lux, invitîndu-l la mese, oferindu-i atenții și cadouri. După unele tatonări, străinul i-a solicitat informații cu privire la un contract de valoare mare pe care dorea să-l adjudece în condiții cât mai avantajoase. Similar a procedat și alt comerciant cu un cadru de conducere din sistemul comerțului exterior, căruia i-a oferit o sumă mare în valută și i-a promis 2% din valoarea contractului în schimbul furnizării de informații.

Edificator în acest sens este și cazul reprezentantului firmei japoneze „MARU“, asupra căruia s-a găsit copia unui raport către conducerea firmei în care făcea caracterizări amănunțite despre toate persoanele cu care intrase în contact pentru o anumită afacere, insistînd în mod deosebit asupra trăsăturilor negative de caracter, iar în final precizînd dacă pot sau nu pot fi folosite în interesul firmei. Din rîndul acestora japonezul își alesese trei persoane care din punct de vedere al afacerilor sale se aflau în posturi cheie.

Specificul modului său de acțiune este faptul că a procedat diferit în atragerea celor trei persoane — în funcție de temperament și trăsături de caracter. Astfel, numai unuia dintre ei i-a pus direct problema unei colaborări „neoficiale“, pe ceilalți doi exploataîndu-i „în orb“. Cadourile mai deosebite erau oferite în străinătate, iar pentru cele oferite

* A se vedea în acest sens publicația „Securitatea“ nr. 4/1984, pagina 59.

în țară proceda astfel : parca autoturismul său lingă cel al persoanei interesate (pe care îl găsea descuiat), transferînd coletul în mare grabă în autoturismul acestuia.

În prezent însă ne confruntăm cu o nouă metodă de remunerare deosebit de periculoasă pentru economia noastră națională, și anume : oferirea de acțiuni la firmele favorizate pentru persoana racolată. Gradul de periculozitate al unei asemenea metode constă nu numai în faptul că asigură o conspirativitate mai mare actului de trădare, ci mai ales pentru că în acest mod firma încearcă să cointereneze persoana recrutată într-o acțiune de colaborare sigură și de durată.

Iată și alte procedee folosite de comercianții străini pentru a culege informații de tot felul pe care să le folosească în avantajul lor :

1) Cînd urmează a se purta discuții la sediul întreprinderii de comerț exterior, aceștia vin cu mult timp înaintea orei planificate și observă cine și cu cine poartă tratative, caută să asculte pe cît posibil conținutul unor astfel de discuții, să cunoască durata unor convorbiri, nivelul de participare, prezența concurenței ; inițiază discuții cu partenerii români din partea beneficiarului, furnizorului, care eventual sosesc mai devreme etc. Mulți au ascunsă aparatură cu care înregistrează discuțiile ce le poartă, îndeosebi în afara sălilor de protocol. Caută ca la acțiunile protocolare să continue discuțiile oficiale, scontînd ca sub influența băuturilor partenerii români să pâlăvrăgească ;

2) În timpul tratativelor, cei care cunosc limba română ascund acest lucru ; încearcă să observe însemnările făcute în agendele de tratative cu care partenerii români vin la discuții ; lasă aparatele de înregistrare funcționînd și părăsesc sub un pretext oarecare sala de ședințe, scontînd că cei rămași se pun de acord în lipsa lui etc. ;

3) Cînd se deplasează la obiectivele economice beneficiare sau furnizoare de marfă, de multe ori nu se anunță în prealabil, fac observații directe, exploatează în orb persoanele cu care iau contact ;

4) Speculează cu multă abilitate neajunsurile ce se manifestă în apărarea datelor, informațiilor și documentelor secrete, în pregătirea contrainformativă a deținătorilor de secrete, încercînd să culegă datele ce îi interesează. Au fost cazuri cînd, datorită unor asemenea neajunsuri, au intrat ușor în posesia unor informații secrete. De exemplu, reprezentanții a două firme americane au obținut gratuit date privind rezultatele testării și experimentării în România a unor produse chimice, pesticide și biostimulatori, frustrînd astfel partea română de încasarea unor sume în valută. În acest scop au organizat așa-zise simpozioane, încheiate cu acțiuni de „protocol“ unde se ofereau cadouri, iar în schimbul acestora participanții români furnizau unele date secrete sau nedestinate publicității. Spre exemplu, la simpozioanele organizate, în luna aprilie 1985, de două firme occidentale au participat circa 400 specialiști din agricultură. Unii dintre aceștia au prezentat referate conținînd date nedestinate publicității privind reproducerea fără drept a unor pesticide, utilizarea produselor firmelor concurențe, aspecte privind aria de contaminare și intensitatea atacurilor dăunătorilor pe teritoriul R. S. România ș.a.

Datorită unei slabe pregătiri contrainformative a unor persoane de la I.C.E. „PRODEXPORT“ și din unele întreprinderi furnizoare și

baze de export produse alimentare, comerciantul italian „VITTORIO“ a obținut date cu caracter secret sau nedestinate publicității referitoare la existența unor stocuri, calitatea mărfurilor, tehnologia de fabricație etc., pe care intenționa să le folosească la tratative în avantajul firmei.

„VERNER“, director al firmei nord-americane „STEAUA“, a încercat să documenteze realizarea în țara noastră a unor instalații din domeniul chimiei prin reproducerea fără drept a unor tehnologii după licență străină, pentru ca ulterior să pretindă despăgubiri substanțiale.

În culegerea de informații din acest domeniu deosebit de important, se recurge din ce în ce mai mult la studierea cu atenție a datelor publicate în presă, reușindu-se uneori să se realizeze adevărate studii asupra unui domeniu sau altul de activitate. De asemenea, pentru completarea informațiilor se utilizează frecvent chestionare pe care, sub diferite pretexte (burse, studii sau specializare în străinătate etc.) personalul român urmează să le completeze.

Activitatea de culegere de date și informații din sfera relațiilor de comerț exterior este tot mai mult împletită și cu alte activități ostile, ca: diversiunea ideologică — prin introducerea sau scoaterea din țară a unor materiale cu conținut dușmănos; instigarea la emigrare sau la refuzul înapoierii în țară a unor specialiști din comerț ori din alte domenii importante; denigrarea realizărilor obținute de poporul român în anii socialismului; incitarea la expedierea de scrisori cu conținut ostil la posturile de radio străine; atacuri și acțiuni întreprinse din exterior pentru a compromite anumite interese ale țării noastre etc.

★

Având în vedere cele de mai sus, cât și alte activități potrivnice intereselor statului nostru, sînt necesare măsuri concrete de contracarare a tuturor acțiunilor puse la cale de dușman. De o eficiență deosebită în acest sens s-a dovedit a fi rețeaua informativă creată din rîndul lor, luîndu-se totodată măsuri calificate de dezinformare, derutare și descurajare.

De asemenea, pregătirea contrainformativă a lucrătorilor din acest domeniu, luarea în supraveghere de securitate a principalelor contracte de comerț exterior, verificarea periodică și temeinică a deținătorilor de secrete din acest sector, specializarea și profesionalizarea întregului aparat de securitate și îndeosebi a celui ce asigură contrainformativ sfera relației de producție și de vînzare, sînt de natură să dezoace planurile și intențiile ostile economiei noastre naționale, realizîndu-se astfel în practică dezideratul pus în fața întregului aparat de securitate de comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de a preveni orice acțiune care să prejudicieze economia națională, securitatea statului.

Obținerea de succese în lupta cu dușmanul care acționează împotriva țării noastre în domeniul comerțului exterior solicită din partea ofițerilor o solidă pregătire politică și profesională, iar documentarea cazurilor presupune abilitate, perseverență, dăruire, întrucît acesta caută din ce în ce mai mult să-și ascundă acțiunile ilicite în spatele unor activități așa-zise legale.

Colonel Ștef
Lt. col.

ANDRU
ORGHE
JALAN

Contrainformații militare

Idelle și tezele de excepțională valoare teoretică și practică formulate de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte al Republicii Socialiste România, comandant suprem al forțelor armate, cu diferite prilejuri, scot în evidență preocupările partidului și statului nostru de perfecționare continuă a tuturor domeniilor de activitate politică, economică și socială, subliniind cu clarviziune că în activitatea organelor de securitate trebuie să se țină seama permanent de profunde schimbări revoluționare survenite în societatea noastră. Ca urmare, este obiectiv necesar ca pentru fiecare etapă pe care o parcurgem să se stabilească metode și forme

MUTAȚII SURVENITE ÎN SITUAȚIA OPERATIVĂ DE SECURITATE DIN ZONA DE FRONTIERĂ ȘI MODALITĂȚI SPECIFICE DE REALIZARE A CONCEPTULUI DE PREVENIRE ÎN RÎNDUL MILITARILOR TRUPELOR DE GRĂNICERI

de muncă corespunzătoare schimbărilor petrecute, condițiilor noi de activitate.

Elementul principal în ansamblul principiilor și normelor muncii de securitate în sistemul de apărare a valorilor materiale și umane îl constituie organizarea științifică a întregii activități de securitate în concordanță cu realitățile politice interne și internaționale, cu profunde mutații survenite în situația operativă de la o etapă la alta, în așa fel încît să se prevină orice infrațiune sau faptă antisocială de natură să prejudicieze securitatea statului, independența și suveranitatea patriei ori capacitatea de apărare a țării.

În contextul actualei situații internaționale, partidul nostru pune în fața organelor de securitate cerința majoră de a-și concentra eforturile pentru prevenirea oricăror acțiuni dușmănoase puse la cale de serviciile de spionaj străine, cercurile reacționare din exterior, organizațiile naționalist-iredentiste, centrele cultice, grupări ale emigrației române reacționare și oficine de propagandă din străinătate.

Practica muncii de contrainformații militare pe profilul trupelor de grăniceri pune în evidență că, în aceste condiții, în zona de frontieră s-au produs și au loc continuu mutații în situația operativă de securitate.

Avind în vedere această problematică, precum și diversitatea faptelor și fenomenelor cu care ne confruntăm — pregătirea și săvârșirea unor infracțiuni, fapte antisociale, inclusiv intenții de trecere frauduloasă a frontierei din partea unor militari grăniceri — s-a acționat în direcția cunoașterii, de către întregul aparat de contrainformații, a cauzelor și împrejurărilor externe și interne ce favorizează ori determină săvârșirea unor infracțiuni specifice în raport cu care să se acționeze cu măsuri ferme de prevenire.

Dintre cauzele și împrejurările — rezultate din analiza temeinică a situației operative de securitate din zona de frontieră — care concură la pregătirea ori comiterea unor infracțiuni de către personalul militar și civil din trupele de grăniceri și membrii de familie ai acestora, apreciem că prezintă un interes deosebit următoarele :

— intensificarea propagandei ostile desfășurate din exterior de cercurile reacționare imperialiste, neofasciste, care încearcă să invenioneze atmosfera politică internațională, să discrediteze țara noastră, să instige la emigrare și să promoveze concepții retrograde ;

— diversificarea acțiunilor serviciilor de spionaj, ale emigrației reacționare române, ale centrelor cultice și sectante din exterior, care, pe lângă culegerea de informații, răspîndesc zvonuri alarmiste, instigă la comportări antisociale, protestatare și comiterea de infracțiuni ;

— existența unor persoane cu trăsături, mentalități și concepții de esență burgheză, străine concepției materialist-dialectice despre lume și viață ;

— diversificarea căilor și modalităților de racolare a unor cetățeni români de către reprezentanți ai cercurilor reacționare din străinătate ori elemente ostile din interior, între care și instigarea la evaziune din țară ;

— creșterea numărului vizitatorilor străini care rămân în zone de frontieră, fapt ce creează posibilitatea intrării în contact a cadrelor militare și membrilor lor de familie cu asemenea persoane, ceea ce înlesnește acțiuni în direcția compromiterii ori influențării negative a acestora ;

— extinderea încercărilor de obținere nelegală a permiselor de mic trafic din partea unor cadre de rezervă, a membrilor lor de familie, precum și a rudelor apropiate ale unor cadre active din zona de frontieră, creîndu-se astfel premise de compromitere și influențare negativă.

Cunoașterea acestor cauze, cât și măsurile întreprinse pe linia stăpînirii situației operative din zona de frontieră, a sesizării mutațiilor survenite în toate problemele de muncă fundamentate în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului au permis organelor noastre să acționeze mai eficient în următoarele direcții :

— cadrele de conducere au avut o orientare mult mai clară în elaborarea și fundamentarea unor măsuri și activități cu caracter preventiv, reușind să îndrume cu mai multă competență efectivele din subordine ;

— intervenția operativă pe lângă organele de comandă și de partid, care au luat măsuri de combatere și înlăturare a unor cauze și împrejurări generatoare de infracțiuni ori fapte antisociale ;

— organizarea cooperării mai eficiente cu organele de securitate și miliție din zona de frontieră ;

— luarea de măsuri ferme pentru scoaterea din frontiera de vest a unui număr însemnat de cadre și militari în termen predispuși la comiterea de infracțiuni și fapte antisociale, realizîndu-se mai bine conceptul de prevenire în raport cu caracterul operativ al misiunilor specifice ce revin trupelor de grăniceri.

Dintre mutațiile survenite în situația operativă de securitate în zona de frontieră, rețin în mod deosebit atenția următoarele :

1 Intensificarea propagandei reacționare occidentale în rindul celor mai diverse categorii de persoane, îndeosebi asupra celor din zona de frontieră de sud-vest a țării, în scopul emigrării ori al trecerii frauduloase a frontierei în cele mai diferite modalități, propagandă care în unele situații se repercutează negativ și în rindul unor militari grăniceri, mai ales pe linia evaziunilor.

Acționîndu-se cu măsuri mai ferme și în baza unei cooperări mai eficiente cu organele de securitate și miliție din zona de frontieră, organele de contrainformații pentru trupele de grăniceri au identificat în ultimii doi ani cîteva cazuri de militari care aveau asemenea preocupări, luînd măsurile necesare de prevenire, respectiv întreruperea punerii în aplicare a planurilor de evaziune din țară.

Rezultatele pozitive obținute sînt urmarea muncii mai calificate cu rețeaua informativă, dînd posibilitatea cunoașterii în mai bună măsură a formelor și metodelor de acțiune a unor străini de a instiga și determina pe unii militari grăniceri la evaziune, intervenîndu-se cu măsuri preventive în mai multe cazuri.

2 Creșterea activității elementelor sectante din zona de frontieră în direcția coruperii militarilor grăniceri la facilitarea trecerii frauduloase a frontierei ori instigării acestora la evaziunea din țară.

Sesizînd la timp această situație, organele de contrainformații pentru trupele de grăniceri, în cooperare cu factorii de decizie din unitățile militare, au intensificat activitățile de pregătire contrainformativă a efectivelor, reușind să intervină cu măsuri preventive în mai multe cazuri de acest gen.

Semnificativ este cazul militarului „P. V.“ dintr-o unitate de grăniceri din zona Timișoara, semnalat de sursele „VASILESCU“ și „NICOARA“ în relații suspecte cu mai mulți cetățeni. Trecîndu-se operativ la verificarea informațiilor și aplicîndu-se măsuri combinate, s-a stabilit că un grup de sectanți acționau asupra militarului pentru a-l corupe în facilitarea trecerii acestora în mod ilegal peste frontieră, instigîndu-l totodată să fugă și el din țară. În scop preventiv militarul a fost avertizat și scos din zona de frontieră, iar persoanele civile au fost semnalate organelor de securitate competente care au luat măsuri preventive adecvate.

3 Tendința din ce în ce mai accentuată din partea unor membri de familie ai cadrelor de grăniceri active sau de rezervă de a intra în relații cu cetățeni străini aflați la studii în R. S. România. Ca urmare a realizării acestor contacte, pe lângă faptul că cetățeni străini pătrund în familiile cadrelor, avînd posibilitatea obținerii unor date ce constituie secrete de stat, se ajunge la încheierea de căsătorii.

Prin măsurile preventive întreprinse de organele noastre, în cooperare cu organele de comandă și de partid, în marea majoritate a cazurilor s-a reușit să se renunțe la astfel de contacte și căsătorii.

Aceasta impune ca în viitor să intensificăm cooperarea cu celelalte organe de securitate pentru depistarea la timp a unor astfel de cazuri și să se acționeze mai ferm cu măsuri preventive de întrerupere a unor astfel de contacte, încă din faza inițială.

4 În ultima perioadă se constată faptul că militarii care au rude în străinătate întrețin — într-o formă sau alta, direct sau indirect, de cele mai multe ori prin intermediari ori rude apropiate — relații cu acestea. Ca urmare, în comportamentul lor apar schimbări, în sensul că se dedau la unele manifestări negative, dovedind mai ales lipsă de fermitate în organizarea măsurilor de pază a frontierei de stat, fapt concretizat în mai multe treceri ilegale peste frontieră, precum și în comiterea unor abateri grave.

Având în vedere această situație, organele noastre, împreună cu factorii educaționali din unitățile de grăniceri, au acționat cu măsuri mult mai ferme pentru identificarea unor asemenea persoane, în scop preventiv, fiind înlăturate din trupele de grăniceri ori mutate din zona frontierei de vest.

Problematica destul de complexă a mutațiilor ce se produc în situația operativă din zona de frontieră, diversitatea faptelor și fenomenelor cu care ne confruntăm, precum și specificul misiunilor ce revin trupelor de grăniceri au impus adoptarea unui mod de acțiune operativ, cunoașterea profundă a tuturor cauzelor și împrejurărilor generatoare de fapte și evenimente deosebite, intervenția preventivă promptă în situații de dezertări cu și fără armament, părăsiri de misiune, încălcarea prevederilor actelor normative ce reglementează apărarea secretului de stat și paza frontierei R. S. România, precum și în cazul diferitelor forme și acțiuni care ar fi putut afecta starea de spirit ori capacitatea de luptă și acțiune a trupelor de grăniceri.

Toate aspectele relatate, precum și altele apărute inclusiv în cadrul P.C.T.F.-urilor de la frontierele cu R. S. F. Iugoslavia și R. P. Ungaria, scot în evidență că cercurile și organizațiile reacționare din exterior reușesc la tot felul de căi de a slăbi dispozitivul de pază al frontierei de stat, în scopul realizării intențiilor lor ostile. În consecință, organele noastre trebuie să ia toate măsurile de cunoaștere și stăpânire a situației operative, de prevenire — nemijlocit sau în cooperare cu alte organe sau factori — a oricăror încercări de natura celor menționate.

Colonel Gheorghe CEAUȘU
Colonel Gheorghe BADEA

CUM MUNCIM CU REZIDENȚII

Potrivit exigențelor și cerințelor formulate în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, aparatul de securitate este chemat să acționeze continuu și cu eficiență sporită pentru creșterea rolului și perfecționarea mijloacelor specifice de muncă, între acestea un loc deosebit ocupându-l și rezidenții.

Pentru a mijloci un util schimb de idei și experiență în domeniu, începem cu acest număr o dezbatere tematică la care a fost invitat să participe tovarășul colonel Traian Sima, șeful Securității județului Bihor. În continuare sînt expuse opiniile sale în legătură cu problema pusă în discuție și aspecte din experiența acumulată în munca desfășurată în acest domeniu.

● Rezidenții — necesitate obiectivă în munca de securitate în județul Bihor

În cadrul procesului general de edificare a societății socialiste, cu deosebire în ultimii 20 de ani, și harta județului Bihor a cunoscut importante transformări, în primul rînd prin apariția de noi obiective economice, sociale și culturale, extinderea și modernizarea celor existente, amploarea stațiunilor balneoclimaterice și a zonelor turistice și, implicit, prin sporirea, de la an la an, a valorilor civilizației socialiste, precum și a numărului persoanelor destinate a le crea și administra.

De asemenea, Bihorul este una din marile porți de intrare în țară dinspre Apus, cu 5 puncte pentru controlul trecerii frontierei (3 feroviare, unul rutier și altul aerian) prin care tranzitează anual un număr mare de străini, cu mic trafic de frontieră și obiective turistice de interes internațional.

Totalitatea acestor factori obiectivi au influențat simțitor structura și dinamica situației operative de securitate, conferindu-le o complexitate specifică, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, fapt care a impus întreprinderea unor măsuri informativ-operative adecvate, în scopul acoperirii tuturor zonelor vulnerabile, a locurilor, mediilor și problemelor.

Astfel, avându-se în vedere amplasarea obiectivelor economice (ca, de exemplu, cele din industria petrolului și minerit, situate la distanțe de peste 80—100 km de reședința județului), programul de lucru al acestora, precum și faptul că un singur ofițer deservește mai multe obiective economice mari (cum ar fi în industria chimică, industria construcțiilor de mașini, industria petrolului, minerit etc...), iar numărul de surse din legătura unui ofițer depășește, în unele cazuri, cifra de 100, s-a acționat deopotrivă pentru perfecționarea muncii cu rezidențele existente și extinderea acestora acolo unde nevoile o impuneau.

● Citeva criterii și reguli de bază în crearea și munca cu rezidenții

În crearea și extinderea rezidenților s-a pornit de la dezideratul că un bun rezident, educat și instruit permanent în mod corespunzător, este un sprijin de neprețuit în realizarea sarcinilor de securitate, de aici decurgând necesitatea selecționării, cunoașterii și verificării cu minuțiozitate a celor mai buni informatori și colaboratori cu experiență în muncă și vechime în rețea. În acest scop, munca de punctare și studiere a candidaților pentru a deveni rezidenți a fost orientată cu prioritate spre ofițerii de rezervă, și aceasta din mai multe motive, printre care amintim: posibilitatea asigurării unei conspirativități depline; capacitatea lor de a realiza o instruire eficientă a rețelei într-un timp scurt; experiența în munca cu rețeaua și atașamentul față de organele noastre.

Pe lângă calitățile personale ale candidaților propuși a fi rezidenți, s-au avut în vedere pregătirea și poziția acestora în sistemul de organizare a întreprinderii, pe cât posibil să aibă studii superioare și să ocupe funcții ierarhice mai mari decât ale celor pe care urmează să-i ia în legătură. Procedând așa, s-a evitat predarea în legătură a unor informatori și colaboratori cu pregătire și funcții superioare rezidentului.

Desigur, în selecționarea, verificarea și alegerea celor propuși a deveni rezidenți nu s-au neglijat nici unele calități personale, cum ar fi probitatea morală, comportarea în familie și societate, spiritul combativ, precum și perspectiva pe care o au în funcția îndeplinită.

Conducerea securității, împreună cu șefii serviciilor I, II și III a avut în vedere în permanență ca în rezidențe să fie predați informatori

și colaboratori ce depun interes pentru realizarea sarcinilor de securitate din domeniul pentru care au fost recrutați, au experiență în muncă și și-au dovedit utilitatea în activitatea anterioară, aceasta fiind o garanție că-și vor aduce contribuția scontată și în continuare.

Considerăm că la baza rezultatelor pozitive obținute în munca cu rezidenții — în unele sectoare pe linia serviciului de contrainformații în sectoarele economice — au stat limbajul comun și afinitățile care s-au stabilit între ofițerul de securitate inginer, specialist, și între rezidenții din domeniile deservite, de asemenea ingineri de profesie.

O atenție deosebită s-a acordat organizării judicioase a predării în rezidențe a informatorilor și colaboratorilor, aceasta făcându-se de către ofițeri, în locuri conspirate, pe baza unui plan de instruire temeinică.

În cadrul întâlnirilor cu rezidenții s-a urmărit în permanență educarea acestora, instruirea și stimularea inițiativei în a culege personal informații și a participa la verificarea informațiilor furnizate de rețeaua din legătură, iar în cazurile când situația constatată nu suferă amănare, să intervină prompt pentru prevenirea producerii unor evenimente deosebite.

● Calitatea rezidentului se reflectă în calitatea muncii informativ-operative

Folosirea judicioasă a rezidenților existente, activitatea continuă de extindere a acestora au permis acoperirea corespunzătoare a zonelor vulnerabile, creșterea volumului de informații utile și sporirea capacității aparatului de securitate pe linia prevenirii producerii unor evenimente.

Pe baza informațiilor obținute de la rezidențe și sursele din legătură s-au prevenit producerea unor evenimente deosebite din obiectivele economice, care se puteau solda cu pagube materiale și chiar victime omenești, apariția unor stări de spirit negative pe diverse linii de muncă etc.

Astfel, rezidentul „Bacu“ de la o întreprindere din Oradea, prin sursele date în legătură sa, ne-a informat despre stările de pericol existente la cuptorul de inducție, secția turnătorie, situații care puteau genera evenimente cu consecințe deosebite, atât din cauza uzurii utilajului, cât și datorită indisciplinei personalului muncitor care-l deservea. Acționându-se operativ prin conducerea întreprinderii, s-a reușit să se prevină și să se înlăture stările de pericol existente, luându-se totodată măsuri de restabilire a disciplinei la acest loc de muncă.

Într-un alt caz, rezidentul „Popescu“ de la o întreprindere minieră prin sursele sale din legătură a stabilit că un ajutor miner, fiind sub in-

fluența băuturilor alcoolice, prin atitudinea lui în sala de apel a produs acte de dezordine, creînd o stare de spirit necorespunzătoare în rîndul minerilor. Informația fiind transmisă cu operativitate, s-a acționat imediat cu măsuri preventive asupra celui în cauză.

Rezidentul „Georgescu“ din problema învățămînt-tineret a sesizat faptul că un cadru didactic inocula ideii și concepții naționalist-șovine unor elevi din clasele superioare de la un liceu din Oradea, cu limba de predare maghiară. Trecîndu-se la documentarea operativă a cazului, anturajul din jurul său a fost destrămat în fază incipientă, elementul fiind avertizat, iar elevii dați în răspunderea factorilor educaționali.

În cadrul Stațiunii balneoclimaterice „Felix“, aflată în plină extindere prin darea în folosință de noi hoteluri cu capacități mari de cazare unde beneficiază de tratament cetățeni români și străini, necesitatea extinderii rezidențelor este de mare actualitate, sarcină de care s-a achitat în bune condiții serviciul de contraspionaj ce deservește acest obiectiv.

Pentru a ilustra însemnătatea calităților personale, pregătirea și perspicacitatea unui bun rezident în realizarea la un nivel calitativ superior a sarcinilor de securitate, menționăm cazul rezidentului „Zare“, ofițer de securitate în rezervă, folosit în stațiunea „Felix“ pe linia supravegherii informative a străinilor și legăturilor acestora. Ca urmare a unei dirijări concrete pe profil de contraspionaj, acesta a reușit să conducă în condiții corespunzătoare sursele din legătură dintr-un complex hotelier distinct, destinat cu prioritate străinilor veniți în grup sau individual. Conducînd în mod calificat de ofițerul care deservește obiectivul, rezidentul „Zare“, prin sursele din legătură și cu posibilități de observare, a reușit să suplinească activitatea de filaj efectuată asupra unor elemente suspecte în interiorul hotelului.

Astfel, cunoscător al unor limbi de circulație internațională, rezidentul a cules personal informații valoroase, ca de exemplu, în cazul numitei „Fatima“, emisară a unui post de radio străin ostil țării noastre, care a venit în stațiune pentru a contacta și exploata unele legături aflate și ele în stațiune pentru tratament. Sesizînd operativ activitatea suspectă a obiectivei s-au putut lua măsuri complexe ce au dus la controlul respectivei și la documentarea operativă a acțiunilor sale, în acest mod nepermițîndu-i-se să-și realizeze sarcinile cu care fusese trimisă în țară.

Rezidenta „Maria“, încadrată la un hotel din orașul Oradea, este folosită cu eficiență în controlul activității unor cadre și agenți de spionaj ce vin sau tranzitează județul Bihor. Astfel, rezidenta, cu ajutorul unor surse din legătură, și-a adus o contribuție substanțială la efectuarea unor percheziții secrete și fotocopiarea unor însemnări și documente de la un agent al C.I.A.

● Majoritatea neajunsurilor și greutăților în munca cu rezidenții sînt de ordin subiectiv

Este necesar să menționăm că în munca cu rezidențele ne confruntăm încă cu unele neajunsuri și greutăți, multe din acestea de ordin subiectiv. De pildă, în problema tineret-învățămînt, munca cu rezidenții nu se ridică la nivelul cerințelor, în sensul că numărul rezidenților este mic față de necesarul de surse, iar cei existenți, deși bine aleși, nu sînt încărcăți cu un număr corespunzător de surse. Pe de altă parte sînt contactați la intervale mari de timp și sînt instruiți incomplet privind datele necesare din aceste probleme.

Contactarea la intervale mari de timp a rezidenților generează alte neajunsuri, ca de pildă, formalismul, în sensul că aceștia devin simpli intermediari între rețea și ofițerul de securitate, fără să mai contribuie personal la instruirea rețelei sau să verifice informațiile pe care le furnizează. În unele cazuri rezidenții furnizează informații personale ca și cînd, chipurile, ar fi fost obținute de la rețeaua din legătură. Semnificativ în acest sens este cazul rezidentului „Rădulescu“ recrutat pe linie de contrainformații în sectoarele economice, care, pe lângă faptul că nu a ținut o legătură permanentă cu rețeaua, a furnizat personal informații ce prezentau valoare „operativă“ la prima analiză, dar cînd s-a trecut la verificarea lor, nu s-au confirmat. Procedîndu-se la verificarea rezidentului, s-a stabilit că acesta exagera conținutul informațiilor, transformă nemulțumirile personale ale unor elemente în manifestări dușmănoase și furniza informații eronate, pentru ca să fie stimulat.

Ne-am confruntat, de asemenea, cu unele greutăți legate de pierderea legăturii de către unii rezidenți cu rețeaua, situație care a impus eforturi susținute din partea ofițerilor pentru a o restabili, creîndu-se în același timp goluri în obținerea și furnizarea de informații din problema și spațiul respectiv.

Din analiza efectuată în ceea ce privește aportul rezidenților la realizarea sarcinilor de securitate pe linie de antiterorism a reieșit că acesta nu are eficiența scontată.

De neajunsurile menționate mai sus se fac vinovați și ofițerii care au în legătură rezidenți, în sensul că nu se preocupă în suficientă măsură de educarea, pregătirea și orientarea continuă și ofensivă a acestora pentru obținerea informațiilor cu conținut de securitate. Considerăm, de asemenea, că nu este lipsit de interes ca ofițerii de securitate care au în legătură rezidenți, în cadrul activității de instruire și educare desfășurată cu aceștia, să le pretindă obținerea unor informații pe profil în strînsă concordanță cu mutațiile survenite în situația informativ-operativă din problemele, mediile și locurile date în competență.

Eforturile ofițerilor de securitate în educarea, instruirea și pregătirea rezidenților sînt încununuate de succes numai dacă se reflectă, la rîndul lor, în preocuparea acestora pentru dirijarea și instruirea rețelei din legătură în culegerea informațiilor, astfel ca legătura dintre ofițer, rezident și rețea să constituie verigi de bază în stăpînirea situației informativ-operative din zona de competență.

INTENSIFICAREA ACTIVITĂȚII OSTILE A POSTULUI DE RADIO „EUROPA LIBERĂ” ȘI CONTRACARAREA INFLUENȚELOR EI NOCIVE

In cadrul ofensivei generale anticomuniste, sporesc — cu sprijinul serviciilor secrete imperialiste — structurile organizatorice ostile

diferite zone de pe glob și să amplifice neîncrederea în coexistența pașnică dintre țările cu orinduirii sociale diferite.

Ofensiva declanșată de țările imperialiste împotriva comunismului se desfășoară, de la o etapă la alta, cu o intensitate sporită — pe plan militar, economic, social și politic.

Pentru crearea diversiunii politice sunt folosite cele mai perfide mijloace și metode din arsenalul propagandistic al țărilor occidentale, dar mai ales posturile de radio, în special cel autointitulat „Europa liberă”.

Se cunoaște faptul că acest post de radio este subordonat Congresului S.U.A., care îl subvenționează cu fonduri ce depășesc 100 milioane dolari anual, destinate modernizării și amplificării activității pe care o desfășoară sub controlul C.I.A., în funcție de interesele politice și strategice americane.

În scopul asigurării unei eficiențe sporite în activitatea propagandei dușmănoase îndreptată împotriva R. S. România, serviciile secrete ale S.U.A. și țărilor membre ale N.A.T.O. au creat în ultimii ani numeroase organizații, comitete, asociații și cenecluri în care au inclus și unele elemente din emigrația română, cunoscute cu sentimente și concepții profund dușmănoase față de orinduirea socială din țara noastră.

Cele mai multe asemenea organizații se află în S.U.A., R. F. Germania, Anglia, Olanda și alte state, unora dându-le caracter „internațional”, așa cum sunt: „Amnesty International”, „Organizația Internațională a Pencluburilor”, „Fundatia pentru Apărarea Intelectualilor”, „Comitetul Internațional pentru Apărarea Omului” și altele. Scopul principal al acestor organizații

Prelungirea fenomenului de criză ce se manifestă pe plan mondial, însoțită de escaladarea cursei înarmărilor nucleare, continuă să genereze factori de tensiune în

preocuparea de a culege date și informații calomnioase privind situația din R. S. România, pe care să le pună la dispoziția unor publicații și a posturilor de radio reacționare.

După cum este bine cunoscut, activitatea ostilă desfășurată de postul de radio „Europa liberă” împotriva R. S. România a cunoscut în ultimii ani o intensificare tot mai accentuată, urmărindu-se crearea unor stări de spirit necorespunzătoare și incitarea la acte de dezordine, destinate — în concepția lor — să conducă la destabilizarea climatului social-politic din țara noastră.

Pe baza orientărilor recente date de „Consiliul american pentru emisiunile de radio internaționale”, secția română a „Europei libere” intenționează să opereze o serie de modificări de natură să dea un nou impuls activității de denigrare și calomniere a politicii partidului și statului nostru.

Astfel, se preconizează dezvoltarea structurilor și spațiilor afectate emisiunilor cu conținut ideologic, de politică economică și culturală, în-cît să corespundă într-o mai mare măsură scopurilor urmărite. Se intenționează lărgirea sferei de influență ostilă asupra unor categorii mai largi de persoane din țara noastră, cum sînt pensionarii, lucrătorii din agricultură, din cooperăția meșteșugărească etc. În continuare se acordă prioritate mediilor de intelectuali, tineretului și elementelor din rindul cultelor și sectelor.

Se scontează ca varietatea problematicii ce urmează a fi abordată în noile emisiuni, metodele și mijloacele tactice pe care să le promoveze să ducă la atragerea de noi ascultători, asupra cărora să acționeze printr-o subtilă diversiune ideologică.

Conducerea americană a manifestat o preocupare constantă pe linia improspătării cadrelor și lărgirii sferei de informare prin angrenarea unui număr sporit de colaboratori. Începînd cu anul 1981, secția pentru România a racolat un număr mare de noi elemente ostile plecate în ultimii ani din R. S. România.*)

Contactarea cetățenilor aflați în străinătate nu se realizează intimplător, ci în mod organizat, după norme bine stabilite, sub diferite acoperiri și în locuri foarte variate, cum sînt: gări, aeroporturi, diverse instituții, muzee, restaurante, la domiciliile unor cetățeni străini, ale unor angajați și colaboratori ori la sediul postului de radio respectiv.

Astfel, corespondentul „Europei libere” din New York, Liviu Floda, duce o intensă activitate de contactare a românilor nou veniți în S.U.A., pentru obținerea de date și informații despre țara noastră. Una din metodele folosite este deplasarea la aeroportul internațional din New York în zilele sosirii curselor TAROM, cu care ocazie, sub diferite pretexte, intră în legătură cu pasagerii din România, oferindu-se să-i ajute în găsirea unor adrese ori a persoanelor unde vin în vizită, de la care obține date ce sînt apoi exploatate în propaganda antiromânească. Asemănător procedează și alți emigranți români din Europa occidentală.

Mulți dintre angajații „Europei libere” acționează nu în calitate de angajați ori colaboratori, ci ca „oameni de cultură”, prin participa-

*) Aceste aspecte au făcut obiectul unui documentar apărut în „Securitatea” nr. 3/1984.

rea lor la manifestări cultural-științifice, la care sînt invitați intelectuali din România, ori sub acoperirea de corespondenți de presă, redactori de televiziune etc., căutînd să obțină informații sau date de studiu asupra unor elemente aflate în atenția „Europei libere“.

Datele culese sînt centralizate, prelucrate, interpretate și folosite în acțiuni de propagandă diversionistă împotriva țării noastre.

Aria de culegere a datelor și informațiilor despre R. S. România este foarte largă, dar în mod deosebit cercurile reacționare sînt interesate să intre în posesia unora privind :

- politica internă și externă a partidului și statului nostru ;
- viața de familie și profesională a unor cadre cu funcții de conducere ;
- starea de spirit a populației și poziția diferitelor categorii de oameni ai muncii față de anumite măsuri adoptate de partid și de stat ;
- eventuale nemulțumiri în rîndul unor persoane din domeniile presă, cultură, educație și învățămînt ;
- deficiențe și aspecte negative din viața economică, îndeosebi din industrie, agricultură, transporturi ;
- aspecte din activitatea unor culte și secte, care să poată fi folosite ca pretexte pentru a demonstra așa-zisa „lipsă de drepturi și libertăți religioase“ din țara noastră ;
- situația naționalităților conlocuitoare ;
- drepturile și libertățile cetățenești, cazuri nerezolvate de întregire a familiilor sau de emigrare, precum și alte aspecte care pot fi exploatate în emisiunile propagandistice ostile țării noastre.

Pe baza informațiilor culese din diferite domenii de activitate, angajații și colaboratorii posturilor de radio străine speculează sistematic anumite deficiențe și aspecte negative existente, unele criticate în presa noastră, și se fac ecoul nemulțumirilor de ordin personal ale unor elemente care, prin conduita și atitudinea lor, vin în contradicție cu principiile noastre socialiste. În acest mod, „Europa liberă“ tinde să devină un „centru de coordonare“ a acțiunilor tuturor elementelor ostile din țară și străinătate, pe care le sprijină material și moral.

Toate aspectele menționate impun cu necesitate cunoașterea tuturor procedeelor folosite de cercurile reacționare din străinătate, pentru ca cetățenii români să-și poată orienta, în cazul unor încercări ale angajaților și colaboratorilor posturilor de radio străine de a intra în contact cu ei, linia de conduită și să le respingă și anihileze cu promptitudine. De aceea, în cadrul pregătirii contrainformative este necesar să se insiste în mod deosebit asupra acestor aspecte.

Direcții și modalități de acțiune diversionist-subversivă

Analiza conținutului emisiunilor postului de radio „Europa liberă“ din ultima perioadă relevă o diversificare a formelor și metodelor folosite în scopul denigrării orînduirii social-politice din țara noastră. Virulența acestor emisiuni se caracterizează prin proferarea de atacuri fățișe la adresa unor aspecte ale vieții noastre interne, incitarea directă la acte de nesupunere și revoltă a elementelor ostile din țară, calomnierea întregii politici desfășurate pe plan intern și extern de partidul și statul nostru.

De asemenea, prin știrile pe care le transmite și maniera de prezentare, se mai urmărește :

instigarea populației la manifestări ostile directe, ca urmare a anumitor nemulțumiri și acreditarea ideii că unele neajunsuri și greutăți cu care se mai confruntă uneori țara noastră nu ar avea nici o legătură cu criza economică mondială ;

menținerea în actualitate a psihozei emigraționiste și asigurarea celor interesați că vor fi sprijiniți de foruri internaționale ;

indoctrinarea tineretului cu concepții retrograde și instigarea acestuia la acțiuni contra intereselor statului român ;

stimularea și amplificarea unor nemulțumiri în rîndul oamenilor de cultură și artă, în vederea antrenării lor la acțiuni disidente și protestatare ;

instigări la acțiuni naționalist-iredentiste, accentuîndu-se îndeosebi preocupările secției de limbă maghiară a postului de radio „Europa liberă“ de a denigra realitățile cu privire la drepturile populației de naționalitate maghiară din R. S. România și de a elogia activitatea iredentistă a unor personalități de naționalitate maghiară din Transilvania, care contestă continuitatea poporului român în această parte a țării ;

încercări de slăbire a unității moral-politice a poporului și creare a unui spirit general de „opозиție“.

Au sporit preocupările posturilor de radio străine pentru prelucrarea și difuzarea în emisiunile lor a unor articole publicate în diverse organe de presă din exterior, în care se denigrează realitățile din țara noastră ori se fac comparații tendențioase cu situația din alte țări socialiste.

Unii corespondenți de presă și ziariști străini, după plecarea lor din R. S. România, obișnuiesc să scrie în presa occidentală articole cu un conținut profund ostil la adresa țării noastre, materiale ce sînt apoi preluate și comentate în mod defavorabil de posturile reacționare de radio. De asemenea, se realizează o colaborare activă a „Europei libere“ cu alte posturi de radio („Deutsche Welle“, „B.B.C.“ și „Vocea Americii“), consecința fiind accentuarea preocupărilor acestora din urmă în direcția difuzării știrilor sau comentariilor tendențioase cu privire la diverse aspecte din România.

Emisiunile postului de radio „Europa liberă“ vizează toate categoriile de persoane din țara noastră, cărora li se adresează cu tematici specifice, menite să creeze sentimente de nemulțumire legate de așa-zisa lipsă a posibilităților de realizare profesională, materială ori de altă natură a intelectualilor, muncitorilor (îndeosebi mineri), naționalităților conlocuitoare, precum și a unor grupări religioase.

◆ Aproximativ 19 ore pe săptămîină din emisiunile „Europei libere“ sînt rezervate unui dialog, din ce în ce mai „animat“, cu tinerii ascultători din România, amatori de muzică modernă, ocazie cu care, de cele mai multe ori, schimbul de opinii între „Europa liberă“ și aceștia degenerază în aprecieri calomnioase la adresa orînduirii noastre politice. Astfel, în cadrul emisiunilor „Tinerama“ și „Muzică la cerere“, răspun-

suri la scrisori, dedicații muzicale, comentatorul „Europei libere“, Max Bănuș, adresându-se tinerilor din România, se dedă la atacuri grosolane, iar postul respectiv de radio nu se sfiește în emisiunile sale pentru tineret să facă apologia „purității“ morale și a „patriotismului“ celor mai reacționare figuri din trecut, evocând elogios momente din viața și activitatea unora din foștii conducători ai partidelor burgheze sau fasciste, cunoscuți că în trecut au avut un rol nefast în viața politică a țării.

Printre sfaturile adresate tinerilor ascultători se strecoară periodic indemnul pentru a face cunoscute acțiunile lor „de protest“ sau pentru a cere ajutor opiniei publice mondiale.

Totodată, tineretul mai este îndrumat să scrie postului de radio „Europa liberă“, sugerându-i-se idei și modalități de scoatere a scrisorilor în străinătate, printre care folosirea cetățenilor români care se deplasează în exterior și a turiștilor străini ce ne vizitează țara.

Pentru a-și spori numărul corespondenților din R. S. România, posturile de radio străine și îndeosebi „Europa liberă“ organizează concursuri pe teme muzicale, literar-artistice ori gen ghicitoare, cointeresind ascultătorii prin acordarea de premii în obiecte și valută străină. Astfel, în anul 1984, Max Bănuș de la postul „Europa liberă“ a inițiat și lansat un concurs pe teme muzicale, solicitând să i se trimită partituri și benzi magnetice cu melodii de muzică ușoară, lucru ce a avut ecou în rîndul anumitor tineri care audiază postul respectiv de radio și care au încercat să trimită în exterior materialele solicitate, unii chiar reușind. La încheierea concursului, postul de radio „Europa liberă“ a anunțat inițialele unui număr de 4 câștigători de pe raza județelor Cluj, Hunedoara și municipiul București.

Subiectele care tratează viața occidentală tind să dea tineretului ascultător credința că nimeni nu are dreptul să-l transforme într-o „unealtă“ de muncă, deci îl îndeamnă să nu lucreze, să manifeste pasivitate, susținându-se că nimeni nu are dreptul să hotărască pentru el, deci să nu se supună.

De asemenea, se abordează în emisiuni și subiecte privind viața din alte țări conduse de partide comuniste, prin care se scoate în evidență că acestea ar avea un regim mai uman și ar avea mai multă dragoste pentru tineret decât statul nostru. Toate acestea au drept scop sădirea în conștiința tineretului a urii și disprețului față de factorii educaționali și politica statului.

Stimularea tinerilor de a-și exprima în scris opiniile asupra modului de alcătuire a programelor postului de radio „Europa liberă“ și de a solicita difuzarea melodiilor preferate a condus la creșterea numărului acelor care se adresează cu scrisori, fapt ce face ca anual să apară în emisiunile „Europei libere“ numeroase pseudonime provenite în special din județele Arad, Cluj, Hunedoara, Timiș și municipiul București.

Din cercetarea informativă a autorilor identificați rezultă următoarele concluzii:

— persoanele în cauză sînt vechi ascultători ai postului de radio „Europa liberă“;

— parte dintre aceștia sînt elevi, îndeosebi din rîndul celor lipsiți de supravegherea părinților ori considerați în școală ca elevi-problemă;

— în scopul transmiterii scrisorilor către postul de radio „Europa liberă“, respectivii au contactat cetățeni străini pe timpul șederii acestora în țară (turiști, vizitatori la rude, șoferi T.I.R., marinari etc.), ori s-au folosit de cetățeni români care s-au deplasat în R. S. F. Iugoslavia, R. P. Ungaria, R. P. Bulgaria și în alte țări europene, de unde au expediat scrisorile;

— unii tineri plecați legal sau ilegal din R.S.R. au solicitat postul de radio „Europa liberă“, în numele unor prieteni și cunoștințe din țară, transmiterea unor melodii de muzică ușoară;

— uneori, despre preocupările unora de a se adresa postului de radio „Europa liberă“ au cunoscut și alte persoane (colegi de școală, cadre didactice etc.), care nu au intervenit și nu au semnalat acest lucru organelor în drept.

◆ Rubrica „Lumea creștină“ a postului de radio „Europa liberă“ destinată contactului cu elemente fanatice, recalcitrante, din rîndul cultelor și sectelor, are menirea de a incita la nesupunere față de autorități, la manifestarea deschisă a unor nemulțumiri privind exercitarea credinței și, în ultimă instanță, la emigrare în Occident.

Semnificativ în acest sens este apelul lansat de Papa Ioan Paul al II-lea prin acest post de radio către catolicii din țară, de a lupta pentru unitatea bisericii și dreptul lor de a-și legaliza biserica greco-catolică, de a lua poziție față de autorități, întrucît Vaticanul îi va sprijini, ceea ce nu este altceva decît un amestec în treburile interne ale statului nostru. Dar emisiunile acestui post de radio nu se limitează numai la catolicii din țara noastră, ci sînt incitați și bapțiștii, penticostalii, precum și membrii altor culte și secte, uneori fiind instigați chiar împotriva preoților ortodocși ce ar fi trecut, chipurile, de partea organelor de stat pe care le-ar sprijini „în detrimentul tuturor celorlalți credincioși“.

◆ Programele difuzate în cadrul rubricilor „Actualitatea culturală“, „Revista revistelor“ și „Teze și antiteze la Paris“ sînt destinate „dialogului“ cu intelectualitatea românească din domeniul creației artistice, accent deosebit punîndu-se pe problemele legate de creația literară.

Oamenilor de artă și cultură le sînt dedicate emisiuni realizate de subredacția de la Paris, iar mai recent și de cea de la München, coordonate de Monica Lovinescu, Virgil Ierunca și Gelu Ionescu, prin care se încearcă să se defăimeze cultura noastră socialistă, incitîndu-se, de fapt, la adoptarea unei poziții neconformiste din partea unor intelectuali față de măsurile adoptate în domeniul creației artistice.

Postul de radio „Europa liberă“ consacră în emisiunile sale spații ample domeniilor culturale, de la sistemul editorial pînă la producția cinematografică sau mișcarea artistică de amatori, cu scopul de a demonstra, chipurile, că statul român ar promova o politică „anticulturală“. Se menține constantă și insistența de a se crea artificial sau stimula „contestatari“ ai politicii culturale din rîndul oamenilor de litere, în ideea subversivă de a determina constituirea unui nucleu disident.

Postul de radio „Europa liberă“ influențează conducerile unor instituții de cultură din R. F. Germania și din alte țări capitaliste să invite persoane din R. S. România față de care au interes, chiar dacă nu le pot

aduce un folos practic imediat. În general, vizează pe acei oameni de litere care fie că refuză să scrie despre probleme de actualitate, fie că pozează în „persecutați ai regimului“.

În unele emisiuni ale acestui post de radio se instigă intelectualii la acțiuni de „rezistență“, înfățișându-li-se forma de disidență accesibilă lor și îndemnându-i să refuze de a scrie după „canoane“. Astfel, Virgil Ierunca arăta scriitorilor într-o emisiune că în ciuda opreliștilor „se mai poate face ceva“, propunând „o strategie simplă“ după el, și anume „ca în locul demisiei să se aleagă curajul“. Se merge pînă acolo, încît se sugerează inclusiv calea „violentei“.

Recent, postul de radio „Europa liberă“ a inițiat un concurs literar solicitînd oamenilor de litere din R. S. România să trimită în exterior lucrări literare (schițe, nuvele, romane, poezii etc.) cu conținut ostil, cele mai „bune“ urmînd a fi publicate și plătite cu drept de autor.

◆ Emisiunile „Povestea vorbeii“ și „România și drepturile omului“ sînt destinate elementelor dușmănoase din rîndul foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, celor care au fost condamnate pentru infracțiuni de drept comun, persoanelor cărora nu li s-au rezolvat cererile de plecare definitivă din țară. În ultimul timp, emisiunea „România și drepturile omului“ și-a sporit activitatea pe lîna transmiterii unor scrisori primite din țară, precum și a intervențiilor făcute din exterior de către rude sau prieteni ai celor care solicită emigrarea.

◆ La emisiunea „De vorbă cu ascultătorii“, realizată de Vlad Georgescu, se difuzează materiale întocmite de secția de analiză și documentare din cadrul postului, pe baza unor date obținute din țară pe diverse căi. De obicei, la această emisiune se difuzează așa-zise scrisori, contrafăcute, despre care se pretinde că au fost primite din țară și ar fi semnate de „un grup de muncitori“, „un activist de partid“ etc., care, de obicei, conțin atacuri la adresa politicii partidului și statului nostru, urmărindu-se influențarea negativă a opiniei publice din țară.

Astfel, posturile de radio străine abordează tot mai frecvent în emisiunile lor tema așa-ziselor intenții ale unor intelectuali din țara noastră de a reinființa Partidul Social-Democrat ori a „existenței“ unui grup de disidenți autointitulat „Mișcarea democratică de rezistență“, care ar avea în componență intelectuali români, maghiari și germani.

De asemenea, periodic, prin postul de radio „Europa liberă“, organizațiile reacționare din străinătate lansează apeluri către elementele din țară cunoscute cu antecedente politice sau penale reacționare, pentru a le menține sub influență și a le incita la acțiuni ostile.

Așa se explică faptul că în luna martie a.c., a fost reluat apelul „Asociației foștilor deținuți politici din România“ cu sediul la Paris, care fusese transmis cu ani în urmă. De această dată, apelul este lansat sub egida „Consiliului Național Român“ prin intermediul lui Cicerone Ioanițiu, care îndeplinește funcția de secretar general în cadrul organizației respective.

Apelul vizează același lucru, de a se obține de la foștii deținuți date și informații cu privire la așa-zisele „atrocități comise de regimul comunist“.

Activitatea ostilă desfășurată de posturile de radio străine vizează și încercarea de influențare a unor persoane, îndeosebi tineri, pentru a-i determina să recurgă la acțiuni revendicative, de dezordine și de protest public, să se adreseze cu memorii diferitelor foruri internaționale sau să încerce să treacă fraudulos frontiera.

Deși influența „Europei libere“ în rîndul unor categorii de persoane diferă, totuși se poate concluziona că, în special în unele județe din Banat și Transilvania, numărul celor care audiază emisiunile acestui post este mai mare, aspect rezultat și din preocupările constante ale unor elemente din această zonă de a intra în legătură cu posturile de radio străine.

Semnificativ este cazul unui avocat pensionar din Cluj-Napoca care, cu prilejul unei excursii în R. P. Bulgaria, a redactat și trimis postului de radio „Europa liberă“ un material deosebit de ostil la adresa orînduirii noastre sociale. Fiind documentată activitatea desfășurată pe această linie, cel în cauză a declarat în cadrul anchetei informative că audiază postul de radio „Europa liberă“ de peste 20 de ani, iar la domiciliul său, cu ocazia percheziției, au fost găsite mai multe benzi magnetice cu înregistrări ale unor emisiuni ale postului respectiv.

Unele elemente din rîndul cultelor și sectelor își manifestă intenția de a pleca din țară ori revendică așa-zisa lipsă a libertății de credință. Sînt frecvente cazurile cînd anumite date despre situația unor astfel de elemente ajung la „Europa liberă“ într-un termen scurt. Cei mai activi din acest punct de vedere sînt bapțiștii, penticostalii, precum și alți fanatici religioși.

Totodată, și unele elemente, necunoscute în evidențele organelor de securitate sînt semnalate cu manifestări ostile la adresa orînduirii sociale și de stat. Altele, aflate sub influența „Europei libere“, sînt prinse în tentativă ori reușesc să treacă fraudulos frontiera, uneori în grupuri organizate.

Concluzii și măsuri

● Deși, de la o perioadă la alta, organele de securitate au identificat tot mai mulți străini cu preocupări de a culege date și informații referitoare la libertățile religioase, precum și cu privire la situația unor persoane care au depus cereri de plecare definitivă din țară — care să fie utilizate de posturile de radio străine —, în acest domeniu mai persistă o serie de neajunsuri, și anume :

— Identificarea acestora se face uneori cu mare intîrziere, în multe cazuri după plecarea din țară, ceea ce face imposibilă luarea unor măsuri operative la momentul oportun ;

— Nu sînt stabilite în timp util intențiile unor elemente autohtone de a intra în contact cu străini, în scopul transmiterii de date și informații destinate posturilor de radio occidentale ;

— Nu se insistă suficient în cadrul anchetelor informative asupra străinilor depistați la graniță că intermediază scoaterea de scrisori și memorii destinate postului de radio „Europa liberă“, pentru a obține datele necesare identificării autorilor acestor materiale, desprinderii de concluzii operative și aplicării măsurilor de prevenire adecvate ;

— Supravegherea străinilor, dar mai ales a unor elemente ostile din rîndul cetățenilor români pretabili a transmite date denigratoare, nu se realizează întotdeauna la un nivel corespunzător, fapt ce permite stabilirea de legături între aceștia, furnizarea de date cu caracter ostil, inclusiv predarea de scrisori ori memorii cu conținut necorespunzător destinate „Europei libere“.

● Avînd în vedere amploarea și virulența deosebită a activității denigratoare desfășurată de posturile de radio străine, în special „Europa liberă“, este necesar a se intensifica activitatea de supraveghere informativă în obiective, locuri și medii din competență, în vederea prevenirii scurgerii de date și informații către posturile de radio reacționare.

— O atenție deosebită trebuie acordată elementelor ostile care intenționează să ajungă la ambasadele străine, îndeosebi ale S.U.A. și R. F. Germania, pentru a preda scrisori și memorii adresate postului de radio „Europa liberă“.

— Activitatea de pregătire contrainformativă a persoanelor din locurile și mediile din competență, precum și a celor care călătoresc în străinătate nu se desfășoară încă la nivelul cerințelor și, ca urmare, nu este întotdeauna eficientă. Din această cauză sînt persoane care se deplasează în exterior și pot fi ușor atrase la acțiuni ostile ori determinate să mijlocească legătura între diferite elemente dușmănoase din țară și angajații sau colaboratorii posturilor de radio străine, făcînd comisioane ori transportînd scrisori, fără ca organele de securitate să poată acționa preventiv.

— Numărul destul de mare de pseudonime difuzate în emisiunile „Europei libere“ conduce la concluzia că încă nu s-a reușit depistarea tuturor canalelor de scoatere clandestină din țară a acestor materiale. În activitatea de identificare a autorilor este necesar să se folosească mai judicios posibilitățile informative existente în problemele învățămînt, evaziune, persoane fără antecedente politice și penale etc., precum și o cooperare mai bună cu organele de miliție care au atribuții în rîndul mediilor respective.

În scopul remedierii neajunsurilor existente este necesar a se acționa, în conformitate cu Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema „Eterul“, pentru :

— Intensificarea activității informative în rîndul persoanelor cunoscută cu cereri de emigrare, al tinerilor cu preocupări de a audia muzică la posturile de radio străine, al membrilor cultelor și sectelor religioase, al intelectualilor, precum și al altor categorii de persoane pretabile a se adresa postului de radio „Europa liberă“ cu scrisori, memorii ori alte materiale cu conținut necorespunzător, pentru a se preveni scoaterea acestora din țară.

— Sporirea fermității și operativității în clarificarea aspectelor privind modalitatea scoaterii din țară a materialelor respective, pentru a închide canalele de scurgere a acestora către posturile de radio străine.

— Controlarea emisarilor care vin în obiective, locuri, medii și contactează persoane din sfera noastră de activitate, precum și a altor cetățeni străini ca : ziariști, corespondenți de presă, vizitatori la rude, pentru a identifica pe cei cu preocupări de a culege și transmite date denigratoare posturilor de radio străine. De asemenea, se vor întreprinde măsuri ca cetățenii români aflați în baza de lucru, pretabili să transmită date denigratoare în exterior, să nu poată intra în contact cu străinii.

— Avînd în vedere faptul că, în cazul luării de măsuri asupra unor elemente ce activează în diverse culte și secte, informațiile despre această situație ajung, de regulă, în scurt timp la „Europa liberă“, este necesar ca pentru fiecare caz să se acționeze în direcția prevenirii scurgerii de date și informații, prin lucrarea informativă a tuturor legăturilor elementelor în cauză.

— În scopul prevenirii racolării de către „Europa liberă“ de noi elemente originare din țara noastră, se impune să sporească exigența verificărilor asupra persoanelor ce urmează să facă deplasări în Occident, acordîndu-se atenție deosebită intelectualilor a căror situație va trebui analizată, din toate punctele de vedere, înainte de a ne pronunța asupra avizului.

— De asemenea, trebuie să îmbunătățim substanțial calitatea pregătirii contrainformative a persoanelor ce se deplasează în exterior, pentru a se preveni rămînerea în străinătate și racolarea lor de către postul de radio „Europa liberă“. O atenție sporită se va acorda persoanelor din domeniul creației literar-artistice, cadrelor didactice, cercetătorilor, precum și altor intelectuali.

— Se impune ca toate unitățile de securitate să-și sporească contribuția la obținerea de informații despre angajații și colaboratorii posturilor de radio străine, precum și la contracararea acțiunilor ostile inițiate de acestea.

Avînd în vedere faptul că cei mai mulți dintre angajații și colaboratorii „Europei libere“, anterior plecării din țară, și-au desfășurat activitatea în obiective, locuri și medii ce le avem în răspundere, este necesar să manifestăm mai multă inițiativă în atragerea la colaborare a unor persoane cu posibilități pe lîngă aceștia, pentru inițierea unor combinații și obținerea de informații privind activitatea și intențiile lor.

De asemenea, se impune ca unele date compromițătoare ce se obțin despre angajații și colaboratorii posturilor de radio reacționare să fie exploatate mai eficient în cooperare cu celelalte unități ale Departamentului Securității Statului.

Colonel Ilie MERCE
Lt. colonel Gheorghe HULUTA

Considerații cu privire la metodologia

de analiză a unui caz sau dosar

de urmărire informativă

Este cunoscut faptul că, prin analiza unei acțiuni informative se urmărește, de fiecare dată, delimitarea aspectelor clarificate de cele incerte, identificarea problemelor reale, localizarea lor din punct de vedere cauzal, temporal și spațial, urmate de elaborarea deciziei de soluționare.

Cunoașterea etapelor și însușirea principiilor pe care le implică metodologia analizei de caz permit participanților să realizeze un schimb fructuos de idei, constituind în același timp și un câștig considerabil pentru operativitate în soluționarea problemelor cu care se confruntă organele de contrainformații militare.

De regulă, problemele care fac obiectul dosarului de urmărire informativă, sau al cazurilor în lucru se prezintă sub formă scrisă ori sint înregistrate pe film sau bandă magnetică.

Indiferent de suportul pe care sint fixate informațiile sau faptele ce urmează să fie dezbătute, analiza cazului — ca modalitate de lucru — parcurge următoarele etape:

- pregătitoare;
- dezbaterile problemelor cu șeful de birou;
- prezentarea cazului la conducerea serviciului;
- momentul finalizării.

1. Etapa pregătitoare

În această fază, ofițerul de contrainformații militare trebuie să studieze cu atenție și să analizeze cu discernământ datele și informațiile existente, pentru:

- identificarea problemei reale determinată de datele rezultate din materialele furnizate de rețea, obținute prin mijloace specifice de muncă;
- aprecierea cauzelor care au generat faptele sau evenimentul verificat;
- delimitarea aspectelor clarificate de cele incerte;
- corelarea problemelor reale cu alte fapte petrecute anterior;
- formularea soluției pe care consideră că o poate propune șefului de birou, pe baza raționamentului făcut, a experienței și cunoștințelor profesionale ce le posedă.

Momentele descrise sint urmate de întocmirea fișei de analiză sau a raportului privind concluziile rezultate din analiza cazului, piese ce jalonează cadrul și asigură baza de desfășurare a etapei următoare.

Tot în acest moment se selecționează datele și argumentele care satisfac cel mai bine obiectivul pentru care a fost deschis cazul.

De asemenea, după identificarea termenului fixat pentru începerea etapei a II-a, se impune ordonarea pieselor aflate în dosar, eventual în modul următor:

— opis; informația pe baza căreia s-a început verificarea; planul de măsuri; informațiile furnizate de rețea; materiale obținute prin alte mijloace ale muncii de securitate; lista de relații sau legături ale persoanelor implicate; materiale documentare (cereri de verificare, procese-verbale de efectuare a unor acte premergătoare, investigații, xerocopii după unele documente, după pașapoarte etc.).

Urmează apoi numerotarea și evidențierea în opis a fiecărei piese din dosar, activitate ce marchează, de fapt, sfârșitul primei etape.

2. Dezbaterile problemelor cu șeful de birou

Această etapă constă în discutarea și analizarea fiecărei idei sau probleme rezultate din fișa de analiză a cazului, concomitent cu consemnarea lor schematică de către șeful de birou, în scopul facilitării procesului de gândire și al realizării unui permanent autocontrol.

În cadrul acestor dezbateri, lucrătorul prezintă măsurile luate, rezultatele obținute și soluția preconizată, iar șeful de birou urmărește expunerea de fapte, își notează aspectele mai semnificative și verifică legalitatea măsurilor întreprinse; urmărește modul în care s-a realizat încadrarea informativă a suspectilor, dacă sursele folosite au posibilități, sint bine instruite și dirijate etc.; se documentează asupra eficienței mijloacelor speciale utilizate și a măsurilor combinate întreprinse de lucrător; verifică apoi temeinicia argumentelor prezentate și a materialului documentar obținut; controlează modul cum sint aplicate normele de lucru cu documentele secrete și dacă materialele din dosar sint ordonate corespunzător; reține neajunsurile manifestate în activitatea lucrătorului și pe cele proprii.

Pe baza concluziilor rezultate, șeful de birou își formulează punctul de vedere, care poate să coincidă sau nu cu cel al lucrătorului, după care, împreună:

- identifică și formulează problemele clarificate;
- elaborează alternativele posibile de soluționare; evaluează consecințele posibile ca urmare a adoptării fiecărei alternative de acțiune;
- alege soluția care oferă cele mai mari avantaje și stabilesc modalitatea realizării ei;
- stabilesc problemele ce vor fi raportate șefului serviciului și modul de informare a conducerii unității în care s-a petrecut fapta sau evenimentul analizat.

În continuare, șeful de birou indică lucrătorului ce măsuri trebuie să mai întreprindă în vederea pregătirii cazului pentru etapa a III-a și participă nemijlocit la executarea unor sarcini cu grad sporit de dificultate.

Rolul șefului de birou este să studieze cazul, să organizeze și să conducă întregul proces de rezolvare a acestuia, să dirijeze cu abilitate,

discreție și competență măsurile ce se întreprind, să stăpânească și să lămurească orice situație ce s-ar putea ivi pe parcurs.

El joacă un rol catalizator ce impulsionează măsurile de finalizare, imprimându-le un ritm alert, ofensiv și fructuos, menținându-le pe un făgaș corect și la obiect.

În intervențiile sale, șeful de birou trebuie să manifeste răbdare, abținându-se să anticipeze ipotezele, opiniile și soluțiile la care pot ajunge subordonații prin propriile lor raționamente.

Trebuie subliniat că succesul dezbaterilor din etapa a II-a depinde în primul rând de priceperea participanților în a crea o atmosferă de lucru deschisă, în care fiecare să se simtă liber să-și prezinte ideile personale, bazate pe datele certe ale problemei, să nu fie de acord cu ideile exprimate anterior ori preconcepte și să caute să înțeleagă, cu calm și respect, punctele de vedere contradictorii.

În al doilea rând, trebuie reținut faptul că modalitatea de abordare a problemelor în această etapă poate fi diferită, în funcție de scopul urmărit. Astfel, cazul poate fi abordat în ansamblu, când numărul faptelor comise și documentate este redus, și pe probleme distincte, când acestea sînt în număr mare și la clarificarea lor participă mai multe cadre.

De asemenea, trebuie reținut și faptul că, de cele mai multe ori, intervalul de timp stabilit pentru această etapă este deosebit de scurt, motiv pentru care participanții sînt solicitați să gîndească și să acționeze cît mai repede.

Ca urmare, se înregistrează o creștere a gradului de operativitate și o accentuare a spiritului ofensiv, dar în același timp se nasc și condiții care pot favoriza unele neajunsuri cum ar fi: nesesizarea la timp a unor intenții ale elementelor urmărite, interpretarea greșită a unor fapte, pierderea unor momente operative etc.

3. Prezentarea cazului la conducerea serviciului

Această etapă debutează o dată cu împlinirea termenului fixat de șeful serviciului pentru prezentarea la analiză a cazului și constă în:

— obligativitatea șefului de birou și a ofițerului care lucrează cazul de a raporta la data stabilită concluziile rezultate și soluția de finalizare preconizată (dacă este cazul);

— prezentarea concepției de lucru adoptată în soluționarea cazului și executarea unor măsuri deosebite;

— raportarea modalităților de informare a organului de partid care a aprobat verificarea și a conducerii unității unde s-a petrecut fapta sau fenomenul analizat;

— reținerea indicațiilor și ordinelor date de șeful serviciului și solicitarea unor precizări referitoare la problemele neclare.

4. Etapa de finalizare

De la început se impune precizarea că, de regulă, această perioadă este foarte bine delimitată în timp, ceea ce implică o bună organizare a muncii și o activitate susținută pentru:

— executarea sarcinilor restante sau ordonate la analiza cu de serviciu;

— documentarea aspectelor neclarificate în etapele anterioare;

— constituirea documentarului, prin extragerea datelor importante din materialele aflate în caz;

— redactarea documentului ce va fi prezentat conducerii direcției;

— completarea problemelor clarificate anterior cu informațiile nou apărute și informarea conducerii unității în care s-a produs fapta sau evenimentul verificat, pentru știință și măsuri;

— informarea organului de partid care a aprobat verificarea (dacă s-a cerut o asemenea aprobare);

— urmărirea eficacității măsurilor;

— informarea organelor de securitate competente să soluționeze problemele operative nou apărute și inițierea, după caz, în cooperare cu acestea, a unor acțiuni de compromitere și dezinformare;

— întocmirea raportului cu rezultatul final al verificărilor și propunerea de încetare a măsurilor informativ-operative, clasificarea materialelor la arhiva serviciului și introducerea în anexa 6 a dosarului de obiectiv a unei copii după acest raport;

— însușirea concluziilor referitoare la propria activitate și stabilirea măsurilor ce se impun pentru ridicarea eficienței muncii de prevenire, perfecționarea stilului și metodelor de muncă.

Practica muncii impune ca lista cu relațiile persoanei verificate să nu fie clasată o dată cu cazul, ci să fie păstrată într-un biblioraft care să se constituie ca anexă la dosarul de obiectiv. Utilitatea deosebită a acestui procedeu rezultă în momentul în care se impune re-verificarea persoanei căreia îi aparțin relațiile consemnate în listă, asigurându-se, astfel, un minimum de date referitoare la anturajul în care aceasta își petrece timpul extraprofesional.

Ca orice altă metodologie de lucru, și aceasta are utilitate în activitatea practică, din următoarele motive:

1) analiza de caz permite de fiecare dată realizarea atât a unui exercițiu eficient de gîndire, cît și a unui moment de manifestare a mai multor puncte de vedere, ceea ce creează condiții favorabile muncii și, bineînțeles, conducerii colective care se realizează într-un cadru bine controlat și îndrumat;

2) în funcție de implicațiile și proporțiile cazului, analiza acestuia permite o bună corelare a teoriei cu practica, oferind cele mai bune condiții de aplicare a principiilor teoretice la o situație concretă. De asemenea, pornind de la soluția adoptată pentru finalizarea cazului, analiza creează participanților posibilitatea de a înțelege dacă metodologia și principiile folosite în elaborarea deciziei au fost eficiente, dă posibilitatea desprinderii de învățăminte utile pentru activitatea de viitor;

3) ea permite o bună observare și cunoaștere a realității și conferă mai multă obiectivitate activității de colectare a datelor. Chiar dacă nu poate fi folosită pentru îmbogățirea cunoștințelor, analiza de caz ajută la dezvoltarea concepției de lucru, a priceperii și gradului de înțelegere a comportamentului uman.

Oricum, o bună analiză este cea care oferă soluții adecvate și ofensive, include fapte asupra cărora se pot formula opinii diferite, se corelează cu evenimente recente sau de actualitate și se caracterizează printr-un grad sporit de operativitate.

Unele probleme operative și concluzii rezultate din lucrarea informativă a radioamatorilor

În baza ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului, cadrele din Serviciul III de la Securitatea județului Bihor au acordat o atenție prioritară apărării secretului de stat, prevenirii scurgerii de informații către serviciile secrete străine și protejării cetățenilor români de acțiunile tot mai impertinente și abil mascate ale cadrelor și agenților de spionaj, a căror prezență este permanent simțită pe raza județului. În acest scop s-a analizat sistematic, la nivelul șefului securității, evoluția situației operative din județ, măsurile luate fiind orientate de fiecare dată în funcție de obiectivele urmărite de spionajul străin, ale căror cadre și agenți sînt prezente, sub diverse acoperiri, în zona de competență, în toate perioadele anului, ținîndu-se, totodată, seama și de categoriile principale de persoane către care acestea își concentrează atenția.

Cu prilejul analizelor făcute a fost trasă concluzia că pentru Bihor, ca județ de frontieră, o atenție deosebită trebuie să se acorde și activității de radioamatorism care, în prezent, cuprinde un număr relativ mare de persoane, mai ales că unele din acestea, prin situația lor social-politică, nu puteau scăpa atenției cadrelor și agenților de spionaj ori emisarilor altor centre și organizații ostile din exterior.

În scopul cunoașterii, documentării și prevenirii oricăror acțiuni de natură să lezeze securitatea statului, s-a organizat și realizat un control informativ-operativ mai exigent asupra elementelor suspecte din rîndul

radioamatorilor. Pentru aceasta, a fost mărit potențialul informativ, prin atragerea la colaborare a unor specialiști în materie, iar elementelor loiale și pasionate li s-au dat sarcini să execute și acțiuni de radiofilaj, în ideea de a identifica atât eventualele transmisii clandestine, cit și deținătorii ilegali de radio emisie-recepție. Concomitent, s-a trecut la o lucrare activă cu Unitatea specială „R”, a fost intensificat controlul de frontieră și s-a realizat o mai bună și eficientă pregătire contrainformativă a radioamatorilor din județ.

Informațiile primite de la unele surse arătau că, în anumite perioade determinate de mișcările atmosferice, Oradea se află în zonă de tăcere care facilitează transmisii-recepții radio ce nu pot fi controlate de centrul din București al Unității speciale „R”. Prin folosirea altor surse, verificate, informațiile au fost confirmate, în sensul că una din ele a luat legătura cu un radioamator dintr-un stat occidental îndepărtat, care, la rîndul său, a introdus-o în rețeaua telefonică din țara respectivă, reușind, astfel, să efectueze convorbiri, în sistemul „phone-pach” (fonie-telegrafie), cu o cunoștință de-a sa.

Cu sprijinul Unității speciale „R” — București și folosind eficient rețeaua informativă, s-au stabilit o serie de încălcări ale normelor legale de radioamatorism, stringîndu-se totodată probe de securitate. Astfel:

⊙ la tentativa de a se introduce în țară piese, ansamble și chiar stații de emisie-recepție, au fost reținute în punctele de frontieră un număr de 13 bucăți;

⊙ a fost identificată o „Masă rotundă internațională” a radioamatorilor de limbă maghiară din diferite țări, la care au participat și unele persoane de pe raza județului Bihor;

⊙ s-a stabilit că, pe unde ultrascurte, unii radioamatori din județ, utilizînd stația releu retranslatoare automată din statul vecin, pot transmite mesaje și în țări occidentale, transmisii ce nu pot fi controlate decît de pe plan local și cu aparatură adecvată;

⊙ de asemenea, a rezultat că radioamatori din Oradea și din alte zone realizează legături cu alți radioamatori din exterior pe ultrascurte, prin intermediul unor sateliți lansați în spațiu, în acest scop, de unele state străine, situație care poate fi utilizată de serviciile de spionaj, mai ales că interceptarea este extrem de dificilă, undele propagîndu-se sub formă de fascicul către satelitul receptor-retranslator;

⊙ s-a difuzat în țară lista indicativelor unor așa-zise „Mese rotunde internaționale”, la care să participe radioamatorii interesați. Între indicative a fost identificat și cel aparținînd radioclubului „Meditației transcendente” din S.U.A.;

⊙ au fost identificate unele elemente din țară care, încălcând prevederile Decretului Consiliului de Stat nr. 340/1981, au construit stații de radio emisie-recepție, pe care le-au vândut nu numai radioamatorilor autorizați, ci și persoanelor neautorizate. Pentru a se curma asemenea activități ilegale, constructorii clandestini au fost semnalati operativ organelor de securitate competente, iar asupra unui număr de trei deținători s-a dispus începerea urmăririi penale. În urma cercetărilor efectuate de organele de procuratură, elementele în cauză au fost deferite justiției. La propunerea organelor noastre, procesul s-a desfășurat în fața tuturor radioamatorilor din județul Bihor, vinovații fiind condamnați la câte 7 luni închisoare, cu executarea detenției în penitenciar, conform Decretului nr. 340/1981, art. 6, alin. 1, litera „a“.

Din măsurile informative luate în rîndul radioamatorilor rezultă că acțiunea întreprinsă de organele noastre și-a atins scopul: în prezent elementele predispuse la acte sau fapte ilicite se rezumă doar la activitatea sportivă, conform regulamentului de radioamatorism.

Concluziile desprinse relevă necesitatea intensificării muncii de cunoaștere în acest domeniu, acționîndu-se preventiv, prin aplicarea cu fermitate a prevederilor legale în vigoare. De asemenea, este necesar un schimb util și permanent de informații între compartimente, radioamatorii trebuînd supravegheați continuu, respectîndu-se riguros și exigent profilul activității, cu aplicarea principiului muncii pe obiectiv sau problemă.

Pentru a se putea obține rezultatele scontate, sînt necesare cunoștințe de specialitate, stăpînirea și aplicarea normelor legale ce reglementează activitatea de radioamatorism. Compartimentele de contraspionaj la care se află sediul materiei, în strînsă conlucrare cu celelalte servicii, trebuie să analizeze permanent informațiile, pentru a stabili eventuale elemente din rîndul radioamatorilor care ar putea fi folosite în scopul realizării de legături impersonale între cadre ori agenți de spionaj și rețeaua informativă pe care o au pe teritoriul țării noastre.

Colonel Constantin ARONESCU

Documentar

„YOGHISMUL“ — FORMĂ DISIMULATĂ A SUBVERSIUNII

Sub influența acțiunilor de diversiune ideologică din Occident, în cadrul cărora proliferarea ideilor și practicilor transcendente din hinduism și budism a devenit un fenomen alarmant, în ultimii ani a avut loc și în țara noastră o extindere — inclusiv în cadru organizat — a practicilor yoghine.

Diferitele sisteme yoga, care, după ce și-au „descoperit“ în S.U.A. „valorile științifice și spirituale“, au invadat și Europa occidentală, constituie izvorul de bază al celor mai multe secte și curente mistice ce bîntuie lumea contemporană (peste 6.000).

Preluat fără rezerve, yoga a fost lansat ca o „promisiune, o alternativă și o soluție de viață spirituală“, un fel de „mod de viață universal“, capabil să ofere omului capacitatea de a-și rezolva toate problemele și neîmplinirile, de a se cunoaște pe sine și lumea în care trăiește, desigur, de pe platforma supranaturalului și transcendentalului.

Despre yoga s-a scris mult, în special în ultimii ani, s-au elaborat studii, mai ales laudative, și s-au organizat „activități științifice“, unele internaționale, menite să propulseze proliferarea ideilor și practicilor yoghine în lume, activitatea slujitorilor ei căpătînd un caracter evident misionar. În mod treptat, yoga a devenit ceea ce este azi — o activitate mistico-religioasă, declarată sau mascată, care asigură venituri fabuloase unor escroci și o pîrghie de diversiune ideologică manipulată tot mai insistent în direcția țărilor socialiste.

Datorită slabei informări, lipsei de preocupare pentru cunoașterea și înțelegerea corectă a acestui fenomen religios, yoga a ajuns să fie considerat de mulți oameni, inclusiv din țara noastră, ca fiind un sistem de exerciții fizice care, practicat după anumite metode și rigori, constituie un panaceu universal, o soluție miraculoasă pentru toate problemele individului.

Yoga (de la cuvîntul sanscrit Yog = unire) constituie un sistem de idei filozofice și credințe mistico-religioase ce stau la baza unor practici psihologice și filozofice „secrete“, specifice civilizației hinduse, din cele mai vechi timpuri, prin care se preconizează dobîndirea de puteri supranaturale și a fericirii eterne, prin unirea cu spiritul universal, Brahman (Brahma).

Această doctrină religioasă se bazează pe credința în existența lui „Brahman, cel fără de început și fără de sfîrșit, nici ființă, nici neființă, care a dat naștere lui Purușa (spiritul, bărbatul) și Prakerti (natura, femeia) și sălășluiește în totul și tot ce există, ca „spirit universal“.

Yoga preconizează „adîncirea autocunoaşterii în vederea eliberării spiritului de contingentele sociale şi ale vieţii materiale“ şi a contopirii cu spiritul universal Brahma în extaz mistic realizat prin ascetism, concentrare, meditaţie, rugăciune, adularea unor simboluri mistice şi practicarea de credinţe şi ritualuri istoriceşte dobîndite prin iniţiare de către un guru.

Doctrina yoghină susţine că nu există creaţie, spiritele şi materia coexistînd dintotdeauna. În timp, datorită acestei strînse corelări, spiritul, spun yoghinii, a uitat că este o parte din Brahma, spiritul universal, şi s-a identificat cu materia (corpul) pe care a conceput-o ca fiind adevărata realitate. Calea de înlăturare a acestei „necunoaşteri generatoare de nefericire şi suferinţă“ constă în descoperirea treptată a adevăratei identităţi, iar atunci cînd aceasta este descoperită „se sfîrîmă orice cătuşă existenţială, ciclul reîncarnării încetează, iar yoghinul devine din nou spirit liber, unindu-se cu Brahma“.

În ciuda conceptului său de unitate, yoga nu prezintă o metodă unică, ci o multitudine de forme care conduc la acelaşi ţel spiritual, după aceleaşi credinţe.

Pornind de la ponderea diferitelor credinţe şi practici religioase şi de la scopul imediat urmărit pentru realizarea „ţelului suprem“, se deosebesc următoarele sisteme principale de yoga :

I. HATHA YOGA ce prezintă un sistem riguros de tehnici şi asane (poziţii ale corpului), care au ca scop realizarea echilibrului şi a influenţei reciproce dintre fizic şi psihic. Hatha yoga, cu toate aparenţele de gimnastică, rămîne o practică religioasă; ea îşi propune să restabilească echilibrul armonios din corp, „purificîndu-l de impurităţi“ şi de stresul care afectează capacitatea de concentrare şi alte atribute ale corpului omenesc.

II. DHYANA YOGA prezintă un şir de tehnici specifice de meditaţie mistică hindusă, care se realizează, de regulă, în timp ce yoghinul execută diferite asane hatha yoga ori pe parcursul yogii sexuale — TANTRA YOGA.

Realizată prin repetarea mantrelor, a vibraţiilor sonore, devine MANTRA YOGA.

III. RAJA YOGA este YOGA REGALĂ, superioară celorlalte sisteme prin conţinutul ei mistic, cuprinzînd un sistem de viaţă şi de educaţie în plan spiritual, care are drept scop unirea cu zeitatea căreia yoghinul i se închină.

Din acest sistem — printre altele — face parte şi KUNDALINI YOGA, format dintr-o sumă de procedee yoghine menite să dezlănţuie în organism energia supremă, care, circulînd pe căi subtile ANADI de la locul unde dormitează — în zona organelor genitale — pînă la

la extaz şi la unirea cu spiritul universal. Dezbrăcat de îngrădirile moralizatoare ale religiei clasice hinduse, KUNDALINI YOGA se regăseşte în TANTRA YOGA.

Scopul declarat al practicării sistemelor yoga este de a realiza un control deplin asupra „eu-lui interior“, care să ducă, prin puterea voinţei, la dirijarea tuturor proceselor mentale şi la dobîndirea unor puteri deosebite, inclusiv supranaturale, cum sînt: reducerea ritmului cardiac; imunizarea corpului; levitaţia şi mersul pe apă, prin învingerea gravitaţiei; oprirea propriei gândiri şi „dirijarea conştiinţei sale, superioare, spre tărîmuri transcendente, inaccesibile omului de rînd“; clarviziunea şi capacitatea de a vedea cu ochiul liber microorganisme, planete, nebuloase şi lucruri ascunse vederii, de a ghici trecutul şi viitorul, de a vindeca la distanţă cu gîndul etc. Mirajul realizării unor asemenea obiective aruncă uşor pe cel neavizat şi ignorant în braţele escrocilor rafinaţi care sînt yoghinii de profesie.

Ecoul unor asemenea „realizări“ a răzbătut pînă la noi, fie prin presă şi literatură yoghină — care în ultimii ani a fost adusă şi difuzată în ţara noastră fără nici o selecţie, atît pe cale oficială, cît şi mai ales în afara acesteia —, fie prin ecoul cu iz fantastico-ştiinţific al unor congrese, simpozioane şi al altor asemenea activităţi yoghine internaţionale.

După cochetaţi cu ştiinţa „ezoterică“ a sistemelor yoghine, din iniţiativa unor persoane particulare interesate s-a ajuns la conturarea unui cadru organizatoric în care să se poată desfăşura „gimnastica yoga“ în scop medical.

Din lipsa unor criterii de selecţie ştiinţifică bazate pe concepţia materialist-dialectică despre lume şi viaţă şi, mai ales, datorită necunoaşterii esenţei reale a ideilor şi practicilor yoghine, s-a ajuns să se prolifereze în cadru organizat elemente ale doctrinei religioase yoga.

Astfel, după ce la diferite case de cultură şi cooperative din Capitală şi din alte oraşe au fost create cercuri yoga, aprobate şi conduse din considerente de cîştig, la Universitatea Cultural-Ştiinţifică din Bucureşti a fost organizat, în anul 1976, un „curs yoga“ cu un „colectiv de catedră“ şi „director de curs“. Analiza programei celor trei ani de curs scoate în evidenţă că lecţiile practice şi teoretice abordează întreaga arie a ideilor şi deprinderilor yoghine.

Departate de a rămîne o activitate de îndrumare în practicarea gimnasticii yoga, la acest curs s-au predat, timp de 4 ore săptămînal, cunoştinţe de yoga nidra, meditaţia yoghină, anatomia yoghină — o reprezentare în viziune mistică a corpului omenesc —, chakras şi meditaţia tantrică. Pentru a evidenţia caracterul deosebit de nociv al proliferării unor asemenea date, este suficient să se amintească faptul că tantrismul este prohibit pînă şi în India, datorită promiscuităţii pe care o generează.

Lipsa de informare a factorilor responsabili a permis, de asemenea, ca în unele publicații de largă circulație să poată fi prezentate ideile yoga și tantra, îndemnându-se la practicarea lor („România pitorească”, „Știință și tehnică”).

Pe fondul „modei întoarcerii la natură” și al preocupării firești de rezolvare cât mai rațională a problemei alimentației, precum și sub influența unor practici pseudoștiințifice de nutriție empirică, în cadrul cercurilor și activităților amintite s-au proliferat date despre macrobiotică, așa-zisa știință despre longevitate. Prezentarea succintă a principalelor „tratate” folosite scoate în evidență în mod flagrant faptul că ne aflăm în fața unor idei și practici neștiințifice, capabile să mutilize deopotrivă sănătatea și profilul moral al celor supuși unei asemenea intoxicații.

Așa cum s-au concretizat în țara noastră yoga și „efectele ei secundare”, în special „Meditația transcendentă”, acestea au intrunit, în proporții și forme controlabile, elemente ale diversiunii ideologice, menite să îndepărteze cetățeanul neavizat, încă neformat ori vulnerabil în planul imaginii sale despre lume și viață, de opțiunile politice ale societății române contemporane.

Analiza modului cum acest fenomen s-a manifestat conduce la câteva concluzii care se cuvin a fi evidențiate, pentru a constitui baza măsurilor ce trebuie luate în viitor, și anume:

◆ Lipsa de informare corectă, pe baze științifice, privind doctrina religioasă yoga. Pe acest fond, proliferarea ideilor și practicilor yoghine, primite prin filieră occidentală și indiană, s-a realizat nestinjenit, yoga fiind privită ca o speranță și o promisiune universal valabilă.

◆ Răspindirea în țara noastră a unui număr important de lucrări yoga, inclusiv a scrierilor care sînt însoțite de prezentări elogioase (s-au difuzat cele mai multe în copii xerox, la cercurile yoga, ori s-au vîndut prin anticariate). Din cauza acestei lipse de selecție în crearea fondului de carte, s-a ajuns ca în unele biblioteci să fie puse la dispoziția cititorului lucrări deosebit de nocive în toate privințele moralei.

◆ Ca o consecință a celor de mai sus, s-a creat premisa proliferării acestor doctrine în țara noastră în cadru organizat, chiar dacă acestea nu s-au înscris în rigorile științifice. Astfel, s-a ajuns ca mai mulți pseudo-instructori autoformați, dovedind carențe grave în profilul lor politico-ideologic, să acționeze în numele unor instituții pe lângă care s-au pripășit, racolînd — cel puțin pentru bani — persoane neavizate și ignorante ori predispuse la misticism. Acest cadru pretins organizat a fost cauza unei alte erori, respectiv acreditarea ideii că activitatea yoga ar fi fost oficializată.

◆ Treptat, cauzele s-au amplificat, lipsa de rigoare și speculații făcute prin false corelări permițînd publicarea în presă și popularizarea la radio — uneori deghizată, alteori deschisă — a diferitelor aspecte ale doctrinei yoga și a rezultatelor ei „binefăcătoare”. Totodată, unii „conducători de cercuri” au început să prezinte „comunicări științifice” la simpozioane sau, mai mult, să cocheteze cu „științele ezoterice”, considerate superioare „științelor profane”, care, chipurile, nu ar fi capabile să explice și să rezolve ceea ce este pur și simplu la discreția oricărui „transcendental”.

Trebuie reținută confuzia creată de implicarea unor persoane cu reputație științifică, a căror raliere la yoga a neutralizat discernămintul și eventualele rezerve ale cetățeanului, ale unor tineri dornici de cunoaștere și autodepășire.

Desigur, în hățișul unor asemenea imagini înșelătoare, au căzut ușor pradă elemente complexate (unele bolnave), neavizate, deficitare în planul educației, și, mai ales, cele cu înclinații mistice.

◆ S-a manifestat lipsă de control — și poate de competență politico-ideologică — din partea factorilor care au aprobat și chiar stimulat, din motive comerciale, organizarea cercurilor yoga pe lângă diferite instituții.

◆ Se impune a fi subliniată inexistența aproape totală a unei activități de educare ateistă cu trimiteri speciale la hinduism, budism și yoga.

Măsurile luate de organele de partid pentru încetarea activității cercurilor yoga creează premise optime pentru a se acționa, în continuare, în vederea apărării cetățeanului, a tineretului în special, de ofensiva abil deghizată a adeptilor fenomenului yoghin.

După curmarea „Meditației transcendente” și suspendarea activității cercurilor yoga, a urmat totuși o perioadă care a evidențiat:

— preocuparea unor fanatici ori interesați material să reia activitatea yoga în mod organizat;

— încercări de disimulare a unor asemenea activități sub acoperirea unor practici de medicină tradițională, naturistă, chineză ori masaj, alimentație rațională ș.a.

Cînd pe plan oficial nu au mai fost posibile astfel de cercuri, s-a trecut la modalități clandestine, respectiv la cercuri restrinse, formate de obicei din foștii cursanți yoga.

Analiza situației operative în problemă relevă faptul că activitatea mistico-religioasă neohindusă tinde să se extindă, fapt pentru care se impune cu acuitate asigurarea unei activități permanente și sistematice de prevenire și contracarare fermă a acestor practici dăunătoare.

Maior Ionel GRIGOROIU

Apropo despre „yoga”: CAZUL BIVOLARU

La data de 10 decembrie 1983 s-a deschis dosar de urmărire informativă asupra numitului Bivolaru Gregorian, în vîrstă de 32 ani, neîncadrat politic, absolvent de liceu, fără nici o calificare, fost paznic la un institut de proiectări, divorțat, condamnat în 1977 la un an închisoare pentru răspindire de materiale obscene și cunoscut ca adept al sectei mistico-religioase ilegale „Meditația transcendentă”.

Despre Bivolaru se mai cunoștea că în anii 1970—1971 a fost lucrat prin D.U.I. pentru relații suspecte cu cetățeni străini, deținere de materiale pornografice și intenții de rămînere ilegală în străinătate, motiv pentru care a fost atenționat.

În anul 1972 a fost condamnat la un an și 6 luni închisoare pentru tentativă de expediere în exterior a unui album cu fotografii pornografice, pedeapsă pe care nu a executat-o, întrucît a beneficiat de o grațiere.

Pentru aceleași fapte a fost lucrat din nou prin D.U.I., fiind avertizat în anul 1973.

În perioada 1979—1981 a fost lucrat, prin aceeași formă, pentru „deținere de materiale legionare, filme pornografice și comentarii cu caracter tendențios, confirmîndu-se numai ultimul aspect, motiv pentru care a fost atenționat.

La data de 3 ianuarie 1978, Bivolaru Gregorian a fost racolat de fugarul Stoian Nicolae, emisar al sectei „Meditația transcendentă”, fiind inițiat în activitățile obscure ale acesteia.

Avîndu-se în vedere pericolozitatea proliferării ideilor sectei a-obținerea de informații și date de interes despre diferite aspecte din țara noastră, în mai 1982 obiectivul a fost anchetat și avertizat.

Menționăm că printre măsurile luate, la diferite niveluri, de curmare a activității ilegale respective a fost și aceea de desființare a „cercurilor yoga” (1982). În urma acestor măsuri însă, Bivolaru Grego-

rian a fost preocupat să găsească o modalitate legendată de continuare a activității de „instructor yoga”. Astfel, în luna ianuarie 1983 preconiza să deschidă, la Clubul sportiv „Progresul”, un curs de gimnastică psihomatică, la care urmau să participe aproximativ 120 persoane, care mai făcuseră parte din cercurile yoga conduse de el.

Acțiunea a fost prevenită, iar cel în cauză avertizat din nou. În baza tuturor acestor date, Bivolaru Gregorian a fost luat în lucru în mod organizat și calificat, prin dosar de urmărire informativă. În cadrul măsurilor întreprinse, informatorul „Ovidiu” a informat că obiectivul era vizitat la domiciliu de diferite persoane (băieți și fete), unde stăteau ore întregi într-o tăcere suspectă.

De asemenea, aceeași sursă a semnalat că Bivolaru Gregorian era vizitat la domiciliu și de Gelu, inginer la Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei (aflat în atenția altor organe), ocazie cu care i-a adus mai multe volume cu conținut mistico-religios, xerografiate. În lipsa obiectivului de la domiciliu, diverse elemente, negăsindu-l, rugau vecinii să-i comunice că a trecut pe la el un oarecare... Eugen, Narcis, Lidia ș.a., fără alte amănunte.

Pe data de 14 martie 1984, aceeași sursă a informat că la domiciliul lui Bivolaru a venit și Tatiana, de 32 ani, ingineră, pensionată medical, care, fiind izgonită din casă sumar îmbrăcată, s-a așezat la ușa lui într-o poziție de yoga pînă cînd a leșinat, fiind necesară internarea în spital a respectivei.

În baza acestei informații, sub acoperirea organelor de miliție s-a stat de vorbă atît cu tatăl fetei, cît și cu trei vecini de apartament cu Bivolaru, tema constituind-o cele întimplate Tatianeii.

Din declarații a rezultat că respectiva venea frecvent la domiciliul lui Bivolaru, iar tatăl ei a afirmat că cea în cauză era chemată telefonic de obiectiv, de unde venea cu literatură mistico-religioasă, iar acasă efectua exerciții yoga „meditînd” timp îndelungat — așa cum îi indicase „profesorul”.

În perioada 15—20 martie 1984, Bivolaru a vizitat mai multe adrese din București, la unele din acestea stînd circa 2 ore, iar după plecarea sa mai ieșeau alte 10—15 persoane, toate avînd în mină diverse bagaje (sacoșe și genți).

Prin măsuri specifice, s-a mai stabilit că, în perioada 9—11 aprilie 1984, obiectivul vizitase, de asemenea, aceleași adrese unde stătea circa 2 ore și de unde ieșeau mai multe persoane, unele deja identificate anterior.

Intrucît din verificările efectuate a rezultat că la adresele respective aveau loc întîlniri organizate la care participau persoane tinere, cu pregătire, ținîndu-se seama și de incidentul cu Tatiana, s-a preconizat realizarea unui flagrant la o dată cînd Bivolaru urma să viziteze, împreună cu mai multe elemente, una din adresele stabilite.

Datele obținute conturau tot mai mult faptul că Bivolaru continua să desfășoare acțiuni ilegale de prozelitism la „meditația mistică hindusă”, sub acoperirea practicii „gimnasticii de întreținere”.

Acționindu-se pentru documentarea și curmarea acestei activități, în ziua de 17 aprilie 1984 s-a realizat prinderea lui în flagrant în locuința numitei Atena, de 50 ani, profesoară de istorie, la o școală ajutătoare din Capitală.

La „meditația” respectivă mai participau 16 persoane din București — 8 bărbați și 8 femei — între care 3 profesoare, un inginer, un arhitect, o economistă, două studente și doi studenți. Dintre participanți, 5 erau membri U.T.C., iar ceilalți neincadrați politic.

Din cercetările efectuate a rezultat că, în perioada septembrie 1982 — aprilie 1984, Bivolaru Gregorian a organizat și condus cursuri de yoga cu un număr de șapte grupe, cuprinzând peste 80 de persoane. Aceste cursuri s-au desfășurat la domiciliile a 6 persoane în fiecare zi din săptămână, luna și vinerea organizându-se cursuri și dimineața, pentru pensionari.

Participanții la asemenea activități plăteau sume între 125—200 lei lunar și primeau de la acesta, contracost, diverse materiale, inclusiv pornografice, pentru ritualurile respective.

Cu ocazia ședințelor efectuate, s-au propagat idei nocive și o variantă de yoga cu aplicații erotice, respectiv „Tantra yoga” (raporturi sexuale între cuplurile de adepți, însoțite de anumite ritualuri pentru realizarea așa-zisului extaz mistic), manifestări radical incompatibile cu normele de conviețuire socială și ale moralei socialiste.

Totodată, a rezultat că, datorită unor așa-numite practici purificatoare (infometare, hrănire numai cu cereale și legume negătite, refuz de a folosi medicamente și altele), două dintre legăturile lui Bivolaru Gregorian au fost internate în spital cu afecțiuni grave.

Cu ocazia perchezițiilor domiciliare efectuate în acest caz, s-au identificat și ridicat mii de pagini de literatură mistico-religioasă și de ritual „Tantra yoga” (în original și xerocopiată), materiale pornografice (diapozitive, fotografii, filme, videocasete, reviste etc.), benzi magnetice, aparatură foto, video color și tehnică de înregistrare-redare, suma de 156.800 lei, bijuterii și altele.

Din ritualuri și conținutul materialelor descoperite reiese că practicile respective sînt nocive, ele conducînd la izolare socială, degradare morală, psihică și fizică.

După definitivarea cercetărilor, lui Bivolaru Gregorian i s-a reținut în sarcină săvîrșirea infracțiunilor de: 1. exercitare fără drept a unei profesii (art. 281 c.p.); 2. răspîndire de materiale obscene (art. 325 c.p.); 3. difuzare fără autorizație legală a unor publicații (art. 94 din Legea nr. 3/1974).

În legătură cu ultima infracțiune, precizăm că cel în cauză și unele din legăturile sale apropiate au încălcat și Legea presei, multiplicînd la xerox și difuzînd în mod clandestin zeci de mii de file de literatură mistică hindusă, la prețuri de 0,35—1 leu fila.

În timp ce se afla în stare de arest — în baza unui mandat emis de Procuratura municipiului București — la data de 13.07.1984 Bivolaru

Gregorian a evadat din starea legală de reținere, fiind prins abia după două zile.

Intrucît respectivul a beneficiat de prevederile dispozițiilor art. 1 din Decretul 290/1984, la data de 25.09.1984 a fost judecat numai pentru săvîrșirea infracțiunii de evadare, iar prin sentința nr. 960 din 28.09.1984 a Judecătoriei sectorului 4 București a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoare de un an și șase luni.

Prin Ordonanța nr. 769 a Procuraturii municipiului București din 20.08.1984, s-a dispus confiscarea în folosul statului a aparaturii electronice și foto ridicate în acest caz, iar filmele, cărțile, revistele, fotografiile și videocasetele cu caracter obscen — confiscate și distruse, deoarece au fost deținute contrar prevederilor legale.

După rămînerea definitivă a sentinței s-au luat măsuri de destrămare a anturajului format în acest caz, cele peste 80 persoane fiind anchetate informativ, dintre care 54 elemente avertizate, 8 atenționate, 7 semnalate în provincie.

În procesul anchetelor informative, elementele în cauză au recunoscut faptele imputate și s-au angajat ca pe viitor să nu mai desfășoare astfel de activități. Ele au rămas în atenția organelor noastre pentru a se stabili în ce măsură respectă angajamentele luate.

Din rezolvarea acestui caz rezultă unele concluzii, care se impun a fi avute în atenție în activitatea de viitor, și anume:

◆ Deși Bivolaru Gregorian a fost cunoscut cu unele preocupări suspecte încă din anul 1970, totuși el a scăpat de sub supravegherea și controlul organelor noastre.

În momentul cînd s-a lucrat mai calificat, folosindu-se în mod combinativ o gamă variată de mijloace și metode ale muncii de securitate, s-a reușit să se stabilească și periculozitatea activității ilegale desfășurate de Bivolaru, trecîndu-se la curmarea acesteia prin luarea unor măsuri preventive.

◆ Ritualurile folosite și conținutul materialelor descoperite în acest caz atestă faptul că practicile respective sînt deosebit de nocive, conducînd la izolarea socială, degradarea morală, psihică și fizică a celor racolați la astfel de practici. Cu toate acestea, Bivolaru a reușit să atragă în anturajul său elemente cu pregătire superioară lui (ingineri, profesori, economiști, studenți etc.) care au dat dovadă de multă credulitate și naivitate, dînd la iveală serioase lacune în educația și pregătirea lor generală.

◆ Așa cum s-au concretizat, yoga, „Meditația transcendentă” și „Tantra yoga” au intrunit, în proporții și forme controlabile, elemente ale diversiunii ideologice menite să îndepărteze persoanele neavizate, încă neformate ori vulnerabile de opțiunile societății noastre contemporane.

◆ Măsurile luate de organele de partid pentru încetarea activității cercurilor yoga, care au degenerat de la scopul declarat — acela de gimnastică medicală — la unul de proliferare de idei și practici retrograde, creează premise optime pentru a se acționa cu fermitate în vederea apărării cetățeanului, a tineretului în special, de ofensiva abil deghizată a adepților practicilor yoga.

Căpitan Gheorghe SPIRACHE

PRINS ÎN FLAGRANT...

Așa cum se va vedea, prins în flagrant, infractorul nu a mai avut cum să se scuze, iar „D.U.I.”-ul a fost finalizat cu rezultate operative.

Faptele s-au petrecut astfel :

...Prin rețeaua din obiectiv — o întreprindere de comerț exterior din Capitală — s-au obținut mai multe informații potrivit cărora Vasile Zbirlea, în vîrstă de 35 ani, economist, întreține relații în afara cadrului oficial cu cetățeanul italian Enrico Gambino, reprezentantul în România al unei firme italiene. În scopul verificării informațiilor, documentării activității suspecte a celor două elemente și prevenirii unor acțiuni păgubitoare pentru economia națională, Vasile Zbirlea a fost lucrat prin dosar de urmărire informativă, în cadrul căruia au fost întreprinse un complex de măsuri specifice, evident într-o strînsă conlucrare cu compartimentul 0500 de la Securitatea județului Timiș, în atenția căruia se aflau Enrico Gambino și numeroasele lui legături din teritoriu.

Din măsurile informativ-operative întreprinse a rezultat că Vasile Zbirlea s-a întîlnit în mai multe rînduri,

neoficial, cu reprezentantul străin, pe care, în schimbul unor atenții — la început simbolice, apoi din ce în ce mai substanțiale — l-a sprijinit în derularea contractelor de export-import încheiate de partea română cu firma „I.N.A...” Cînd, prin mijloace specifice s-a cunoscut că Enrico Gambino insista să se întîlnească, în același mod, cu Vasile Zbirlea, s-a apreciat că, în vederea stopării unei activități infracționale și prevenirii producerii unor prejudicii economiei naționale, era oportună intervenția operativă a organului de securitate.

În consecință, s-au hotărît : ● supravegherea întîlnirii neoficiale dintre cele două elemente ; ● realizarea flagrantului ; ● reținerea acestora în vederea cercetării.

La locul și ora stabilită — 11 ianuarie 1984, orele 14,00, pe șoseaua de centură în apropiere de Întreprinderea pentru industrializarea cărnii Popești-Leordeni — o echipă operativă alcătuită din trei ofițeri de securitate începuse deja să „imortalizeze” în documente legale momentele unei acțiuni care trebuia să ia sfîrșit.

Pe scurt, din „Raport” :

— „la orele 13,45, din direcția Pittești sosea un autoturism

Romeo, de culoare argintie, condus de un individ de circa 55—60 de ani, cu părul grizonat care, ajungînd la locul de parcare din apropierea poligonului pentru Școala de conducere auto, a oprit ;

— după 15 minute, în același loc a sosit un individ, de circa 40 de ani, brunet, cu mustață, conducînd un autoturism Dacia 1300, de culoare albastră ;

— după revedere, cei doi au plecat cu autoturismele în direcția Popești-Leordeni, oprindu-se la o distanță de circa 1 km. Acolo, au coborît din autoturisme, s-au salutat, iar cetățeanul ce conducea Dacia 1300 cu nr. 8-B... a primit de la conducătorul autoturismului cu număr de înmatriculare străin o sacoșă din plastic încărcată cu obiecte, două suluri de hîrtie pîrînd a fi calendare și un pachet de culoare maro, mărimea 40/20 cm ;

— în acest moment au fost legitimați de plutonierul de miliție T.M., care circula cu un Trabant, stabilindu-se identitatea celor în cauză... Întrucît străinul a încercat să fugă de la locul faptei, a fost oprit și s-a trecut la realizarea flagrantului ;

— în sacoșă de plastic înminată lui Vasile Zbirlea au fost descoperite următoarele obiecte : un lăntșor din metal galben, avînd prinsă de el o inimioară, din același metal ; două cartușe de țigări „Kent” ; un cartuș de țigări „Marlboro” ; două sticle „Ballantines” ; două pachete

a 400 grame fiecare cu cafea „Cagliari” ; agende, calendare etc. În buzunarul drept de la pantalon a fost găsită suma de 3000 lei.

Întrebați în legătură cu această întîlnire, cei doi au recunoscut că s-au întîlnit în mod organizat, în afara cadrului oficial, străinul înminîndu-i cetățeanului român obiectele, precum și banii pe care-i solicitase respectivul...”

Toate aceste fapte constatate au fost consemnate într-un proces-verbal, în două exemplare, semnat la locul acțiunii de ofițerii de securitate din grupa operativă, persoanele prinse în flagrant și translator.

În baza procesului-verbal și a declarației lui Vasile Zbirlea, s-a procedat și la percheziționarea autoturismului Dacia, proprietatea sus-numitului, cu care ocazie în portbagaj s-au găsit trei cupoane de stofă, pantofi bărbătești, cămăși, un costum de haine, cravate, trusă de stilou și pix, flacoane cu diverse deodorante, cutii cu lame de ras și multe altele, toate fiind ridicate în vederea cercetării.

În această situație, în temeiul aprobărilor de rigoare, Vasile Zbirlea a fost reținut și cercetat (la Direcția de cercetări penale din Inspectoratul General al Miliției), cu care prilej a recunoscut și faptul că, în mai multe rînduri, în apropierea domiciliului său s-a întîlnit cu Enrico Gambino, de la care a primit diverse obiecte de proveniență străină. În schimbul acestora, el i-a înlesnit străinului posibi-

litatea de a prelua carne pentru firma sa de la abatoare preferate de el și a intervenit pentru urgentarea de către Banca Română de Comerț Exterior a unor plăți către firma italiană pentru marfa importată de I.C.E.-PRODEXPORT.

Percheziția domiciliară a pus în evidență că Vasile Zbirlea deținea la domiciliu suma de 90 dolari, obținută prin schimb ilegal de la unii parteneri străini ai I.C.E.-PRODEXPORT.

Fiind cercetat informativ, străinul a recunoscut că a încălcat legile românești și a consimțit să achite cauțiunea prevăzută de lege pentru fapta comisă.

Din controlul efectuat de Direcția de comerț exterior din M.A.I.A. asupra contractelor încheiate și derulate între I.C.E.-PRODEXPORT și firma italiană, nu au rezultat aspecte de prejudiciere a economiei naționale.

Cercetarea penală desfășurată asupra lui Vasile Zbirlea a documentat un număr de trei infracțiuni săvârșite de acesta, și anume: trafic de influență; primire de foloase necuvenite; deținere ilegală și trafic de valută.

Fiind sesizată, Judecătoria Sectorului 1 București l-a judecat și condamnat la 2 ani închisoare.

Concluzii și învățăminte

În întreaga noastră activitate accentul principal trebuie pus, încă din faza inițială, pe prevenirea produce-

rii de pagube economiei naționale, documentarea cât mai temeinică a activităților ilicite și curmarea oricărei acțiuni potrivnice statului. Pentru toate acestea se impune prezența unei rețele bine instruite și a altor măsuri specifice care să asigure ținerea sub control a situației în vederea exploatarei cu eficiență a momentelor operative.

Și în acest caz ca și în altele, un accent deosebit s-a pus pe importanța pe care o prezintă întocmirea de procese-verbale de constatare a unor acte premergătoare, cu ajutorul cărora, în final, să se poată proba și oficializa activitățile secrete întreprinse de organele de securitate. De asemenea, prinderea în flagrant, încă în momentul când se contura începutul unei activități infracționale, precum și perchezițiile efectuate au demonstrat valorile psihologică și probantă a acestor momente în documentarea activității infracționale a elementelor în cauză.

Experiența ne-a învățat că, în vederea finalizării cu succes a unor astfel de acțiuni, trebuie organizată o conlucrare strinsă cu unitățile speciale care contribuie cu mijloace specifice la ținerea sub control a situației operative respective.

Maior Lucian FAGHI
Maior Nicolae BALAN

REZOLVAREA UNOR CAZURI PRIVIND AȘEZAREA DE OBSTACOLE PE CALEA FERATĂ

În ultimii trei ani Securitatea județeană Mehedinți s-a confruntat cu cinci cazuri de așezare a unor obstacole pe calea ferată. Din fericire, nici unul din acestea nu s-a soldat cu pagube materiale sau victime omenești; mecanicii de pe locomotive, în toate cazurile, au observat din timp obstacolul și, favorizați de viteza relativ mică cu care circulau în zona respectivă, au reușit să frîneze și să reducă viteza trenurilor, astfel încît impactul s-a rezumat la împingerea obstacolului pe linie sau aruncarea sa în afară.

O trăsătură comună a cazurilor care au avut loc constă în locul în care a fost așezat obstacolul, de unde derivă într-un fel și a doua trăsătură comună, cu privire la proveniența acestuia. Astfel, în toate cazurile obstacolele au fost lăsate în linie curentă în stațiile de cale ferată și cele uzinale, în urma unor lucrări executate cu ocazia refacției acestora. Cu excepția unuia din cazuri cînd a fost așezat ca obstacol un cupon de cale ferată, în lungime de 10 centimetri, în toate celelalte patru s-au folosit saboți de mîină. Deci, în toate situațiile au fost folosite materiale aparținînd stațiilor de cale ferată și liniilor uzinale sau rezultînd din lucrări de întreținere la calea ferată.

De aici se desprinde o primă concluzie, și anume că lăsarea unor materiale lingă sau pe linia de cale ferată, în condițiile în care pot fi manipulate cu ușurință, poate favoriza astfel de fapte. În trei cazuri saboții de mîină au fost luați din stații sau de pe linii uzinale unde asigurau vagoane sau garnituri de tren în staționare. Așa se explică faptul că în două cazuri saboții de mîină au fost luați de la vagoane staționate și puși pe linia curentă de către minori în vîrstă de 14 ani.

Cu privire la folosirea saboților de mîină în activitatea de cale ferată se mai constată și alte neajunsuri care favorizează producerea de evenimente. Astfel, deși există instrucțiuni clare în acest sens, uneori nu se ține o evidență strictă a lor ori folosirea acestora la asigurarea vagoanelor și garniturilor de tren nu se face pe bază de dispoziție scrisă. Spre exemplu, în stația C.F.R. Butoiești, la data de 18.03.1985, personalul de pe o locomotivă care a adus un tren de marfă a asigurat garnitura de vagoane în staționare cu un sabot de mîină, deși, declivitatea fiind mică, instrucțiunile prevăd asigurarea numai cu frîne de mîină.

Sabotul de mină a fost luat de ajutorul mecanicului de locomotivă din încăperea impieगतului de mișcare, dar nu s-a consemnat în scris acest lucru. Nu poate fi vreo scuză din partea impieगतului de mișcare că nu ar fi sesizat dispariția sabotului, intrucit rastelul pe care aceștia se păstrează este situat la vedere, iar el răspunde de folosirea sabotilor de mină. La predarea schimbului, în jurul orelor 19,00, nu s-a făcut verificarea temeinică a situației, specificându-se în procesul-verbal de predare-primire că sabotul respectiv ar fi pe rastel. La plecarea trenului de marfă, tractat de o altă locomotivă decât cea care l-a adus în stație, impieगतul de mișcare a comunicat mecanicului prin radio că asigurarea garniturii pe timpul staționării s-a realizat instrucțional, cu frine de mină, și astfel sabotul a rămas pe linie curentă, fiind lovit după câteva minute de locomotiva unui tren de persoane. Nu s-au produs alte urmări, intrucit trenul de persoane intra în stație și avea viteză mică, iar mecanicul de pe locomotivă a observat obstacolul și a frinat.

Din rezolvarea cazului cu privire la așezarea pe linia curentă la ieșirea din Stația C.F.R. Valea Albă spre Drobeta-Turnu Severin a unui coupon de cale ferată la data de 14.03.1985, se desprinde și o altă concluzie: deșeuri metalice ori materiale, folosite sau rezultate din lucrările de întreținere la calea ferată, uneori nu sint ridicate, rămânând la locul intervenției sau prin împrejurimi. Astfel de materiale pot fi luate cu ușurință de trecători sau alte persoane, cu sau fără discernământ, și așezate ca obstacole pe calea ferată.

În trei cazuri rezolvate de noi, autorii au fost minori, în vîrstă de 12—14 ani, și se impune precizarea că în așezarea obstacolelor pe linia ferată aceștia au acționat fără discernământ, din curiozitate, urmărind să se convingă ce se poate întîmpla cînd trenul va lovi obstacolul. În cazul produs la 29.08.1983, autorul, în vîrstă de 14 ani, venind de la Dunăre unde făcuse baie, a traversat liniile ferate uzinale ale Între-prinderii de construcții navale și prelucrări la cald pe o potecă ce duce în sat. A luat un sabot de mină de la un grup de vagoane staționat pe una din liniile uzinale și l-a așezat pe linia curentă. Apoi, fiind cald, a renunțat la a-și mai satisface curiozitatea juvenilă și a plecat spre casă, lăsînd obstacolul pe cale și nerealizînd pericolul pe care-l prezenta fapta sa.

În celelalte două cazuri autorii sint majori. La primul, s-a stabilit că rămînerea sabotului de mină pe linia curentă, folosită temporar pentru garare, se datorește culpei comune a celor doi impieगतii de mișcare, grefată pe o stare disciplinară în serviciu necorespunzătoare, formalism și rutină. În al doilea caz, autorul, aflat sub influența alcoolului, a acționat cu intenție, mobilul fiind răzbunarea. El lucra în stația C.F.R. Gura Văii în calitate de mecanic utilaj la construcția unei linii ferate noi, la care erau folosiți și militari în termen. Avînd unele nemulțumiri în legătură cu atitudinea și comportarea șefului de lot, spera că, în urma cercetărilor efectuate asupra evenimentului, va fi suspectat unul din militari de punerea sabotului pe linie. Astfel, credea

el, „va fi găsit răspunzător șeful de lot pentru nesupravegherea militarilor“.

În rezolvarea acestor cazuri s-a dovedit că operativitatea și calitatea cercetării la fața locului, precum și conjugarea acesteia cu o gamă largă de măsuri informativ-operative au condus la descoperirea autorilor în timp foarte scurt, practic în chiar ziua producerii faptei ori a doua zi.

Învățămintele desprinse din cazurile cu care ne-am confruntat au impus activități mai susținute pentru prevenirea repetării unor astfel de fapte. Dintre acestea enumerăm pe cele mai importante:

□ Reinstruirea întregului potențial informativ din obiectiv, localitățile limitrofe liniei ferate, precum și din obiectivele care dețin linii uzinale și antestații pentru a semnală operativ abateri și aspecte favorizatoare de fapte similare celor prezentate; dezvoltarea potențialului informativ din localitățile limitrofe căii ferate, din obiectivele și mediile ce pot avea tangență cu activitatea de transporturi feroviare;

□ Diversificarea acțiunilor de pregătire contrainformativă, care au cuprins întreg personalul din obiectiv, populația din localitățile limitrofe, elevii din școlile acestora, în scopul creșterii atît a vigilenței, combativității, cît și a aportului oamenilor muncii și populației, precum și al instituțiilor de învățămînt la activitatea de prevenire;

□ Conlucrarea mai eficientă cu conducerile obiectivelor economice, cu factorii de răspundere cu atribuții pe linia siguranței circulației feroviare, în combaterea manifestărilor de indisciplină, formalism și rutină;

□ Intensificarea controalelor, la care sint antrenate cadre cu funcții de răspundere din obiectiv, specialiști, cu privire la modul în care se respectă și aplică prevederile actelor normative în domeniu;

□ Cooperarea mai strînsă cu organele de miliție, în general, cu formațiunile de miliție transporturi feroviare, în special, pe linia prevenirii și combaterii acțiunilor îndreptate împotriva siguranței circulației feroviare, a faptelor și fenomenelor favorizatoare.

Apreciem că astfel de măsuri, precum și alte acțiuni impuse de situația operativă specifică, îndeplinite cu competență și spirit de răspundere, ne pot oferi garanția că în viitor nu ne vom mai confrunța cu acțiuni și aspecte ce pot conduce la evenimente de cale ferată.

„COCOM” — INSTRUMENT DE ÎNGRĂDIRE A SCHIMBURILOR ECONOMICE EST-VEST

În politica de confruntare pe care o promovează în relațiile Est-Vest, actuala administrație americană acordă o importanță tot mai mare acțiunilor desfășurate în scopul limitării accesului țărilor socialiste la tehnologii de vîrf occidentale, precum și pentru interzicerea exportării în aceste state a produselor strategice și a tehnologiilor cu aplicații militare sau susceptibile de astfel de aplicații, în vederea obstrucționării și reducerii ritmurilor de dezvoltare a potențialului lor economic și militar și sporirii șanselor Occidentului în lupta pentru supremație în lume.

Din aceste considerente, îndeosebi după declanșarea „cruciadei anticomuniste”, oficialitățile americane au întreprins acțiuni susținute în direcția re-vitalizării și amplificării activității Comitetului de coordonare pentru controlul multilateral al exporturilor, abreviat „COCOM”.

Acest organ, creat din inițiativa S.U.A. la câțiva ani după încheierea celui de-al doilea război mondial (în noiembrie 1949), vizează coordonarea politicii țărilor capitaliste în domeniul relațiilor acestora cu statele socialiste.

Inițial, la „COCOM” au aderat S.U.A., Marea Britanie, Franța, Italia, Olanda, Belgia și Luxemburg. Prin aderările ulterioare (în 1950 — Norvegia, Danemarca, R. F. Germania și Canada; în 1952 — Portugalia; în 1953 — Japonia, Grecia și Turcia) numărul statelor membre s-a ridicat la 15, cuprinzînd deci țările membre ale N.A.T.O. (cu excepția Islandei și Spaniei) și Japonia. Ca urmare, comitetul își desfășoară practic activitatea sub controlul N.A.T.O., deși oficial se pretinde că nu ar avea legături cu acesta sau cu vreo altă organizație internațională.

Organul de conducere curentă al comitetului este „Grupul consultativ”, format din ambasadorii statelor membre acreditați la Paris, unde se află sediul, sau reprezentanți ai acestora, care se întrunesc săptămînal. Comitetul are, de asemenea, un „Secretariat permanent”, compus din 12—15 funcționari, a căror activitate se rezumă, de regulă, la traducerea, transcrierea, interpretarea, distribuirea și publicarea documentelor „COCOM”.

Priorități și direcții ale activității „COCOM”

Scopul declarat al comitetului fiind „realizarea unui acord general al statelor membre în privința identificării tehnologiilor critice din punct de vedere militar și a controlului transferului acestora spre Uniunea Sovietică și alte state comuniste, pentru a asigura țărilor membre „COCOM” un avans tehnologic de 5 pînă la 10 ani față de țările comuniste”, activitatea lui este orientată în trei direcții, principala constituind-o: elaborarea și actualizarea listelor de mărfuri și tehnologii al căror export în țările socialiste este interzis.

În funcție de caracterul produselor, de aplicațiile lor, există trei categorii de liste „COCOM”. Primele două cuprind liste de armament și tehnologii militare și, respectiv, o listă pentru instalații destinate energiei nucleare, exportul acestora fiind total interzis.

A treia categorie de liste se referă la produsele cu destinație dublă, adică acelea care în principiu pot fi utilizate și în scopuri militare și au și o valoare

ridicată din punct de vedere științific și productiv. Una dintre acestea, numită „Embargo Internațional”, cuprinde produse ce nu trebuie vîndute țărilor socialiste dacă nu se stabilește o excepție pe baza unei declarații speciale date de furnizor. În ea sînt incluse zece categorii de produse: instalații de prelucrare a metalului; instalații chimice și petroliere; echipamente electrice și instalații pentru producerea energiei electrice; produse ale industriei constructoare de mașini în general; echipamente pentru transport; aparate electronice și de precizie; metale, minerale și produse realizate din acestea; chimicale și metaloide; produse petroliere; produse din cauciuc.

În a doua listă sînt stabilite produsele al căror export este limitat cantitativ, pentru depășirea limitelor fiind necesară o aprobare specială din partea „COCOM”.

Cea de a treia listă din această categorie se referă la tipuri de produse al căror export în țările socialiste se poate face sub controlul unui organ statal din țara furnizoare, pentru a se evita folosirea lor în scopuri militare.

Poziții și contradicții în cadrul „COCOM”

Pe măsura dezvoltării comerțului reciproc avantajos dintre țările socialiste și cele capitaliste industrializate s-au accentuat și deosebirile de poziții între S.U.A. și partenerii lor din „COCOM”, care, îndeosebi din rațiuni de concurență, s-au arătat tot mai puțin dispuși să se supună dictatului Washingtonului în problemele politicii comerciale și îndeosebi în privința boicotului, mergînd pînă la nesocotirea deciziilor comitetului.

Date fiind pozițiile divergente ale statelor membre, S.U.A., după instalarea actualii administrații, și-au intensificat presiunile de a-și determina partenerii să îndeosebi să măsoare măsurile de control și obstrucționare a exporturilor, susținînd necesitatea respectării stricte a listelor „COCOM”, renunțarea completă la „excepții” și elaborarea unei politici unitare de export și mai severe.

Astfel, la conferința de la Ottawa, din luna iulie 1981, a șefilor de state și

de guverne ai șapte țări capitaliste industrializate, președintele american a cerut țărilor membre ale „COCOM” să-și restrîngă relațiile economice cu țările socialiste și îndeosebi cu U.R.S.S. Cererea a rămas fără ecou.

Fără rezultate concrete a rămas și o altă inițiativă americană, anume cea privind armonizarea metodelor de acordare a licențelor de export, care a fost luată în discuție în Subcomitetul pentru politică economică.

După eșuarea încercărilor făcute pentru a impune embargo asupra livrărilor de țevi pentru conducta de gaze naturale Uniunea Sovietică — Europa Occidentală, S.U.A. au întreprins o nouă acțiune, la sesiunea „COCOM” din luna martie 1983, în direcția înăsprii restricțiilor la livrările de tehnologie de vîrf și produse „strategice” în țările socialiste. Cu acest prilej, ele au cerut revizuirea și extinderea listelor de control asupra unor industrii anterior necontrolate, cum ar fi industria petrolieră și extracția de gaze naturale, robotica, computere ș.a., cereri care nu au depășit de asemenea faza negocierilor.

În cursul anului 1985, S.U.A. au mai adoptat două legi. Prima dintre ele prevede că președintele american poate interzice firmelor din S.U.A. să livreze echipamente și tehnologii de vîrf în țările capitaliste dezvoltate nemembre ale „COCOM” în care au fost depistate cazuri de operații de reexport spre țările socialiste, fără a solicita o licență specială de la autoritățile americane. Cea de a doua lege, adoptată în luna iulie 1985, prevede că administrația americană poate interzice și importul în S.U.A. al produselor provenite de la firmele străine care exportă fără aprobare echipamente și tehnologii de vîrf în țările socialiste.

Sistemul de control draconic practicat de administrația americană asupra exportului către țările socialiste este departe de a întruni sufragiile chiar ale firmelor americane, care îl consideră ca fiind menit să diminueze competitivitatea lor pe piața externă, fapt de altfel real, în mare parte.

În luna martie 1985, Senatul american a votat prelungirea validității legii care acordă președintelui american dreptul de a împiedica exportul în țările socialiste de tehnologie de vîrf și

alte produse susceptibile a fi folosite în scopuri militare. În același sens s-a pronunțat și Camera Reprezentanților, dar cu amendamentul ca administrația să acționeze pentru reducerea restricțiilor impuse în sectorul exporturilor, argumentându-se că astfel se dă satisfacție „cererilor făcute de numeroase firme industriale din Statele Unite”. Ca urmare, aprobarea finală a prelungirii de către președintele S.U.A. a fost amânată pînă ce Senatul și Camera Reprezentanților vor elimina dezacordul intervenit.

Exportatorii americani de tehnologie sînt nemulțumiți în același timp de amestecul tot mai insistent al Departamentului Apărării în problemele comerțului cu țările socialiste și mai ales de refuzul sistematic al acestui minister de a permite vînzarea în țările respective a unor produse, cum sînt mașinile-unelte, computerele ș.a.

În aceste condiții, paralel cu încercările de a înăspri controlul asupra exportului de tehnologie de vîrf, administrația americană urmărește, în continuare, întărirea „COCOM” și extinderea atribuțiilor sale, astfel încît acesta să devină un instrument mai eficace pentru blocarea transferului de tehnologie din toate țările capitaliste dezvoltate către cele socialiste. Obiectivele imediate vizate de administrația americană în acest sens sînt:

— determinarea țărilor capitaliste dezvoltate să renunțe la procedurile naționale de aprobare a exporturilor pentru produsele cuprinse în lista generală de embargo și să exercite un control mai sever asupra acestor exporturi;

— extinderea listelor de embargo prin includerea „mărfurilor” strategice, cum ar fi componente electronice, utilaje, instalații, mașini-unelte, materii prime, tehnologii;

— inventarierea licențelor și patentelor care ar putea prezenta interes pentru țările socialiste;

— crearea unui organism similar „COCOM” în domeniul creditelor, în vederea controlării și ingrădirii în continuare a creditelor acordate țărilor socialiste și celor în curs de dezvoltare.

Embargoul, șantajul economic și politic, imixtiunea în treburile interne ale altora, urmărite de către S.U.A. prin intermediul Comitetului de coordonare pentru controlul multilateral al exporturilor, constituie unele dintre principalele aspecte care împovărează dezvoltarea normală a raporturilor economico-comerciale internaționale și obiect permanent de discordie în relațiile Est-Vest.

Concluzii pentru munca de securitate

Toate aceste aspecte legate de multiplele acțiuni organizate și desfășurate de țările capitaliste și în primul rînd de S.U.A., prin serviciile lor de spionaj, pentru a depista atît cazurile de încălcare a embargoului stabilit de către firmele occidentale, cît și filierele prin care diferite tehnologii de vîrf și mărfuri „strategice” ajung în țări socialiste sau în curs de dezvoltare, ridică o gamă largă și complexă de probleme, de o deosebită actualitate pentru activitatea organelor de securitate, îndeosebi pentru cele cu sarcini de apărare contrainformativă în sectoarele economice și de comerț exterior, precum și pentru unitățile cu profil de contra-spionaj și contrainformații militare.

Dintre aceste probleme se detașează, în primul rînd, cele referitoare la pregătirea și apărarea contrainformativă a specialiștilor români angrenați în diferite acțiuni de cooperare tehnico-eco-

nomică a țării noastre cu alte state în cadrul unor societăți mixte ori lucrări ce se desfășoară în străinătate, precum și a celor care fac frecvente deplasări în exterior sau vin în contact cu cetățeni străini.

Practica muncii informativ-operative pune în evidență cu certitudine că, pentru atingerea scopului de obstrucționare, prin orice mijloc, a accesului la tehnologiile de vîrf și la „produse strategice” cu aplicații mai ales militare, în țările membre ale „COCOM” este stimulată și dezvoltată mai mult ca oricînd spionomania pe tema furtului de tehnologii la adresa statelor socialiste. Necesitatea de a contracara și riposta calm și lucid la acțiunile desfășurate în acest scop, pentru care orice mijloc este permis — de la cele informative specifice și pînă la provocarea și atacul fățiș, inclusiv în presă — impune o pregătire contrainformativă mult mai calificată și complexă a persoanelor care sînt angrenate în astfel de activități și implicit expuse la astfel de pericole cu prilejul misiunilor ce le execută în exterior.

Ca urmare a politicii deschise a statului nostru de largă cooperare cu toate țările, în prezent se află în străinătate un mare număr de cetățeni români, fie în misiuni individuale, fie în grupuri compacte de mii de persoane, dintre care 15—20% sînt cu studii superioare.

Analiza faptelor cu care ne confruntăm în aceste situații și condiții, neîntîlnite în perioadele anterioare, arată cît de reale și agresive sînt provocările desfășurate pe tema spionomaniei, a furtului de tehnologii.

La fel de importante și actuale sînt și problemele ce se pun pe linia apărării specialiștilor români de valoare — a cercetătorilor și a celor care lucrează în sectoare importante de activitate —,

precum și a realizărilor deosebite din cercetare și industrie, cu prioritate din cea cu producție specială, împotriva acțiunilor serviciilor de spionaj străine.

Nivelul înalt de dezvoltare atins în prezent în multe ramuri de activitate din țara noastră, ca urmare a aplicării în practică a rezultatelor de excepție obținute de cercetarea științifică românească, a determinat schimbări evidente în strategia și tactica față de România din partea unor țări, inclusiv a celor dezvoltate din punct de vedere industrial.

În ultima perioadă se înregistrează o evidentă creștere a interesului spionajului străin față de problemele economice și tehnico-industriale din țările socialiste, inclusiv R. S. România, pe de o parte pentru a cunoaște potențialul economico-militar al acestora, și pe de altă parte, pentru a subtiliza și valorifica multe dintre realizările tehnico-științifice valoroase ale acestor state.

În contextul documentarului prezentat, aceste succinte și sintetice referiri la problematica deosebit de complexă cu care se confruntă organele de securitate pe linia apărării și promovării intereselor țării noastre în relațiile cu alte state sau firme străine, partenere de afaceri ale întreprinderilor românești de comerț exterior, nu și-au propus să epuizeze gama largă de situații concrete și specifice întîlnite în practica muncii.

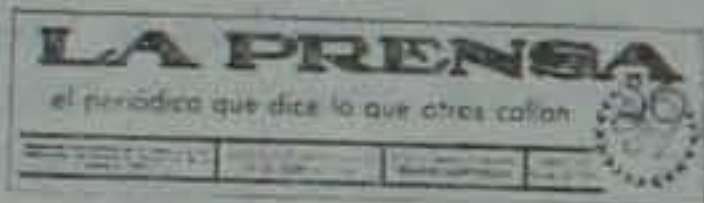
Sîntem convinși că interesul larg pe care îl prezintă aceste aspecte concrete pentru întregul aparat central și teritorial de securitate impune necesitatea abordării, în continuare, a acestei teme pe profiluri și linii de muncă, cu exemple concrete.

Colonel Ioan TOMA

Lt. col. Georges ALEXANDRU

**DIN
PRESA
DE
PESTE
HOTARE**

S.U.A. îi înșeală pe români și îi îndeamnă la emigrare

Guvernul român și-a exprimat, totdeauna, dezacordul față de politica ipocrită în domeniul emigrărilor a unor țări capitaliste și, în primul rînd, față de cea a Statelor Unite ale Americii, deoarece, pe de o parte, aceste țări încurajează pe cetățenii români să-și părăsească țara, iar, pe de altă parte, nu acordă vize de intrare unui număr mare de emigranți

SCENARIILE DEMASCATE

care posedă pașaport pentru plecarea din România — a declarat ziarului IOAN MOISA, cetățean român, aflat în această situație, care trăiește la un prieten în Mexic.

Într-o situație similară, a subliniat dl. MOISA, se află, actualmente, mai mult de 3500 de români.

Unele agenții internaționale de presă și, mai ales, „ASSOCIATED PRESS“, subliniau acum câteva zile „situația acestor cetățeni care așteaptă luni de zile sau ani viza de intrare în unele țări occidentale“.

Surprinzător este, totodată, și faptul că unele guverne și, mai ales, cel american, continuă să susțină că România duce o politică de restricție și obstrucționare a emigrărilor cetățenilor săi, ceea ce nu este adevărat — spune dl. MOISA.

Cu bună știință, americanii ignoră faptul că se refuză sistematic și ostentativ acordarea vi-

zelor de intrare în S.U.A., la mai mult de 3500 de români care așteaptă să plece cu pașapoartele obținute de la autoritățile române.

Guvernul român este foarte preocupat de situația acestor ființe umane și nu exclude posibilitatea de a satisface cererile de plecare ale cetățenilor săi în funcție de modul în care guvernele țărilor occidentale acordă viză de intrare celor care au deja pașapoarte și așteaptă această permisiune de mai mult timp.

Așa cum s-a afirmat de mai multe ori, este adevărat, spune MOISA, că România are o politică constantă în domeniul emigrărilor, analizînd și rezolvînd cu multă bunăvoință și în spirit umanitar cererile celor care doresc reunificarea familiilor, în străinătate, fapt recunoscut de numeroase guverne și personalități din străinătate.

Din ziarul „LA PRENSA“ din Mexic.

Emigrare spre nicăieri

Circa 3000 de cetățeni români au aprobarea de emigrare, dar nu au primit încă vize de intrare în diferite state occidentale, în care aceștia doresc să se stabilească în viitor.

Pe aeroportul Otopeni din București, un tânăr tehnician de 35 de ani, împreună cu soția și un copil, se urcă într-un avion cu destinația R. F. Germania, avînd toate aprobările de emigrare emise de autoritățile române. Dar, ei au speranțe vagi în ceea ce privește primirea ce li se va face la locul de destinație.

La sfîrșitul lunii mai a.c., agenții internaționale de știri au transmis comentarii despre eforturile disperate de pînă acum ale numeroșilor cetățeni români de a putea intra prin Berlinul de Est în R. F. Germania și, respectiv, Suedia. Circa 200 de români, care în grupuri mici au sosit în capitala est-germană — avînd viza de tranzit dată de Ambasada R. D. Germane la București și permisiunea de emigrare din partea autorităților române — au trebuit să facă, în ciuda acordului Estului, efor-

turi dintre cele mai mari pentru a ajunge în Vest.

În capitala României, diplomați occidentali informează că acolo, unele dintre ambasade, îndeosebi ale R.F.G., S.U.A., Canadei, Franței și Elveției, sînt zilnic asaltate de români disperăți care cer aprobarea de intrare în aceste țări. Printre aceștia se află unii care au aprobarea autorităților române de a emigra de luni de zile și chiar de ani și totuși nu pot părăsi România.

Potrivit estimărilor plauzibile ale diplomaților occidentali la București, această soartă o împărtășesc în prezent circa 3000 de români care au solicitat aprobarea de emigrare și după primirea acesteia și-au părăsit serviciile și și-au lichidat bunurile gospodăriei, însă, împotriva așteptărilor lor, acum nu primesc viză de intrare în țările occidentale în care vor să emigreze.

„Indignarea acestor oameni se descarcă zilnic la noi“, precizează un diplomat occidental la București. „Și din punctul lor de vedere aceasta este absolut logic. Mai întii li s-a împuiat capul, pe diferite canale, despre „paradisul vestic“, au fost de-

terminați apoi să înceapă procedura de obținere a vizei de ieșire și acum nu-i ia nimeni“.

În cercuri diplomatice de la București se discută că delegații de astfel de români folosesc mereu prezența vizitatorilor occidentali (de exemplu a vicepreședintelui S.U.A., George Bush, a ministrului comerțului Malcolm Baldrige, ca și a fostului prim-ministru canadian Elliott Trudeau) pentru a înmîna scrisori și memorii. Cereri de ajutor în acest sens ale românilor dornici de emigrare se găsesc și la diferite organizații internaționale, îndeosebi la cele care se ocupă cu problematica drepturilor omului. Deocamdată fără nici un rezultat. Din această cauză tot mai mulți români încearcă să ajungă în Vest prin Berlinul de Est.

Diplomatul occidental citat mai sus vede, cel puțin teoretic, posibilitatea escaladării în viitor a acestei probleme: „Ce se va întîmpla dacă guvernul român nu va mai aștepta pînă cînd aceștia vor primi vize de intrare și pur și simplu le va da drumul în Vest celor 3000 de români pașaportari?“.

Din revista austriacă „DAS MAGAZIN“

RECONSTITUIREA „EXECUȚIEI“ *

Bruxelles, 15 noiembrie 1984. Într-un apartament cu două camere la al treilea etaj al unui imobil de la periferie, un bărbat așteaptă, așezat pe marginea unui pat sărăcăcios. Decorul e jalnic: o masă, o buțelie, saltele pneumatice pe podea și câteva pături. Bărbatul, totuși tânăr, nu are un aspect mai vesel decât ambianța. E palid, poartă o vestă largă, blugi decolorați, bascheți. Pare neliniștit și tresare la fiecare pas pe care îl aude pe scară.

Numele lui e Dieter și a sosit chiar în acea dimineață din R.F.G. pentru o întâlnire. Are 32 de ani și face parte din „Frațiunea armată“, organizație teroristă vest-germană decimată de poliție. Trăsăturile lui Dieter figurează pe un portret robot desenat de specialiștii din poliția vest-germană.

Pe peronul gării din Bruxelles, Dieter a fost primit de Jean-Paul, 28 de ani, membru al „Celulelor combatante“ belgiene. Acesta e mai calm — în Belgia, lupta antiteroristă e mai puțin necruțătoare.

Bătăi în ușă: două bătăi la interval de câteva secunde, apoi alte două. Dieter întredeschide ușa. E chiar Jean-Paul. Este chiar ora întâlnirii. Mai sînt de venit doar Philippe, 30 de ani, francez, membru al „Acțiunii directe“, care trebuie să fi sosit cu trenul, cu câteva minute în urmă, și Pietro, cel mai în vîrstă, 35 de ani, terorist fugar, fost militant al „Brigăzilor roșii“ italiene. Cîteva clipe mai tîrziu, toată lumea e adunată. Obiectul discuției: vânzările de arme, unde Franța ocupă în prezent locul trei în lume. Trebuie dat un exemplu — se hotărăște — spre a se arăta că terorismul n-a murit, prin execuția unei personalități ale cărei activități sînt strîns legate de vânzările franceze de arme.

Această personalitate trebuie să fie suficient de importantă spre a șoca opinia publică, dar la un eșalon nu prea ridicat al ierarhiei. Mai întii, pentru că funcționarii foarte înalți, precum miniștrii, sînt foarte bine păziți, și apoi, deoarece un astfel de asasinat ar declanșa în mod inevitabil o mobilizare generală, în cursul căreia poliștii și serviciile speciale ar pune în pericol ansamblul lumii teroriste. În sfîrșit, victima

* Este vorba de atentatul din 26 ianuarie a.c. de la Paris, revendicat de organizația teroristă franceză „Acțiunea directă“.

nu putea fi în nici un caz dintr-un eșalon inferior. Moartea unor „pești mici“ ridică în mod sigur opinia publică împotriva autorilor atentatelor.

În zece ani de acțiuni, teroriștii au învățat regula cea mare a compartimentării. Astfel, francezii din „Acțiunea directă“ pregătesc operațiunea. O echipă de vest-germani, veterani din „Baader-Meinhof“, preia sarcina acțiunii. Francezii, cunoscători ai terenului, vor asigura retragerea.

Francezii din „Acțiunea directă“ au la dispoziție două luni pentru pregătirea operațiunii. Mai întii trebuie găsite cel puțin patru personalități conforme cu criteriile stabilite la întilnirea de la Bruxelles. Astfel, se va putea alege victima cea mai ușoară. Și dacă, în ziua fixată, acțiunea se dovedește imposibilă, se va trece la următoarea victimă desemnată. În privința datei, aceasta e inspirată de o informație oficială decupată dintr-un ziar englez: la 28 ianuarie a.c., prințul moștenitor al Arabiei Saudite, Abdallah Ibn Abdel Aziz, sosește la Paris pentru cumpărarea a 40 de avioane „Mirage 2000“ și a cîtorva „Mirage 4000“. „Execuția“ va avea deci loc în jurul acestei date.

Lista victimelor: René Audran, responsabil pentru vânzările de arme franceze în străinătate; alți doi înalți funcționari din Ministerul Apărării, președintele unei firme naționalizate.

Philippe reunește un mic grup de studenți simpatizanți și le dă sarcina întocmirii unui dosar complet asupra fiecăreia dintre aceste personalități. Pentru dosarul Audran, sarcina e ușoară: el se află în „who's who“ — dicționarul personalităților —, iar fotografia sa a apărut în reviste militare. Identificarea va fi deci ușor de făcut.

Paris, ianuarie 1985. O echipă e trimisă la La Celle-Saint-Cloud, pentru faza reperării. Ei fac ture pe o motoretă, purtînd casca pe figură, în jurul bulevardului des Gressets, unde locuiește René Audran. Vila de la numărul 35 este rapid găsită și de la zi la zi schița sectorului devine tot mai precisă.

Se stabilește drumul cel mai scurt spre autostradă în funcție de sensurile interzise, semafoarele și circulația la fiecare oră a zilei. Se precizează situația exactă a „punctelor sensibile“: comisariate de poliție, jandarmerii.

O mașină „Estafette“, închiriată sub nume fals, staționează 48 de ore în apropierea vilei de la numărul 35. Este exact timpul necesar unui bărbat care a luat loc în interiorul automobilului spre a-și nota obiceiurile obiectivului. Același observator verifică, ascultînd frecvențele de radio ale poliției, dacă Audran beneficiază de o protecție.

Rezultat negativ. Obiceiurile lui Audran sînt regulate. Se hotărăște. Se va acționa seara, între 20,30 și 21,00. Nu e nimeni la acea oră în sector, circulația e fluidă.

Totul e gata. Francezii și-au îndeplinit sarcina de pregătire a operațiunii.

E rîndul vest-germanilor.

Ei sosesc la 15 ianuarie cu trenul. E mai discret. Echipa, formată din patru bărbați, este primită pe peronul Gării de Est și dirijată spre ascunzători sigure, închiriate de simpatizanți. Membrii „Acțiunii directe” le transmit cele patru dosare ale personalităților vizate, pentru studierea detaliilor; prioritate are dosarul René Audran.

Vest-germanii au venit fără arme. Li se procură un pistol-automat calibru 11,43, cumpărat la prețul de 5000 franci la Barbès. Armă rar utilizată de teroriști, dar foarte eficace.

Vineri, 25 ianuarie, la orele 20, asasinul e la locul crimei, nu departe de casă. La 20,40, o mașină demarează în bulevardul vecin. Semaforul a trecut pe verde și asasinul știe că obiectivul său se apropie. La colțul străzii apare Renault-ul 20 metalizat, condus chiar de Audran. Lucrurile se petrec exact cum erau descrise în dosar.

Mașina se află acum în fața trotuarului. Asasinul iese din umbră. Audran n-a oprit încă motorul. Teroristul scoate pistolul-automat, deschide portiera din stînga față și trage tot încărcătorul. Din cele cîteva gloanțe ce și-au atins ținta, două au pătruns în capul acestuia, mortal. Încă nu s-a descoperit nimic cînd, după ce a alergat vreo 300 de metri pe un itinerar pe care îl cunoaște bine, teroristul se urcă în spațele unei motociclete care îl aștepta și plecă în viteză. După doi kilometri parcurși cu toată viteza, pe un sens interzis la plecare, motocicleta se oprește la intrarea în autostradă.

O mașină de legătură așteaptă și demarează apoi spre Paris. 20 de minute mai tîrziu, asasinul e instalat în liniște într-un tren care pleacă în R.F.G. El va fi în siguranță înainte ca poliția franceză să fi putut reacționa.

Restul echipei va pleca cîteva zile mai tîrziu. Mașinile furate au fost abandonate, falsele plăcuțe de înmatriculare distruse, pistolul-automat calibru 11,43 demontat, piesele sale aruncate în Sena.

Atentatul este revendicat de „Acțiunea directă”...

Traducere și prelucrare de
maior Ion PIRVU

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate (pentru convocările pe anul 1985)

1. Tema: Cunoașterea și neutralizarea acțiunilor cu caracter fascist, naționalist-iredentist și de propagandă ostilă la adresa R. S. România puse la cale de străini pe timpul șederii lor în țara noastră.

— NICOLAE CEAUȘESCU: Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, București, 1984, pag. 56—71; Cuvîntare la Consfătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative din 2—3 august 1983, Ed. politică, București, 1983, pag. 21—31; Cuvîntarea ținută la ședința comună a oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană din 27 decembrie 1984.

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1985 și programele de măsuri pe liniile de muncă;

— Publicația „Securitatea” nr. 3/1982, pag. 13; nr. 1/1983, pag. 19 și 24; nr. 2/1983, pag. 4; nr. 4/1983, pag. 17; nr. 1/1984, pag. 23; nr. 3 din 1984, pag. 12; nr. 1/1985, pag. 32, nr. 2/1985, pag. 6.

— Lucrarea „Forme, metode, mijloace de acțiune folosite și categorii de informații căutate de serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate în activitatea ostilă desfășurată împotriva R.S.R.”, Serviciul editorial și cinematografic, 1980.

2. Tema: Unele elemente de practică diplomatică a căror cunoaștere este necesară ofițerului de contraspionaj.

— Mircea Malița, „Diplomația”, Ed. didactică și pedagogică, București, 1970;

— Culegere de convenții și acorduri privind relații diplomatice și consulare, imunități și privilegii în acest domeniu, Serviciul editorial și cinematografic, 1973.

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1982, pag. 74; nr. 2/1982, pag. 59; nr. 3/1982, pag. 66; nr. 4/1982, pag. 21 și 42; nr. 3/1983, pag. 56; nr. 4 din 1983, pag. 11; nr. 1/1984, pag. 15; nr. 3/1984, pag. 12; nr. 4/1984, pag. 59; nr. 1/1985, pag. 47.

3. Tema : Mutații survenite în situația operativă de securitate din zona de frontieră și modalități specifice de realizare a conceptului de prevenire în rândul militarilor trupelor de grăniceri.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică 1979, pag. 80—89; Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică 1984, pag. 47—48 și 57—61; Raport la Conferința Națională a P.C.R. din 16—18 decembrie 1982, Ed. politică, pag. 47—48 și 57—61.

— Decretul Consiliului de Stat al R.S.R. nr. 678/1969, republicat în 1981.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975; nr. 000875/1976; nr. 00128/1980 și 00129/1980;

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1985;

— Planurile de măsuri „Alfa” și „Atlas”;

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1980, pag. 37; nr. 1/1981, pag. 27; nr. 3/1981, pag. 43; nr. 1/1982, pag. 45; nr. 1/1983, pag. 35; nr. 2/1984, pag. 37.

4. Tema : Căi, metode și mijloace folosite de unele firme comerciale, corporații și concerne occidentale în culegerea de informații.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Cuvintare la Plenara C.C. al P.C.R. din 7—8 octombrie 1982; Cuvintare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 20—21 octombrie 1982; Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, București, 1984, pag. 8—40; Cuvintare la Plenara comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, „Scinteia”, 20 iunie a.c.;

— Legea nr. 23/1971;

— H.C.M. nr. 18/1972 și nr. 19/1972;

— Programul Departamentului Securității Statului pe anul 1985 și programul de măsuri pe linie de muncă;

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1981, pag. 28 și 31; nr. 3/1981, pag. 3; nr. 4/1981, pag. 20; nr. 4/1982, pag. 29—36; nr. 1/1983, pag. 21; nr. 3/1984, pag. 18; nr. 1/1984, pag. 18;

— Dicționar „Termeni uzuali de comerț internațional”, Serviciul editorial și cinematografic, 1985.